

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

Legendás idők.

Szerencsés ember, aki történelmi események szemtanúja lehet: boldog balandó, ki hazája, tűzhelye, mindnyajunknak egybefoglaló közös anyja megvédelmezésében akár közvetve, akár közvetlen részt vehet; de megdicsőült annak lelke, szelleme, ki eue küzdelemben akár hősi, akár mártírhalált halhatott.

Szánjuk, sajnáljuk, megesis a szívünk a haretéren, sebet szerzett, betegséget kapott, a vasuti kocsiiban a gyógyulás helyére törekvő; ezt megelőzőleg tengernyi nélkülözést, kint és fájdalmat szenvedő hősöket; de irigyeljük amazokat, kik az ellenség feyverétől halálosan találva — elhónalyosult szemmel tekintenek fel az Égre — a Magyarok Istene székhelye felé, mintha mondanai akarnák: Urunk! megtettünk mindent, ami emberileg csak lehetséges volt, hogy a hazánk egére tornyosuló vihart, ellenséget ártatlanná tehessük, elúzhossuk

Páratlan — egyedül álló jelenség! Hiába forgatjuk a világtörténelem lapjait! Nemzetek, népek viták nagyobbszerű — véresebb harcokat; felmutathatnak hősöket, vitézeket; de a magyarok évezredek küzdelme, viaskodása magasztosabb, felségesebb valamennyinél; a magyar hősök egyszer féltistenek, máskor mindent elseprő bosszualló angyalok.

Hasonlítsuk össze multunkat a jelenell! A hajdani és a mai Sabác; Nándorfehérvár — Ravaruska. Szigetvár — Köszeg — Grodek, Eger es Przemisl, a Kárpátok megtisztítása — mind a magyar hősök műve volt, — es csak a harc lezajlása után fogjuk tudni azok nevét, haló poraikban, kik méltóak arra, hogy a Hunyadi, Zrínyi, Jurisics, Dobó stb. — stóbbiek neveivel egyszerre ejthetők ki — kimondhatók; kik érdemlik meg azt, hogy minden magyar szívében, lelkében oltárt emeljen diós emlékeknek.

A harc minden fáradsalmát nélkülözését,

a sebeket, a diós halált vajjon miért szenvedjük el készséggel es örömmel, tűrjük ki-tartással; a hősök vere miért ömlik patakokban, ezek es ezek megdicsőült lelke miért hagyja itt földi porhüvelyét??

A hazáért diós, őseinkért, elődeinkért es szent hagyományainkért!

Szüleink, testvéreink, rokonaink, honfitársaink; szülőhelyünk, édes anyánk bölcső-dala, örömtől sugárzó arca, bánata, növekedésünk ifjuságunk, férfikorunk, életünk alkonya, halála; szerelmünk, csalódásunk, hitvesünk hőisége, ölelese, csókja; erdő, mező, ligetek minden népsége es búbjája a kelő — nyugvó napsugár; tavasz kikelete, ősz hervadása, enyhe szellő, pusztító orkán, — élettel eső, romboló zivatar; templomunk harangjának inára hívó szava, a hívők ajtatlan imája, éneke; aratók dala, hadbavonulók éneke, madáresicsérges, egbeszóó dala; szenvedésünk, bánatunk — örömünk; vigasztalódásunk; gyermekeink első szava, véreink szeretete, tisztelete, engedelmessége,

Viharok fölött.

Irla: Endrődi Sándor.

E világrázó, vad harcok zajában
Halk rebgéssel fordulok Feléd, —
Uram, oh nézz alá, s figyeld meg:
Hány édesanya tördeli kezét!
Szüntesd a vést, a harcok szörnyiségét,
A vérözönt, mely tengerre dagad,
Hagyd élni őket, a kik csak most kezdtek,
Inkább tarolj le minket, aggokat!

A mi harcunknak immár régen vége,
Mögöttünk romba minden, a mi szép,
Küzdelmes életünknek viharában
Zászlóinkat családás lépte szél.
S elkésett vágyból, beteg lázongásból
Számunkra győzelem már nem fakad...
— Hagyd élni őket, a kik még győzhetnek
Inkább sodorj el minket, aggokat!

Mily rémnapok! mily ádáz öldöklések!

Egy mást gyilkolják művelt nemzetek!

Ez-é a kulturának aratása,

Melyért egy emberiség szenvedett?

Ez-é az ünnep, melyet várva vártunk

S melyen nép népet testvérül fogad?...

— Hagyd élni őket, kik még remélhetnek,

S inkább zuzz össze minket, aggokat.

Kronikás apróságok az 1870-71-iki

német-francia háborúból.

II.

A porosz király a sodani capitulatio után — mely Napoleon császárt is fogságba juttatá — ezt táviratozta a királynőnek:

„Sodan előtt, szeptember 2-án, delutái 1/2 2 órákor. Az egész hadsereg capitulált Sodan előtt, miáltal mindnyájan hadifoglyokká lettek. Eppen most kötettem meg a capitulatio Wimpfen tábornokkal, ki

a sebesült Mac-Mahon helyett a fővezérletet vitte. A császár maga csak emmeket adta meg magát, mivel nem ő viszi a vezérletet es mindent a pársi regenszere bizott. Tartózkodási helyét a találkozás után mely vele azonnal lesz — meg fogom határozni Mily fordulat Isten rendeletéből! (A híres szálló ige: Welch Wendung durch Gottes Fügung!)

Szeptember 4-én pedig a királyi távirat — Varennesből — így szolt a királynőhez:

„Mily megható volt a pillanat, midőn Napoleonnal találkoztam. Ő meg van törve, de magviseleto meltsógteljes s önmagáé En Wilhelmshóhát (hol Jerome is volt egykor) Kassel mellett tüttem ki tartózkodása helyét. A találkozás a kis kastélyban történt. Sedan nyugati glacis-ján, honnan körülrovgálám a hadsereget. Elképzolheted fogadtatásomat. Leirhatatlan az.”

Mikor bizonyossá vált, hogy a Sodánál bekerített francia sereg nem tarthatta magát tovább s minden vérontás merőben celtalan lenne, O'Beilly francia tábornok, egy tisztól es a parlamentaire zászló vivő dzsidás-trombitástól kísérve, a porosz-

Osram dróflámpa

Előrehetetlen
75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel és

Valódi Osram-dróflámpák kaphatók: Villamos műszerű, szerelőknél es minden szakmabeli üzletben, Magyarországi Árszélvél berendezett szakkal: Eger es Pécs, Budapest, VI., Hajós-utca 41. szám.

hűsége, igyekvése; eredetünk, bejöveteleink, honfoglalásunk évezredes főküzdelmünk, dicsőséges uralkodásunk; a kenyérmezei, nádor-fehérvári diadal; a méhi — mohácsi vész, a nagy temető, a világiosi gyász, a meierling; tragédia, Lucheni tőre, Princip golyója, a rodostói bújdosó kegyelete; az aggastyán uralkodó hívó szava, a zászló bontása, véreink oroszlanbátorsága, hősi magatartása; a multban való örömünk, a jelenbe vetett bizodalomunk, a jövőben rejlő hitünk és reménységünk; vigasztalódásunk, felbuzdulásunk — önmeghasonlásunk és kétségbeesésünk; elmúlásunk gondolata, maradékainkban való megújulásunk — a nemzetnek — nekünk — ez a millió és millió szóval való meghatározás jelenti — a hazát; amelyért, amelyek mindegyikéért élni öröm; küzdeni érdemes; vérünket öntani, ha kell a halálba menni — szent kötelességünk.

Eme szent fogalmak, eme felséges érzések, eme ragyogó példák, eme magasztos hagyományok tessék erőssé véreink bosszuállók karját, edzetté szívét, ellenállóvá testét, elszánta lelkét, — vitézzé, hőssé, küzdelmét.

Eme okokkan rejlő hitünkre mondjuk állítjuk; győzni fogunk, győznünk kell!

Használjunk hadisegély bélyeget!
Pártoljuk a Vöröskezes egyletet!
Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

főtáborokhoz indult s Vilmos királynak Napoleonnal császár következő levelét nyújtá át:

„Testvérem! Ha nem volt módom meghalni csapataim élén, leteszem kardomat Felséged lábai elé.”

A sedani csata rettenetes forgatagában a franciákat vezénylő Mac-Mahon tábornagy — egykorn híradás szerint — maga is elkeseredetten harcolt a szinte keresztülrészelt halált a golyózáporban, úgy hogy hűségös katonái lova elé vetették magukat. Ekkor a hőz vezér állítólag így kiáltott fel: „Kegedjetekek barátaim! Hadd mutassam meg a seregeim mögött álló hercegeknek és királyoknak, hogy hogyan küzd és hal meg egy francia tábornagy, ha már győzni többé nem tud!”

A halál elkerülte ugyan a hőst, ki azonban súlyosan megsebesült: egy gránát csontig ható őrias sebet ejtett combjában, oly nagyot, hogy — mint egy akkori újság írta — „egy tízéves gyermek ökle is könnyen beleférhetne.”

Egykoru újságtudósítás szerint, mikor a berlini börszere a táviró meghozta a sedani győzelem híreit, — a jelenvolt prózai társaság, mely persze önzérből, alkuszokból, úgynökökből, kereskedőkből állott: a hazafias érzés heréltő áthatva, kórusban, ráküzdött

SZEMLE.

A hadsegélyző működése.

Örömmel csillogó szemmel néztünk minden jótevőnységet. Embéri méltóságunk legszebb tulajdonsága ez, amely egyrésztől hálakönnyet fakaszt, másrésztől elismerést nyer. A kik jót tesznek, azok az igazi emberek, akik az önmagukat legyazva, felbarátjaikon segíteni törekvensenek. S náunk a hadsegélyző adott a napokban bizonyosságot arról, hogy él s elete igaz tevékenység a jelen nehéz napjaiban. Hatszáz hadbavonulót látott el mindentelje melegítéssel, hogy a hűvödel-mi seép munkájában a tél hidegének támadását zólék elgyűzte. — Amikor ezt a tényt nyilvánosságra adjuk, egyuttal támogatást kérünk a hadsegélyző részére. Vegyük ki mindannyian részüneket a magyar ember kötelességéből! Kiki saját módja s tudása szerint.

Orosz tiszték temetése.

— A katonahalál csak egyféle, de a temetésnek már egész skálája van. Egy orosz katona beszélte, hogy Ivangorod alatt miként temettek el az orosz tiszt urakat, a kik csuanyán éltek, de szépen haltak meg. És mondja az orosz Szergej Kupin:

Már késő este volt, a mikor megkaptuk a parancsot: temetni. Valami kétezer ember bajlódott a holttestek körül. Az volt a parancs, lezuhni a csizmát, meg a kabátot, aztán belsőditani a gödörbe. A muszákiak mély sirt ástak a halottaknak, de a gödör mélyén már begyogott a víz, nagyot locsant a halott, a mikor behajigálták s az öközetűl frárd katonák káromkodva jökdösték bele a vízbe bajtársaikait. Az éjszakodva fátylak nétek pirosló szemmel s egy pápa biztatgatott minket:

— Gyorsan ti kutyák, mert unom ezt a disznóságot...

A mikor a legénységre rátekartuk a földet, sorra kerültek a tiszték: Az urak, a kik mindig vi-

dámak voltak és gorombák, a hogy urakhoz illik. Ott láttam a halottak között a hadugyomat. Emlékem is van tőle, egy forradás az arcomon. Kaucuszkával vrt végig rajtam a mikor egy reggel fölököttem. A katonák lehuzták róluk a kabátot, az újjukról a gyűrűt. Ott vigyázott ránk egy orvos revolverrel és káromkodott, mint a jégeső:

— Ide azt az órat, meg a penzt... A kabátot amoda! Hej te tolvaj! Beled lövök!

Odajött a pap is. Az orvos káromkodott:

— Mind tolvaj ez, a mig eleven!
 Aztán ránk kiáltott:
 — Gyorsabban, a dögököt! Fölruglak, te zsivány!

Meg is tette. Oldalbaragot, hogy belegurultam a gödörbe. Ráestem a holttestekre. Eppen a hadugyomra. A koponyája vérossé zuzta az atomat.

Mert ilyenek az urak. A mi tisztjeink... A mikor rájuk hánytuk a földet, a pap imádkozott. A legények lártadtak voltak és az ásóval kaparták le a csizmájukról a sarat. A főorvos ur ránk kiáltott:

— Imához gazemberek! Tolvajok! Csak már rátök kerülne a föld!

Létérdeltünk és hánytuk a keresztet. Mögöttünk egy szekér nyirkogott.

— Hó, hó! — kiabálta a kocsis. — Hármat hoztunk. Most haltak meg!

Az orvos káromkodott, mint a jégeső, a pap hangosan, vontatott hangon énekelte, mi térdeltünk a sárban és az eső verte a hátunkat. A kocsis is bele szólt a káromkodásába:

— Parancs, parancs, mondotta...

Az orvosnak piros lett az arca a haragtól. Azt hittük, hogy megpukkadt.

— Ásson a tábornok gödrét, ha úgy tetszik. Kivel temessék? Már tele van a gödör!

Nagyon hangos volt az orvos ur, mire a pap félbeszakította az imádságot:

— Talán van még három hely!

Az orvos ránk kiáltott:
 — Előre, zsiványok! Káparjátok ezeket is hozzájuk!

Ki kellett bontani a sirt. Lehánytuk, lekaptuk az eltemetett tisztékről a sarat és közéjük dobtuk a három új halottat.

Eddig tart a muszik beszédje. Most pedig

a „Heil dir im Siegeskranz“ kezdött győzelmi énekre.

Sedan után ezt az adomat csinálta egy jókedvű magyar:

„No, a német-francia háború igazán jól végződik: mind a két fél meg van elégedve.”

„Hogy hogy?” — kérdi valaki.

„Hát, mert a németek örülnek hogy elfoglalták Napoleont. — a franciák pedig boldogok, hogy meg szabadultak tőle.”

A sedani capitulatio a köztársaság kikiáltása után a szenvedélyes párisi nép ki akarta dobni Napoleont nagyszerű arcképet a városláza disztorméből, de Gambetta — ki akkor már szinte diktatori hatalommal kormányozott — megakadályozta ezt, mondván: „Barátaim! E kép eredetijét husz évig tartk. Előgedjünk meg ma azzal, hogy a másolatot arccal fordítjuk a falnak. Egyedül ez az, a mi érdemel!”

Mikor a győzelmes porosz főszereg vezérkora 1870. szeptemberében egy napon Rheim-ban ebédelt, ebéd vége felé Vilmos király — jókedvűen tréfálkozva — állítólag s szavakkal fordult Moltkékhoz:

„No kedves Moltke! — hát mit szólna ön a sedani herceg cimhez?”

A hallgatag generalis némán billenté meg fejét.

„S önnek, kedves Bismarck — folytatá a király, — hogy tetszene az elisasi herceg cím?”

Bismarck már nem hagyta felelet nélkül a kérdést.

„Hódolatul jegyzem meg, hogy én ezt a címet csak akkor fogadhatom el Felségedtől, ha Felséged előbb elvonná magát a tartományt, az ellenségtől.”

Napoleon császár 1865-ban meglátogatván a bordeaux-i börtönt ott mondta ezeket a híressé vált szavakat: „L'empire c'est la paix” („A császárság a béke”) A hű aliatvalokhoz illő elragadtatással helyeslő és hajlongó börtönvezérek siettek a jelszót megörökíteni s aranyos betűkkel márványtáblára vésték hön szerelott császáruk nevezetes szavait — örök emlékrészletül.

Az örökkévalóság azonban ezuttal csak tíze n egy estendőig tartott: 1870. szeptemberében — mikor már Napoleonnak nem volt trónja a Franciaországuk nem volt császára — a bordeaux-i néki-szilajodott polgárság diribre-darabra törte az arany-bettis márványtáblát.

(Vége.)

nézzük, hogy temetünk mi. A minap Kassán meg halt a kórházban egy orosz tiszt. Szasimov Miklós halnag. A temetésre kivonult a helyőrség tisztikara. a halvas hiú előt a katonazenekar Beethoven gyászdinatóját játszotta. A koporsó hatalmas babárkoszoru fehér-kok szalaggal. A temetésben fegyverbe lépett egy diszszász és sorintzell tisztelget a halott ellenségnek, a ki vívóul harcolt az ő ura szolgálatában.

H I R E K.

— **A Kegyes tanítórend névtára.** A Kazlanti Szent József által alapított kegyes tanítórend most adta ki névtárát az 1914/15. tanévre. A névtár több adataiból a következőket közöljük: A rend egyetemes főnöke Rómában Vinas Tamás, a magyar tartomány főnöke 1912 óta Hénap Tamás, a ki 1859 június 21-én született, 1877-ben lépett a rendbe és 1882 július 13-án szentelték pappá. A magyar tartomány összes r-nádjaianak száma 410 ezek közül 268 áldozópap. A legidősebb rendtag Matusik N.p. János. gyémántmisés áldozópap, a ki 1815 február 24-én született Tatan. A rendtagok közül 230 a tanügy terén működik. A budapesti és kolozsvári hitvány intézeteken és tanárképzőkön kívül a rend huszon négy középiskolát tart fenn.

Kilenc hét gyötrelmei.

— **Oserny Rózi** uródtól, Ruszkabinyárról: Egy kintő fűdalomtól meggyötört és a jó sors kedvesétől ből vizsgálatra lélt, megújodott lélek síró-nevető szavával mondja el hogy te-tyére is, mint oly sok száz és százszor magyar ifja a háboru elején elhunyt a szálló házból, küldött is egy-két levelet avagy tábori lapot, azután azonban nagy, mely halgatás következtet. Érkezték ugyan hírek róla, bajtársai, legényei látták a fiatal tisztet esztában, itt és esztában ott, akadt, aki látta, mikor megsebesült, és volt aki látni vélte a fiatal hős elesét is. Am hivatalos helyen nem tudtak róla bizonyosat. A budpesti, a bécsi, a genfi vöröskeresztes irodák a sok kérdésre mind bizonytalan választ adtak. A kis erdélyi faluban több mint két hónapot át örök vergődésben élt az ifjú hős családja, a ki már-már kezdte el-irtnai. Am kilenc hét után szállingózni kezdtek a derűsebb hírek. Oserny Rozsi táviratot kapott Erzsébet román királyódtól, aki őrzvegi fegyzásában arra a nemes földészre vállalkozott, hogy segítségére és vizsgátsátsára less azoknak, a kiket a háboru megrabol szeretteiktől. Oserny Rózi tudta ezt, táviratot küldött a nagyszaszonynak, aki nyomban válaszolt és ezt táviratozt: Azonnal táviratoztam Orszországha követünknek és remélem, hogy legközelebb hírt adhatok önének — **Klizabeth.** — Igy vesztük hirt korunk egyik legnagyobbn asszonyának, Karmen Szilvánek a legesodásab, legpoétikusabb művőről. Következett ezután a másik hír, ez már az elveszett fiatal jött, Orszországha, a hová súlyos sebével került hadifogságba. Most már baja nincsen, dolga jó s türelmelem várja szabadulását. Oserny uró leveleiben van még egy főltte érdemes rész, nevezetesen közli 11 tisztnek a nevet, a kik ugyanott hadifoglyok. ahoi a testvére. Itt kidajuk ezeket a neveket, talán meggyógyást szerzünk véle valahol Ime, a nevek: Ditríck, Hejn, Oserny, Pallos, Szkontecky, Herritz, Rónai, Archo, Fritsch, Ganz, Orucian és Chuwalbowgawky.

— **Zalán Gyula kitüntetésé.** A letenyei kerület kiváló népszerűségű képviselőjéről, Dr. Zalán Gyuláról volt olvasható a napokban, — hogy az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a hadiképtényes katonai érdemkeresztet kapta öfölségódtől. Zalán Gyula népfelkelő huszárhadnagy, aki Przemysl első ostromakor szerzett érdemet a magas kitüntetésére.

— **Fáklyásmenet Belgrád elesett.** Régóta óhajtott örömhírt hozott tegnap a táviró, melyről oly sok vér folyt el s oly sok melegen érző szív pihen immár a szerb hantok alatt, kik nem látják többé az édes anyaföldet s öveiket Szálljon fel az örömhírrrel miundnyájuk buzgó imája, esendős, boldog nyugrást kívánva az ottani harcban elesett hősöknek.

A jöleső hírre katonáink a legnagyob örömmórában usznak a a fáklyásmenetben valóban győnyörűség volt: nézni hazafias lelkesedéseket.

Meghívó.

A Szerbiában aduló

Magyar Bakatársaság

minden este táncel, zenével és tűzijátékkal egybekötött

Házimulatságot

rendez, melyre emizett urat és b családját tisztelget meghívja a rendezőség.

Műsor:

1. **Az ágyuk bredése** Tartja a 36-ik Hubitz Laci zenekara. (A hangszereket a Krupp-gyár sziveségéből engedte át).
2. **Sturm Haditanc.** Bajoné Teres töl.
3. **A szerbek futása** Rendezi: Putnik Vajda.
4. **„Az örült.”** Szavaltja: Karagyorgyevics.
5. **„Elmennék én, de nem tudom hová.”** Éneklí: Paies.
6. **„Ugy elmegyek, hirt sem hallasz felőlem.”** Éneklí a szerb hadserveg.

Béletli-díj személyenkit a b-hívo. A tiszta jövedelem a szerb eszmeék sirján emelkedő emlékoszlop telelezése alkalomával tartandó ünnep községeire fordítatik.

— **A hős lengyel leány.** Érdemes sebesült ápolnak az egyik bécsi tiszti kórházban. Mária Terzia királyi hercegnő egy nő sebesült hozott oda oroszok mellé, a ki a lengyel légióban harcolt az oroszok ellen. A fiatal, tizenötök éves leány apja lengyel forradalmár volt, bányái a seregen harcolnak. Ő sem akart kimaradni a nagy lesztanolásból, ezért fegyvert fogott és végigharcolta egész mostanáig a hadjáratot Ugy harcolt, mint a hogy lengyel leányhoz illik. Bátor, keményen, lelkesedéssel. Vitézségeért örmest-rré léptettek elő s Ivaugorod alatt, mint ilyen megbecsüldedett. Ha meggyógyul, visszaszameg oda, a hol a nagy lesztanolás esztí zugsnak.

— **Állandó választmányi ülés.** A december hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen felveendő ügyek tárgyalása végett az állandó választmány tolvó évi december hó 7-én d e 9 órákor a vármegyeház gyűléstermében gyűlést tart, melyre választmányi tagokat meghívja Dr. Balás Béla, Zalavármegye főispánja.

— **Egy magyar tengerészkapitány hötette.** Még október 10-én történt, hogy az ludeficienter hajótszásag Magyar nevű gőzös a nyílt tengeren, Punta Parana közelében rettenetes boráviharban megsejtette a hullámokkal küzdő Vincencino kioggiai olasz vitorlást és azt a legnagyobb ön-áldozással, számtalan veszedelem közben Kerzo kikötőjébe vontatta. A vitorlás kapitánya jelentést tett az esetről a kioggiai rövihatalsnak, a mely viszont az olasz kormány tudomására hozta az olasz hajó megsejtésének körülményeit, kiemelvén a Magyar gőzös parancsnokának halálmeggyevőt, bátor magatartását. Mivel a mentés az osztrák vizeken történt az olasz kormány uszította triesti konzulátusát, hogy a főkonzul menjen el a triesti tengerészeti hatósághoz és a hatóság feje előtt ünnepies formában személyesen fejze ki a hajótulajdonos és az olasz királyi kormány köszönetét és hálaját azért

a nehéz körülmények között véghezvitt bátor mentésért, a mellyel Sgardelli tengerészkapitány, a Magyar hajóparancsnoka megakadályozta a Vincencino vitorlás biztos elpusztulását. A triesti tengerészeti hatóság elnöke Delles államtanácsos most mindezeket hivatalos úgyiratban közölte Sgardelli tengerészkapitánnyal, a ki maga részéről is köszönetét fejezte ki az osztrák víz-ken történt mentésért. Sgardelli kapitány olasz neve dacára is magyar ember és testvéreossza a Budapestben is jól ismert katonai írónak: Sgardelli Cezár honvédszászadosnak.

— **Érintkezés a sebesült katonákkal a vasutállomásokon.** A helygymiszter rendelkezlet küldött Zala vármegye alispánjához. A rendelkezlet részletes utabiztosításokat tartalmaz a vasuti állomásokon átutazó katonák számára föllállított üdítő szolgálat teljesítésére. E tudvalók a következők: 1. Üdítőszerrekl folyékony táplálékokból kifogástalan jó ivóvíz, meleg leves, tea, kávé, forrált tej; szilárd táplálékokból kenyér, zsemlye, keksz nyujtatók. Alkohol tartalmu ital és ásványvíz csak orvosi rendelre adható. Szivart és cigarettát szabad adni. 2. Az üdítő állomásan csak egészségesegek teljesíthetnek szolgálatot, akiket a fertőző betegségektől való óvakodásra kioktatnak s az övöljárásokat ismerik. 3. Ha a fertőző betegségek részére az üdítő h-lyisségéből a szolgálatot teljesítő katonai hatósági, vörös-kereszt egyeti vagy vasuti orosz engedélyvel és általa kijelölt személyek ételt, italt visznek, a használt edények (pohár, esze) csak fertőtlenítés után vihették vissza az üdítő helyiségre. 4. Az üdítési szolgálatot teljesítők mindig tiszta magos köntényt és gumikesztyűt használnak. 5. Az üdítési szolgálatot teljesítők ne érintkezzenek a sebesültekkel, betegekkel vagy azok holmijával. 6. Az üdítésre használt edényeket (pohár, esze) minden egyes használat után szódás meleg vízben kell kimosni. 7. A szolgálatot teljesítők az üdítés ideje alatt ne érintkezzenek, szájukat, ne egyenek, ne igyanak és ne dohányoznak. 8. Az üdítés befejezése után az illetőknek kezüket meleg vízben, szappannal, kefevel meg kell mosniuk és utána liziform-oldattal le kell öblíteniük. A köntényt és gumikesztyűt használat után liziformmal alaposan ki kell tisztítani.

— **Nagy alágör műsor „BERLIN” nagy-mozgó színházban.** A szezon egyik legkitűnőbb műsorát mutatja be a „Berlin” elsőrendű nagy-mozgósínház szembatűfés vasárnapi előadásán. — Erre a művészi nívón álló előadásra mindenkinek szives figyelmét már előre felhívjuk, hogy senki el ne mulassza megnézni. Ily gyönyörű műsort még eddig nem lehetett látni Nagykanizsán. Ezt látni nem lehet, ezt látni kell. — Bővebbet a falragaszok!

Legújabb hírek a háborúról.

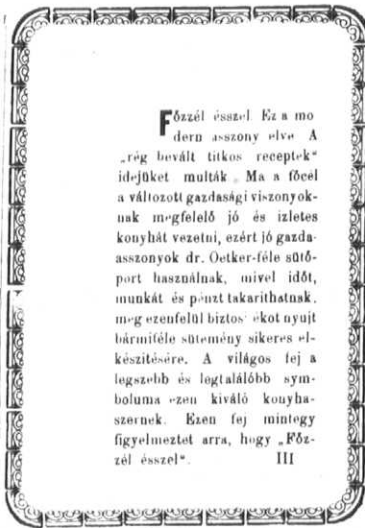
Budapest, dec. 2. Hivatalos. Nyugat galiciát és orosz langyelországi harcvalunkon Általában tegnap is nyugalom volt. Mult éjjel orosz támadást Wolbromtól eszaknyugatra visszautasítottunk, Norokadonaszktól nyugotra fekvő területen és Lodzán a harcok kedvezően alakultak, Przemysl előtt oroszok ki-rohanásunk hatása alatt tetlenek maradtak. — Több ellenséges repülő eredménytelenül dobott le bombákat Kárpát hadműveletet még nincsenek befejezve. Hír, amely csapatainkunk Belgrádba való bevonulásáról szolt kimondhatatlan örömet keltett. — Höfer.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is ösztönözti jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események történetével igazolni, rendes heti második kiadás lenni. A rendkívüli időrendkívüli feladatokat róvak a köteleességüket felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző harcatereteken nemcsak kiküldött fotóriporterei képviselnek, hanem szentációsánál szentációsabb felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájo szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktuális parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy héti várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből adott ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szentációsán fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olcsó és művésziessen szép krónikáját fogja nyújtani a világ-eseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegesítőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét esztendőben jelenik meg és egész terjedelmében azaz a melynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot ugyanis, mint a szenziós világesemények új művészi és olcsó krónikáját és ugyanis, mint Az Érdekes Újság szolgáltatásának és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja közepébe fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt.

Főzél ésszel. Ez a modern asszony elvá. A „reg bevált titkos receptek” idejüket multák. Ma a főcel a változatos gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdasasszony dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak. meg ezenfelül biztos éket nyújt bármiféle sitemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb és legáltalább symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintogy figyelemzet arra, hogy „Főzél ésszel.” III

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni verseny társainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
KITÜNO ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. —

Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladv. szerkesztő:
Báné Kovács János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Hadjárat a drágaság ellen.

A legfontosabb élelmi és szükségleti szerekek folytonos drágulása ellen éppen idejében született meg az a törvényjavaslat, a melyet a napokban terjesztett a Ház elé az 1912. évi LXIII. t.-c. kiegészítése gyanánt. Ez a törvény, a melynek meghozatalát mi már több ízben sürgettük, az élelmiszer-spekuláció elevenére tapint, a midőn az élelmiszerek visszaélészerű felhasználása ellen a rekvirálás fegyverét adja a polgári hatóság kezébe. Kimondja ugyanis, hogy a készletek nyilvántartandók, s a megállapított árnál drágábban eladni tilos.

Kár, hogy az új törvény tartózkodóbbnak látezik a gyakorlati megvalósulásában, mint az elméletben. Szerinte ugyanis rekvirálni és a maximális árat megállapítani csak a kormány rendelkezése lehet. Szeretnők volna, ha a végrehajtást nyomban elrendelték volna, minden vidék hatóságát fölruházták volna máris azzal a joggal, hogy a törvényt be-

látása szerint alkalmazhassa. Sajnos, hogy az ezt előkészítő munka (a készletek leltározása és a jogosult ár megállapítása) még mindig nincs befejezve. Nem lehet kétség, hogy ezzel a munkával mihamar el kell most már készülni, mert a kiáltó nyomor nem tűr halasztást. A fősúlyt a gabona és a liszt árának és az országban található mennyiségének pontos megállapítására kell vetni.

A közéletmezős áralakulásának ugyanis a tengeri ára a kiinduló pontja, s ha ez oly hihetetlen és — erkölostelen — mértékben megrádul, mint nálunk történt, a többi cikk is ezután igazodik. A kenyér drágítását előidéző spekuláció azonban oly mélyre eresztette már gyökereit, annyira megvetette a lábát, hogy jóformán a hatóság nem is mer már hozzányulni. Annyira berendezkedett nálunk ez az uzsora, oly sok existencia helyezett már el ezen a bázison a maga megélhetését, hogy valóságilag egy egész társadalmi réteggel találja magát szemközt

a fogyasztók tömege. A baj ilyen elfajulásában az egyszerű törvény már nem segít.

Itt szervezkednie kell az elnyomott fogyasztónak haladéktalanul. Be kell menekülnie a szövetkezeti mozgalom mentésrárába, a mi utolsó, de biztos menedéke mindazoknak, a kiknek széttagolt erején az uzsora elősöködik. A kenyér ára legyen az első, a mit szövetkezeti uton próbájának mindenekelőtt olesöbbá tenni. Nem is kell új munkát végezni, csupán ilyen irányban összefüggésbe hozni egymással azokat a szervezeteket, melyeket a szövetkezeti eszma már létrehozott. A kenyér szövetkezeti malom léteitével kell olesöbbá tenni. Az új malomnak finanszírozója legyen az Országos Központi Hitelszövetkezet, bevasárlója a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete. Elárusítója pedig a különféle fogyasztási szövetkezetek és a főváros élelmiszerárúsítása. Tartसानak minél hamarabb értekezletet azok, a kik szövetkezeti mozgalom vezérei, fogjanak hozzá bátor elszárással ehhez az igazán nemzetvédő

Ha néha a multat...

Ha néha a multat epedően olykor

Vissza-vissza hívom:

Egy régi, szép, édes fiatal ábrándja

Jut eszembe tükön...

Gyermeki kedélyek, édes pillantások,

Illatozó rózsák.

Mosolyogtak én rám, de hogy visszatérnek

Azt sohase mondták...

És én elfeledtem gondatlanul öket

Ezen a pár éven. — — —

S ma mikor a leltem visszazárl körükbe:

Közöttük magamat oly elhagyatottlank,

Oly árvának érzem! ! ! ! !

NAGY GYÖZÖ

Félmilliót, vagy egy szép leányt.

A kozákezeredő hadisárcá. — Rzesow nehéznappal. — Egy elmenekült kereskedő elbeszélése.

A háború színes eseményei között sok olyan van, amelyről — ha nem most, veünk együtt élő, közénk került emberek mondanak el — azt kellene hinnünk, hogy regényről fantáziája gondolta ki. Ilyen izgalmas és megrázó történet mondott el egy vagyons gazicai kereskedő, aki északnyugati Galicia egyik városából Rzesowból menekült el T. Miksa, a rzesowi kereskedő a következöket mondotta el a viárgzó városban az oroszok uralma alatt átélt napjairól:

— Amikor csapataink először kiürítették stratégiai okokból Rzesowot, csakhamar bevonultak oda az oroszok és megszállták a várost. A parancsnokl orosz tábornok a körülményekhez képest jó ember volt. Megtiltotta, hogy az utcán járjunk, hogy jó ismöröök és családtagok egymást látogassuk, kihirdette, hogy a ki gyanusan viselkedik, azt felkötöti

De azért jó ember volt, mert később jött még rosszabb is.

A tábornok beteg lett és egy kozákezeres került a helyébe. Az ezredes magához hívatta a jobb nevű embereket és tudtukra adta, hogy a városra ötszázezer korona hadisárcát vet ki. En is a jobb nevek között voltam, innen tudom, hogy miként történt a nevezetes „audiencia”. Ötszázezer korona a parancsnok ur — mondtk — ennyi pénz itt nincs, talán még ötezer se. A gazdag emberek elutaztak és nekünk enni is alig van, nem hogy egy félmilliót lenne.

Nagyon rövid választ adott az ezredes: — Nagy napot adok a hadi sárc beszállgátására. Ma szerda van! — mondta a parancsnok — szombat délig vagy a pénz van itt hiány nélkül, vagy összeörotom a várost!

Ezzel sarkon fordult és adjutása intett, hogy elmehetünk.

Ötön tanácskoztunk órákon és napokon át, hogy mit tegyünk. Tanácsalank voltunk Pénteken reggel úgy elmentünk az ezredeshöz és kártkú legyen konföroltos. Rüdigen raga-zkodott a félmillió hadisárcához, ismételte, hogy másnap, szombaton délig

Ha egészen biztos akar lenni abban,

hogy tényleg a valódi „Osram“-lámpát kapja, úgy már a vételnél ügyeljen arra, vajjon az üvegkörtebe az „OSRAM“ név be van-e marva — E védjelzés nélkül „Osram“-drótlámpa nem kerül forgalomba. —

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. —

Magyarországi képviselő beosztottaktól: Pinger és Flá, Budapest, VI., Hajós-útsó 11. sz.

munkához, s meg fogjuk látni, mily kétszobesetten fog visszabujni odujába a szemérmetlen kenyéruzorsza.

* * *

A mostani világokat megsemmisítő s újra teremtő vízviharos időkben bármily olosónak lássék is az emberi élet, nem a fizikai nyers tömegelő, hanem a nemzeti lelkesedés, a nepek hite, igaz ügyébe vetett önbizalma, szóval az erkölcsök döntenek a harcok végső eredményét illetőleg.

A magyar nemzet — a nepek gondviselő ösztönének sejtelmével — megerezte a történeti pillanat fontosságát, midőn minden erejét a legtisztább lelkesedéssel dobta a háború mérlegserpenyőjébe: fiaiak életét s az itthon küzdő társadalom minden anyagi erejét, a jövőbe vetett hitét arra az egy kártyára tette, hogy „Győznünk kell, mert velünk az igazság!” ...

Ma minden gondolkodó hazafi helyesli az államhatáloknak szinte korlátlan kivételes alkalmazását. Rendelkezik ma a kormány életünkkel és minden javunkkal; elviheti apáinkat, testvéreinket, gyermekeinket, kifoghathja lovainkat, elviheti kocsijainkat, lakásunkat, gyárainkat, iskoláinkat stb., minden erőnköt, hogy megtehesse mindent a közös értékek a nemzetvédelem érdekében. Hát a mikor mindenképpen minden lehető áldozatot meghoz a közért, csak az élelmiszorsza teheti azt, a mi az ő külön önző érdekének tetszik s rugathja fel a legelembb erkölcsi kötelességek törvényét? Csak velők szemben tehetetlen a társadalom kötelező hangos panasza, figyelmeztetése, vagy talán gyenge

velők szemben a kormányhatalom is? Vagy talán ő rájuk közönyös a haza sorsa, csak az „élet” menjen jól?

Mert nemcsak harcoló fiainknak kell élni s küzdeni, hanem az itthon maradtaknak is lehetővé, emberi mértékkel megszerzhetővé kell tenni a megélhetést, a harcot belülről támogató megelégedést, önbizalmat, munkálkodási kedvet. Tehetjük-e ezt ma nyugodtan, a mikor maholnap hiába imádkozik a nemzet zóme: a közép és alsóbb osztályok milliói a mindennapi kenyérért?

Hol itt a hiba, hol keresendő az orvoslás? Legyünk tisztában azzal, hogy szörnyű komoly időket élünk s a határainkon dúló háborúk nemzeti létünkre a lenni vagy nem lenni kérdése. Mikor a közép és alsóbb néposztályok majd minden tagja mindent: vagyonát és vert önként és örömmel áldoz a haza oltárán, mert érzi, hogy ez becsületos polgári kötelesség, akkor az, a ki rögtön meg akar gazdagodni s azonnal milliomos lenni, a legdrágább folyadékkal: vérrel üzérkedik, s a nemzetárulás bűnével egyenlő bünt követ el.

Használjunk hadisegély bélyeget!
Pártoljuk a Vöröskezeszt egyletet!
Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

— Nem megyek Nem megyek. El fogunk pusztulni — kiáltotta öröngyre és kétségbeesetten, Volt közöttünk egy rzesovi polgár aki a szívfacsaró jelentet után odamott az ágya elé Nyolcvanéves ember, ott sirt a földön és könyörgött a leányának, hogy mentse meg azt a sok ártatlan asszonyt, leányt és gyermeket, akiknek az élete most tőle függ.

Hosszúnak látáro kinos pillanatok teltek el A leány felmenteked. Soha nem tudom elfelejteni, ahogy akkor végig néztem rajtuk Ilyen tekintetűk lehet azoknak, akik a vérpadra készülnek Nem szólt az egyetlen szót sem. Megeőkölte az apját és anyját aztán elment.

Nem sok idő mulhatott el, amikor az utcáról különös zajt hallottunk. Megrémdtünk, mert azt hittük, hogy a kozákerzsdos már reánk szabad totta vad kozáklordját.

Az utcán folyton nagyobb lett a lármá. Ki sem mertünk nézni. Néhány perc múlva berohant valaki és magától kikelve kiáltotta:

— Itt vannak a huszárok!

Nem tudom elmondani — folytatta a kereskedő — hogy mit érezünk akkor. Mintha a megváltás jött volna. Kirohantunk az utcára. Már akkor kint volt mindenki. Néhány orosz katona szaladgált, helálos üjszögében, zavartan, már azt sem tudták mit csinálunk Néhány pillanat múlva ott voltak a huszárok a mi utcánkban. És az elmaradt orosz katonák térdre állva, összetett kezekkel várták őket,

Kelet ébredése.

Messe keletről, nagyon régi népek belső földjéről jönnek az ébredés nehéz sőhájai s a turáni Álom hajnalát láthatjuk misztikus messzeségben.

Bőngétek Ágyuk dörgő ébredőjét küldték a távoli rónák felé, melynek lakóiban most barátot, testvért találunk annyi dacos magánosság után s ajkalkozni, kínalkozni nem tudó szemérmes népünk az áldozatkészségben megismerte a másik férfinep s egy kemény készorítással testvéresült a germán törzsekkel Turán.

Német és magyar immár ismerik egymást s a nagy császár belátott a mélységbe a háború-turta fenéséges ösvényen át.

A feltékony osztrák újságok is leírják immár neveinket s az Az-izából ott beszűmő rajok, a becsület, a rend, az erkölcs, a munka, a tudós és elszánt akarat komoly órással mellett egyenlő s a millió szövetségeseikül amelkődnék ki a harc dorgó, végtelen tengereből.

A magyarság vörös-ünnepe s a csatába induló honvédek önké messze elhangzott nemcsak a küzdő germán törzsek földjére hanem délre, délkeletre is ahol szláv rabszolgák százmillióit kergette a cár az alvó és ájult testvérek megrontására.

A mozdulatlan népek milliói ébredésnek a szláv tömegek körül s a magyarság harci zenéje a Balkánon át sővít és a Kaspi puszták s Turkeztán fehér hegyei visszhanggal sőhájait vissza a honvédek és huszárok régen hallott énekét. Ittőzatos örök szunyadnak ott s a német császár egy pillanatban közel jutott ezeknek az öröknek a megismeréséhez.

S nem az izlam az öszekapcsoló és fenyegető erő, hanem a turáni vérség s ez a múltét finneknel úgy él feltátekint, mint a múltét tátró arának s ha ez az őzds tudatossá lesz, a mi magyar népünk ep-nyug lehet egy világot alakító szervezet közepe, mint ahogy az az orosz pánszlávizmusz eszereiből, melylyel mi magyarok most a népek reugtegeiben egy domináló tömeg élére kerülhetünk s ez a tömeg az izlam kötelekei által más népek roppant seregével

együtt legyen a pénz, mert másképen a várost egyenlővé teszi a földdel.

Sírákozás és fájdalom tanója volt a mi városunk Szombaton pedig még egy utolsó kísérlet tettünk Reggel felkerestük a parancsnokot és sirva könyörgöttük, ne bűntesse a városunk a pénztelenségünket. Ekkor, mintha meghaltotta volna a szavunk, mosolygva lépett hozzánk:

— Jól van, lát nem ragaszkodom a pénzhez. De van egy feltételem. Tegnap este láttam az utcán egy leányt. (Megmondta a nevét is.) Ha ez a leány ma délig itt lesz a lakáson, akkor felmentek benneteket a hadisarc slól. Délig van időtök. Most mehetek.

Elképzélhető a mi kétségbeesésünk. A leány fivére is ott volt közöttünk. Ókölbe szorult kézzel, sápadtan haligatta a parancsnokot, de szerencsére, tudott uralkodni magán.

Eléinte azt határoztuk, hogy a leányhoz el sem megyünk. Tizenhét éves, tiszta, gyönyörű leány... De otthon, amikor hazamentünk és láttuk az asztalozainkat, a kis gyermekeinket sirni, azokért tenünk kellett valamit. Elmentünk a leány szülőéhez. — Az apja nagybetegnek feküdt. Az anyja is beteg a sok vízrástól. A leány szótlanul sápadtan ült, amikor bementünk. Még nem rejtettek semmit. Azután kezdtek voutatolni. Lassan elmondani hogy miről van szó Nem tudom, hogy történt de elmondtuk. Arra eszméltém, hogy a leány odarohant az apja ágyához és zokogva hullt le a földre.

kegyelmet kérve. O, milyen jól esett térdelő, megalkodott orosz látni.

Sokan az orosz parancsnok lakása felé siettek. Már a mi katonáink voltak ott és sok orosz akik foglyul estek. Az a szegény leány boldogan rohant haza és raborult sirva, rzesketve az édes-anya sívére. Már ott állt az orosz parancsnok lakása előtt, amikor megtudta, hogy megjött a szabadság a legborzasztóbból. — Könny volt az utcákon az egész város. Az emberek — nők és férfiak — a huszárok kezét ökölték. És kihirdta mindenki a huszároknak, amije volt. Étél, ital garmadával. Az oroszok drága pénzeket kínáltak a dohánnyért és ételért. — Elástuk előlünk a földbe, most mindent kiszedtünk.

A mi katonáink a város övező dombokon találtak négy orosz ágyút a városra szegezett tőtőgő torokkal és sok löveget. Az orosz parancsnok — úgy látszik — rikészült rá, hogy beváltsa az ígéretét.

Mikor az oroszok most másodsor is megszálltak Rzesovot, persze egyfel-nyegy sem maradt ott azok közül a polgárok közül, akik keresztül éltek a rzesovi első orosz uralom napjait. Mihelyt a mi csapatunk elvontuk, mi is utra keltünk Krakó felé és talán megírhatjuk hogy legelsőnek az a szép, fiatal leány menekült családával, aki már egyszer majdnem életénél drágább kincsét áldozott megmentésünkért.

függöt össze. A mi testvéri kétszeritársunk a németek császáriának azt jelentheti, hogy a rejte szunyalyo erok egész ismeretlen áradata áradt a germán kolosszus testébe és mi magyarok lehetünk az összekötő kapocok a német és turáni népek világszerte roppant szövetségében.

A mi harcaink messze visszahangzanak és nem a német katonai misszió szervezett munkája, de a mi agyunk dörgésével felébredt lelki lélek állította talpra a török sereget s ez fogja majdan hozni kényszeríteni minozokat, kik a szlav részegségéből felébredtek.

A török megmozdulás nekünk magyaroknak új jelentőségünket mutatja a jövendő világtörténelemben s a kövek sivatagból újjongó tömegek néznek felénk s a keletről s örömmel dobban szívünk az udvözletre, melyet az ábródt turáni nép küld a szellők szárnyain hozának.

Asia szent földjei reszketnek s a mi énekünkkel halkan együtt hangzik a még aló lelkek sok megfeszített hurja, melyet nekünk a legnagyobb dialkállással kell udvözölnünk. S a szlávok füllött tanáinak hatalmas cájja megborong a fenyegött ábródtára s remegve gondol a napra, ha a kelet százmillió egyesülve a nagy lezámolásra kényszerít mindama sok gazságoért, mely a szlávság m o e k o s lelkületét terheli. Közlg az óra. haróterem a kelet, amikor boldogabb hajnal béli a mi edes hazáukra is s sokat sanyargott népére s a szlav barbarizmus is elveszi méltó, megérdemelt büntetését. —

H I R E K.

— **A kórház bővülése.** Holnap dél-10-től 11 órakor a kórház új pavillonját felszentelik s azután átadják rendeltetésének s így kórháznak bővülő szolgálja nemesteltesét.

— **Kérelm hölgyeinkhez!** Míthogy 15-én s a hó végén nagyon sok katona megy hazánk védelmére, nagyon kérjük hölgyeinket, siessenek a pamut feldolgozásával, hogy katonáinkat elláthassuk a szükséges meleg ruhával. A kik dolgozni akarnak e célra, forduljanak hozzák pamutért. Halászegyút Csengery ut. 1. sz.

— **Gyászrovat.** Városunk egyik legifjabb, legképzettebb s legintelligensabb iparosát kísértük ma utolsó útjára Ifj. Jack Friegyes órá s látszerész személyében. A puritan jellemű iparost, ki elaggott edes anyjának s apró testvéreinek egyedüli támasza volt, szeretetlen kívül számos jóbarát s ismerős gyászolja. — Nyugodjék békében!

Kovács Pálné szül. Czinykovits Anna f. évi december hó 4-én délután 4 órakor életének 78-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután 4 órakor ment végbe.

Jó lelke emlékét sokan őrzik!

— **A két János vitéz.** A szabadiki szün-tárualt ezen a héten Ujvidéken szerepel. A minap a János vitéz-t játszóiták. Este a pénztár előtt megjelent egy haka, mellén fényes ezüst vitézségi érem, és így szólott a pénztároshoz:

— Ki az János vitéz, kit maguk itten írják? Én vagyok igazi János vitéz. Draganyeszku János vitéz vagyok is kapom király fölaiglut mi ilék 15 korona havonta. Ugy ám. Itend van vitézségi érdemjel. Én vitem eleaség tűzvonalban keresztül parancsot és meg vissza is gytttem mieinköz. Ez a János vitéz. Kirek hát билетát, had meglassam maguké János vitéz.

Természetesen Draganyeszku János vitéz ingyen jegyet kapott a színhába.

— **Levél Przemyslből.** Az ostromlott Przemysl várából a repülőgépek hozta ki három katonai tábori levelezőlapját. Hároman küldik a levelezőlapot: Machánszky László dr., Komáromy György és ifj. Kosoczyk Pál Szövege ez:

— Jól vagyunk Szurul a muszka. Most éppen özpecsenyére készülünk. A hanulat kiütöd és a győzelmet nemcsak reméljük, de bizonyosra is vesszük. Egyébként az özpecsenyé útját Kosoczyk vállalta magára, s ki tanyai tanító létere mindenhez ért.

— **A tizedes hirt kapott hazuról.** Skogedról jel-ntik nekünk: Oszlovics István gazdálkodó még a mozgósítás első napjaiban elment az északi harc-terre honvédtizedes. Felesége anyai örömek előtt állott s így még nehezebb volt a bucsukodás, mint egyébként lett volna. A katona-férj véget vetett az érzékeny bucsunak s csak arra kórt a feleségét, hogy azonnal közzölje vele az örömhirt. Megállapodtak abban, hogy Pista lesz a fiú, a lány pedig Mariska. Telt, mult az idő, míg végre most vasárnap elment az értesítés a hideg Gáecországba vit-z Oszlovics tizedesnek: Az egyiket Mariskának, a másikat Julist kának, a harmadikot pedig Veronikának kereszteljük. Ezzel órában született mind a három, szépek és az anyjukkal egyetemben egészségesek.

— **Levél Kraszna Jarszkból.** Kiskanizsai testvéreink irtak messze-messziről haza levelet szereteinknek, kik mint folyók lettek uternálva az idegenbe. A levél nemöltül van írva, mivel mindnyáját egy kiskanizsai kereskedő fogoly társuk írta.

Ne busuljanak, mondja a levél, dolgozunk elég jól, türhöt, bajunk ez ideig nincsen, legyenek nyugodtak. A levelem néhány sor orosz írás is van, melyet valószián utközben jgyeztek red.

Lám-lám a háboru hova sodorja az embereket s mennyiről tudnak majdán mesélni a világláttott emberek.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önésegélyző Szövetkezetnél a befizetéseket a keddi ünnepe miatt pénteken tartják meg.

— **Az élelmiszerek ára.** A kormányzás a gabona és lisztárról szóló rendeleté tudvalevően azt a fontos feladatot ruházta a hatóságokra, hogy ar megállapító bizottságokat szervezzenek. Ez mindenestre azok történéhetik meg eredményesen, ha a hatóságok s nyilvános és magánraktári készleteket pontosan számba vennék, melyből kivilágana hogy a gabona és lisztár mostani drágasága s későbbi drágítása meg van e okolva — avagy ninc. Természetes, hogy a hatóságoknak az is sürögő feladatuk lenne, hogy a többi élelmickek [maximális árának megállapítását is sürgesse a kormányzást. A lisztfeldolgozó pékipar szabályozásával együtt.

— **Mennyi gabona van egy kereskedő birtokában?** Szabadkáról jelentik: Hogy a közvetítő kereskedeleme miben tóri a fejt s hogy egyedül ő s oka a buza drágulásának, mert a készletet lekötö, — ennek bizonyítéka a következő statisztika mely azt tünteti föl, hogy egyetlen gabona kereskedő csak a Bácskában mennyi búzát raktározott el a közönség elől. Ennek az egyetlen kereskedőnek a következő készletei vannak.

Obecsé, hat helyen	210,000
Mohol, egy	80,000
Palánka, több	200,000
Ujvidék, egy	300,000
Bezdan, egy	20,000
Csantavér, egy	10,000

korona értékű.

A maximális ár. A legtöbb vidéki törvényhatóságban megtörtént már a maximális gabonaár névze a kormányhoz fölterjesztendő javaslat elkészítése. Megjegyzendő, hogy a több gabonavidékek ár megállapítása léssik. Érdekes az is, hogy egyes tanácskozásokon oly javaslat hangzott el hogy inkább drága, minsem olcsó árát állapítsanak meg, mert a drága ár vonza az árut. Ezt fejtegette például egy törvényhatósági bizottsági tag Nagyváradon olyan helyen, a hol normális időben az iparos lakosság és az ipari termelés érdekében az élelmiszerek olcsóvá tételét hangoztatják. Ezzel szemben, mint alább látható, a szintén iparos Temesvár meglepően olcsó maximális árát állapított meg. Arról pedig ma már írunk, hogy Bécs tanácsa szintén az olcsó gabona- és lisztárat sürgeti, s mivel szemben a bécsi malmok állítólag a drágább árat öhajják, mert ennek áruvözo jelentőségét tulajdonítanak. Bizonyos körökben nálunk is drága árát öhajják, állítólag a bécsi fogyasztó piac vonzásának ellensúlyozására. A felfogás különbözőségében igazán nehéz eligazodni, mert bajos ismereti a gazdasági fejtegetések és elméletiek mögött levő különböző érdeket. Azt hisszük, öszintébb lenne, ha az olcsó fejtegetések helyett a kenyéret tennék olcsóvá, mégp edig a lakosság megszokott minőségű kenyéret. Mert ha a fekete profunot teszük olcsóvá, mint a hogy az meg történt, azszal csak kiáltóbb lesz a rendes kenyérnek való list árányalan megdrágulását. Ezért ismétljük itt újból, hogy a fekete kenyér olcsóvá tétele nem vevmány és a világosabb listét nem szabad az örlési nyereséggel aránytalanul drágávtatni.

A buza árak a legtöbb vármegyében, 38-40, a rozs árak 26-32 az árpa 24-26, tegeeri 20-26 közt ingadozik.

— **A mi kedélyes piacunkról.** Valóban nem tudja az ember mosolyogjon vagy bosszankodjék amikor egy reggel-kenéket végigsétál a piacon. Ez alkalommal nem a drágaságról szólnak, mert azt nálunk így is vagyis a piaci kofák és az árukat zsákba szedő ilogem-ügyökök szánják meg kenyér, kedvük szerint; de arról az egészség éllenes költségtáráról, melyet ott tapasztalunk s amelyet valóban csomór végigénezi. A hentesnél a hus és egyéb dolgokat tapasztaj sorba minden rekeszmarku burris és párfümos kezű dáma; — a vékáknál a káposztát, répát, tejet, teifelt kösölgatják sorba, ujjáikat belögdösve nyalagatják végig s így kerül belökük a konyhába, miután az egész piac vásárló vagy azt nem is számolózó szoknyahada végig ette, végignyitja azokat. Miközben a kösölgatók jól is laknak, a venni szándékozók pedig teljesen megcsömörölenek. Hja ezt is a háborus idők hozzák magukkal!

Legújabb hírek a háborúról.

Budapest, dec. 6. Hivatalos: Lengyelországban folyó csata szövetséges had-örök névze előnyösen indul előre. Nyugatgaliaciában előnyomult orosz had-erőket csapataink és német oszlopok délről megtámadták. Szövetségesek ketőzserkötözésázt oszont foglyul ejtettek és némi ellenséges traint zsákmányoltak.

Kárpátokban részleges harcok voltak. Beszki-dekbe betört ellenséget visszavertük és ötszáz foglyot ejtettünk. — Hőfer.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is öszintén jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akár az események torlódásával igazolt, rendszeres heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat róznak a kötelességüket felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző hatereteken nemcsak kiküldött fotóriporterei képviselnek, hanem szennációsánál szenzáciosabb felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájó szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktuális parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzátulcszkodik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzáciosán fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olcsó és művészi szép krónikáját fogja nyújtani a világeseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegfelezőbbek mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a szenzácios világesemények új művészi és olcsó krónikáját és úgyis, mint Az Érdekes Újság szolgálatkészségének az az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kegyébe fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadói hivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt.

Főzél ésszel. Ez a modern asszony elve — „rög bevált titkos recept-kidőjüket multák. Ma a főzői a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdaszonyok dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg ezenfelül biztos éket nyujt bármiféle sötémény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszűbb és legáltalább symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintegy figyelmet arra, hogy „Főzél ésszel.” III

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnynai versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapirt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lekosztályok, fürdőszobák. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg.

Előrendő étermek és kávék, esténként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri ára 10 korona, félév 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladv. szerkesztő:

Bánékovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A mi közkórházunk.

Az emberi szív tengeri érzelmeknek, a lélek virágainak legékesebbike a krisztusi igaz szeretet, melynek nyomán fakadnak a legnemesebb, legértékesebb érzelmek és indulatok is.

Az ember, az állatias vonásokban duslakodó prompt teacimény csak akkor lett igazán emberré, amikor az Úr reá nyomta az Ő legédesebb csókját, hogy belelehelje a szív legdrágább kincsét, az emberi lélek legértékesebb talizmánját. — a szeretetet.

Az állatiaságból, vad vonásokból kivetkezett társadalom csak akkor alakulhatott államokká, csak akkor nyert igazi szétválaszthatlan kapcsolatot, amikor annak tagjai közt megszületett a legerősebb, a legszentebb kapocs. — a szeretet, — a felebaráti szeretet kapcsa, melyből megszülettek: az egymás iránti bensőbb vonódás, az elnézés s az irgalmasság testi és lelki osekedei melyeknek látható dokumentumai mindazon,

humánus intézmények, melyek az emberiség sorsának javítását, keserveinek, bánatainak vigasztalását s szenvedéseinek enyhítését célozzák.

Eme humánus kultur intézmények között tán legelső helyet töltik be ama nemes missziója intézmények, melyekben az elhagyott, gyamolnelküli szenvedők testi bajjaikban enyhülést, gyógyulást nyernek s az élet további küzdelmeihez újból felvérteződnek.

Az az állam, az a város, melynek több ilyenemű humánus s kulturintézménye van, az igazi, humánus, ideális kulturállam, kultúr város.

Néhány évtizeddel ezelőtt városunk e tekintetben valóban a legutolsó, a legszánandóbbak közé tartozott, mert a régi szegélyes, kopott, ispotálnak csufolt szegélyes kórházunk nevezhető éppen nem volt, melynek nemesak külseje, de belső berendezése s gyógykezelési módja is inkább szegényfoltja, mint az emberi humanizmus dokumentuma volt.

Azonban változtak az idők, változtak az emberek s az idők változása e tekintetben is megteremtette városunkban nemes gyümölcseit. — különösen akkor, amikor Dr. Szekeres József személyében egy oly nemesen gondolkodó orvos került városunkba, ki nemesak széleskörű tudásával, de nemes lelkevel is oda tudott hatni s reá tudta birmi városunk derék vezetőségének lelkét, hogy a mai közkórház testet ölthetett.

Hogy e nemes intézményre mennyire nagy szükség volt, azt az elmúlt évtizedek eléggé hangosan s ékes szólan bebizonyították, amennyiben annak helyiségei évről-évre mind szűkebbnek bizonyultak ugy, hogy annak jellei igazgató főorvosa Dr. Szekeres József évek óta valóságos hadjáratot indított városunk vezetésével szemben, hogy annak kibővítését ugyszólva kioroszakolja.

Azonban ebbeli nemes törekvése sajnos mindanniszor hajótörést szenvedett, s csak most, amikor városunk élére Dr. Sabján Gyula városunk szintén humánus gondol-

Egy baka vers Przemyslből.

Esik eső, nyakig vagyunk a sárba,
Przemyslínél hull a muszka rakásra,
Szeretne ő a városba betérni,
Magyar baka alig győzi telőni.

Sok a muszka, kevés itt a várórség,
Észre veszi ezt a muszka ellenség,
Tizenegyes verkhez viszi ágyuit
S ezerszám küldi ránk a lövegeit.

Mint fürgeteg, hull a granát a várba,
Srapnell robban s hull a magyar bakára,
De a baka bátran megállja helyét
S célba veszi a muszkanak a fejét.

De az órség egyszer mégis kifárad,
Várparancsnok ur üzen a bakáknak:
Jó fiam, a várat ne hagyjátok,
Négy nap múlva segítség jön hozzátok!

Nem is kellett aztlan több a bakának,
Szuronyt lúzve megy neki a muszkanak,
A Csaszközi századja ment előre,
Elhullott egy pár jó fiu belőle.

Mire megjött a várba a segítség,
Be sem várta, futoll már az ellenség,
Negyven ezer emberét elvesztve
Kedve elment betérni Przemyslbe.

Napfény derül s elborítja a várat,
Százados ur behívja a bakákat:
Azt üzeni őz királyunk tündétek,
Isten áldjon derek magyar vitézek!

Böröczi néni.

— Karcolat. —
I.

Örökké félreittott kontyával, tipikus alak volt az öreg! — Orra Állandóan viritott, mint a piros paprika, vagy mint a késő őzi vérvörös hajnal. De nem is esoda, mert roppantul szerette a pálinkát. Megitta ő a bort is a sört is, ha hozzátutott, de kedvence itala csak a pálinka maradt. Annak adta minden körülmények között az elsőbbséget. Fogyasztotta is hűvvel, néhanapján megivott apródonkiint egy liter is. Hanem aztán épen elég is volt neki!...

A pálinka mellett módfelelt kedvelte a rémregényeket. A ponyvairódlomnak lelkes pártolója volt és így Bagó Mártonnak randületlen utófitője, a füzetes úgynököknek pedig régi jó ismerőse. Mídon becsodálkozott, akkor hangulatba jött, bőbeszédűvé vált. Ha olyankor, hozzátelődtem, tüzelet beszélt el a „Koldus grófus”, a „Zárda titka”, „Az inkvizíció rémségei” és más regények egyes részleteit. Szinto-butéve tudta. Erővel roám tukmálta,

Miért használjunk kizárólag „Osram” lámpát?

Azért, mivel ezen lámpa mindama követelményeknek megfelel, mely egy modern drót-lámpa iránt támaszthatók. E lámpa elterhetetlen, rendkívül takarékosan s mindig egyenletes világosság mellett agyogó fehér fénnel ég.

Változó Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselő beendezett raktlárral: Fingér és Fia, Budapest, VI., Hajós-utca 61. sz.

kozásu derék polgármestere került, — sikerült a dolgot annyira megörlelni, hogy a nemes idea testet öltött s közserzetben élő kedves mérnökünk SzékelyDezso s Patér Mihály kiváló építőmester közreműködésével szinte tüneményes idő, alig két hó alatt tető alá került s immár át is adatott nemes rendeltetésének.

Amily örömmel konstatáljuk e tény, oly örömmel nézünk elé amaz ideának is, mely meg egy új s hasonló zsánerű praktikus épülettel óhajítja még a kórházat kibővíteni, amelyben a tudóbetegek lesznek szeparasztikusan elhelyezve

Az épület megteremtésénél nagyon helyesen nem a külső cicoma, hanem a célszerűség volt s ez az irányadó, melynek fogva olcsóbbá is kerül s parkkal körülvéve a betegeknek valóságos édes otthoni is biztosít.

Hogy ez idea mihamar testet fog öltöni, annak garanciáját látjuk Dr. Szekeres József főorvos nemes lelkében, városunk derék polgármesterének jó szívében s közönségünk mindenkor nemes áldozatkészségében, mely hogy mielőbb teljesedése menjen: Adja Isten!

A harctéri veszteségek mértéke s fajai.

A most folyó világháborút megelőző időkben sokan próbálták leírni a jövő háborúját. Regények, tudományos könyvek és értekezések próbálták a nagy problémát megfejteni és látnoki szemmel megjövendölni a bekövetkezendőket. Valamennyi nagyon sötét szemmel festette a jelen háború bor-

zalma. Alapgondolatuk az, hogy a háború veszteségei a haza szerszámok technikai tökéletessége folytán minden eddiginél nagyobb méretűek lesznek.

Maga a közönség is hajlandó általában ezt a gondolatot általában elfogadni. Most már benne vagyunk a nagy világháboruban, a végét nem látjuk ugyan még előre, de már is mondhatjuk, hogy azok a sötét színezetű jóslások szerencsére nem teljesedtek. Ha mindeneget átgondolunk azt fogjuk látni, hogy nem is teljesedhettek.

A korábbi háborúk nagy veszteségeit nem is a háborúk, hanem a mindenfajta betegségek okozták.

Igy például a krími háboruban (1854 — 56) a francia hadseregéből fegyver okozta sérülés következtében 20,240 ember, betegségek és balesetek következtében 65,135 ember halt meg. Az északamerikai polgárháboruban (1860 — 65.) az északi hadseregéből 110,038 ember esett el fegyver által és 224,856 betegségben. A porosz-osztrák háboruban 4450 porosz fegyver által és 6427 betegségben. Ugyanakkor 8875 osztrák fegyver által és 10 079 betegségben. A német-francia háboruban 1870 — 71-ben, a mikor a német hadsereg 19,904 ember fegyver által és 28,278 betegségben pusztult el.

Tapasztaljuk tehát, hogy a betegségek és egyéb okok folytán elesettek száma sokkal nagyobb, mindazonáltal az egészségügyi állapotok általános javulásával, megfelelő egészségügyi berendezések felállításával, a ragadós elleni védekezéssel, a jobb táplálkozási eszközökkel azok száma folyton apad.

De a fegyverek által elesett harcsook száma is folytonos apadást mutat, az emelkedés csak ott tapasztalható, ahol észnekül keresztülvitt rohamok sűrűn ismétlődnek.

hogy vigyem el és olvasom, majd meglátom, milyen szép. Hazaerre természetesen a sarokba dobtam és hozzá sem nyúltam, míg érte nem jött.

Egy alkalommal így szólt hozzám: Csak arra vagyok kíváncsi, tudja, hogy kijött-e a kigyó a ládából?

Akármielyen papíradatomb olvasott, az elejét és a befejezést azután maga okozkodta ki, természetesen a saját észjárása szerint. Némely szó meglepett nekí és akár illelt, akár nem, használta minderre. Nyelvtan szerint akart beszélni, amiatt az uraktól hallotta, de neki végtelen ügyetlenül állt. Sokszor nem állhatam meg nevetés nélkül. A magafajta emberek előtt persze tekintély volt. Sokszor mondogatták: Ejnye, de uraskodik ez a Trézsi! Nem hiába, hogy könyvekből olvas!

Szomszédolni nagyon szeretett, különösen akkor, midőn jó kedve volt. Vitte a feje. Ha egyik uspon nem jött, akkor már kérdeztek egymást a szomszédok: Ejnye, hol van ez a Trézsi. Talán beteg?

Aminthogy úgy is volt. Belebetegedett. olyan rémesét olvasott. Folyton maga elé képzelte azt, amit olvasott. Midőn átmentem hozzá, éppen a „Genovéva”-t lapozgatta Halkan mondotta: Szegény, ez is mennyit szenvedett! De hogy is lehetett hét álló esztendőig abban az erdőben? Milyen jó volt az a szarvas, aki őt táplálta...

Ünnepi alkalmakkor tartózkodott az itálói, mert látta akarta, hogy mit sütnék főznek a szomszédok. Orákig elült a nyakukon és nézte, hogyan sütik a kalásot. Közben-közben odaszólt, mondván? Ugy úgy Őrse, szaporítsd meg a lisztet had legyen elég.

Volt azért jó vonása is, mert soha senkit meg nem szólt. Nem volt lúrhordó. Ha némelyek kíváncsiságtól engre kérdeztek valami fölől, lakouice azt felelte: Nem tudom. Sötét estig ott beözölgött és mindenkor megvárta, míg kisló a mákos patkó. — Bizony sokat sőtöltél és milyen pirosa sült.

Egyzserre csak felkiált: Ejnye lánchordta, bizony még reggel megletem a kovászt, de még m st is úgy van Tyd, fékomadta lasz-kere. most jött eszembe, hogy Jósúskának és Mátýaskának nincs tisztája — Szaladt haza és neki állt sütni, mosni, vasalni. Midőn az emberek éjféli misére mentek, ő akkor süttöte a kalásot és szárította a bu bosan gyermekei ruháját.

Borózi néni sajtósága asszony volt. Néha elkezdett imádkozni, de meg nem állhatta, hogy közben heseget oda ne kiálton s lábas jószágunk valamely heseget mondottat. A tyúkók szidása után olyan pontosan eltalálta az imádság következő mondatát, hogy igazán bámulatos volt.

(Vege köv.)

Hogy az elesettek százalékszámra folyton apad, ama jelenségnek több oka van. Mindenekelőtt az, hogy a támadó fegyverek tökéletesítésével párhuzamban haladt a védelmi eszközök tökéletesítése is. Hozzájárul az is, hogy az útközött sorsát sokszor csak esély fegyverhasználattal, hadvezetői genialitással is el lehet dönteni. A főok azonban az, hogy a legfőbb harci eszköz, a puska, folytonosan „humánusabb” lesz. Hogy a puska a legfőbb fegyver, azt mutatják az orosz-japán háboruban igen nagy gonddal gyűjtött statisztikai adatok, amelyek szerint a sebesülések 76 százaléka a puskagyólyótól származott. Minden állam, — ugyószóval kivétel nélkül áttért a kis kaliberre, mellyel nemcsak nagyobb lövészi gyorsaságot lehet elérni, de ezekből másodpercenként több lövést is lehet leadni, továbbá a kisebb kaliberű golyónak, kisebb töltéssel lehet nagy sebességet s áttötő képességet adni s miért is ezekkel távolabba is lehet löni.

E célszerűségi ok annál is inkább fontos s elfogadható, hogy az egyes harcso mennél több patrout vihessen magával s ezt a törekvést csak kis kaliberű golyókkal lehet kielégíteni.

De még fontosabb az a körülmény, hogy a kis kaliberű golyó kisebb sebet üt s ezek hamar gyógyulnak. Az orosz-japán háboruban pl. egy orvos 300 fejlődést kezelte, a china-japáni háboruban pedig minden fejlődés halálos volt s hasonlóak voltak a tapasztalatok a szívet és tüdőt áttörő lövésekkel.

A veszteségi számok leszállításában még a kis kalibernél is fontosabb tényező a modern sebbekezelés, ennek köszönhető, hogy ma-már a sebesülteknek csak 10 százaléka pusztul el.

Mindezekből az következik, hogy a korábban lefestett óriási borzalmak nem fognak beállni s megvalósulni.

HIREK.

Kórház szentelés.

Városunk életében nem csak féltő fontosságú kulturális lépés történt. Közökházunk gyarapodó egy pavilonnal, amely közel negyven betegnek nyújt meenedéket. Az új pavillon felszentelése és ünneplés átadása kedden délelőtt 11 órakor történt. Az Ünnepi aktu-on jelen volt dr. Sabján Gyula polgármester, dr. Krátty István főgyógyzó, Horváth György főgimn. igazgató, Eperjesy G., Ujváry Géza s több városi képviselő, Ujvári Elek Géza a Vöröskereszt lelkes támogatója, Dr. Szekeres József igazgató-főorvos, Dr. Szabó, Dr. Szigethy, Dr. Pollák, a helyi sajtó felelős szerkesztői. A pavillont egyházi szertartással Nith Norbert szentelte fel, amelynek befejezése után ékes szavakkal adta át a megáldott pavillont magasztos rendeltetésűnk. Mesteri színekkel esztelto a kórház rendeltetését s biza szók gondjaira a szentvéd emberiség azou részét, amely a kórház az új pavillonjában az emberbaráti szeretet gondos ápolása mellett akarja felelőli szentvédését s óhat megújodottan visszateretni az élet küzdelmeibe. Megindító szavakkal szólt

ezután a sz. Vince nővérekhez, s az orvosokhoz, akiknek igaz önfeláldozásáról emlékezett meg. Rövid néhány szóval Dr. Szekeres szót emelt. Erdemékrét adóztok szavában az elismerés közelvlen szép megnyilatkozásával azok iránt, akik a kórház ez új részét létrehozták. Az új regime szép eff-tusát em, mondotta, Dr. Sábán polgármester érdeme, akiknek teremt Székely mérnök zsenialis tudással oldotta meg, míg a gyakorlati megvalósulás Fatér építómestert dicséri. Dr. Szekeres szép szavai után dr. Sábán polgármester beszélt s közvetlen szép szavakkal adta át a város nevében az új pavillont rendezésének. A pavillon megtekintése után a jelen voltak az új pavillon praktikus beosztását és kivételét magasztalva osztották szét.

Kedden tehát gazdagabbak lettünk. Az új pavillon elkészülése, mely eleinte csak barakk kezdült, városunk kulturális életének metakövet egy lépessel odább tolt. Bár minél előbb számolnánk be egy újabb léperőr. De bizzunk városunk vezetésének ügybizóságában s talán ez is meg lesz, ha vége annak a közelmel jelennek.

Köszönetnyilvánítás. A m. kir. 90. houv gyalogezred hadbaindoló katonái számára néhány lelkes és jószívű kanizsi ariszsony nagymenyiségű meleg ruhát bocsostott rendelkezésre. Harcosainkat a nagy hideg okozta szenvedésektől megvédeni: ez a hazafias és nemes gondolat vezette hőljejeinket adományaikban. Dedelici Horváth Jenőné úrnagyne Pálné, Dr. Szekeres József, Földes Miklósné, Grün hut Alfrédné urhölgyek kötelezték le szives figyelemükkel ezredünk.

Itt említyük meg, hogy a bpesti Hadségélyző Hivatal ezer ember számára juttatott meleg alsó ruhát. A pótzsalógi parancsnoksága egy a nemesebbi hőljejeink, mint a Hadségélyző Hivatalnak ez uton fejezi ki hálás köszönetét és arra kéri a ugyközőző séget, hogy a most 18-án eüldöl menetzsalógi számára újabb adományokat küldeni sziveskedjék.

Hósi halál! Csak nemrég olvastuk a csatuterről küldött élvezetes stílusú levelet s ime szomorú, levező hirt hozott a posta, hogy Gyenes Dózsi hósi halált halt.

Az ifju életérés egyént a haboru kiűzése kez dete után rövid idő múlva a csatamezőre vitték, hol nov. 9-én lelte állítólag halálát. A hósi halált há szales látkörb betegesgályozói hivatalnokot és a ukuzinai szoc. dem. párt éles eszt elnököt ifju noje, hivatalársai, elvtársai, ismerősei és barátai őszinte részvétellel gyászolják s emléke élnei fog szívökben mindvégig. Nyugodjék békében.

Uj ügyvéd. Dr. Erdősi Ferenc, Erdős Bálint helybeli tanító fia, az ügyvédi és bírói öszevont vizagát kitűtetéssel tette le.

Igazgatói kinevezés. A zala-gerszegi állami népiskola II körzet igazgatója a kedves modorról ismert Tick László nevezetett ki, a ki erre már rég érdemet is szerzett.

Megyegyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 14-én tartj arendos közgyűlést, melyen a tárgyszerolat 104 pontja közli ben bünket közelebbről érdeklő pontjai: Nagykisznya képviselőtestületének a nagykanizsa-alsóoldvái h. e. vasuti kápitésének segélyezése tárgyában hozott határozata. 2. Nagykisznya képviselőtestületének a nagykanizsai ügyvédi kor által néhai Österhuber László emlékére tett alpitvány elfogadása tárgyában hozott határozata. 3. A nagykanizsai városi képviselőválasztások vezetése élnök és élnök helyettes kiüldése —

A miniszterelnök elmondott néhány apróságát németország utjáról.

A többi között előadta, hogy a franciáország harczterén a német és francia lövészárkok között néha néha barátságos eszmecsere indult meg az ellenséges csapatok között. Az egyik német csapat egy ízben szállót ütött ki ezzel a fölirással: „Ma a parancsnokunknak

születesenapja van, talán lehetne egy kis vakáció rend-zui.”

— Rendben van! — felelték a franciák. — A mai napra fegyverszünetet kötünk.

Ez a nap csakugyan eszöndben telt el.

Egy német tisztnek bravuros esnyéről is érdekes dolgot beszélt el Tisza István gróf miniszterelnök

Az illető tiszt egy szép napon nagrot gondolt és hihetetlen vakmerőséggel beleugrott az egyik francia lövészárkba

— Adjátok meg magokat! — kiáltotta francia nyelven a meglepett franciáknak.

Azok ijedtköben és első bünalutakban letették a fegyvert, mire a német tiszt jegyzőkönyvet vett elő és hivatalos komolyssággal fölészóltotta a franciák legénységét, hogy adják elő a nacionaléjükát. A franciák abban a hitben, hogy előttük áll a szemközti néző egész német csapat, sorra bolikálták az adatoikat. Javában tartott a kihallgatás, a mikor tiszt csapata mint a förtoget a francia lövészárkok előtt termelt és elfogta a jegyzőkönyven kihallgatott franciákat. A tiszt nagy kitüntetést kapott.

Előadott egy szomorú epizódot is. Egy véres csatában a német csapatok előtt egész sorog francia hullót és sebesült földi, atóbbi között egy súlyosan sebesült francia ezredes is, a ki jajgatva kért segítséget. A németek fél órai pihentől kérték a franciáktól a sebesültk viszállítására, de a franciák megtagadták. A szerencsés német sebesült az ezredessel együtt ott pusztultak el.

— Mindenre van vigasztalás. Ez a mostani sorozás igazolta, a mit réges-régen tudunk, hogy ez az ország a lezsebb ország a világon. Ennek a legjobb a levegője, legedesebb a vize, legpuhább a kegyere, meg a legzöldebb a füve. Itt megugyogyl meg a halalos beteg is. Mert a ki még eszöltöt őt-hat tiszteendővel untauglich volt, az most bevállik. A gnyögerekek pirospozsgán állnak mertek alá, a tödvészések már nem köhögnek, sőt még a puposik is gyertyaszál-egyenesek. Sok családát hozott egyenkere a sorozás. A bizottságmegkérdi a sorozottat.

— Mert ault alkalmatlan.

— Általános tust gyöngöség miatt.

— No, azota megerő-odott.

A másiktól est kérdik:

— Mi a baja?

— Gyomorfájásom van!

— Ugy? Magának több mozgás kell. Odakinn majd lesz alkalma! Attól elmúlik.

A harmadik idegesnek tudja magát. Ite az orvos megvizsgálja:

— Többet lesz szabad levegője. Szabadban alszik. Ettől elmúlik az idegja.

A negyedik nagyt hal. Legalább is, azt hiszi. Az orvos erre is tud meguyugtatót:

— O kérem, a katona-ágnál hangosan beszélünk.

A sok műbeteg közli az egyik mértékhez áll. Mielőtt az orvos megvizsgálta, gyorsan kijelenti, hogy beteg.

— Mi a baja?

— Szívburoklobom van.

Az orvos megvizsgálja. Halgatja a szive verését. Néhány perc múlva megkérdézi a sorozottat:

— Ki a házirozsza?

— X. Y. dr.

— Ugy I Nos, mondja meg neki, hogy gratuláljak neki. És maga is legyen hálás. Mert tököletesen kigyógyított. Magának most nincs baja. Tanglich!

A másik már óvatossab volt. Nyegen betegséget is bemondott. Csak úgy ropog a sok itisz. Az orvos megvizsgálta és sajnálkozó hangon mondja:

— Igaza van. Ön nagyon beteg. Szegény ember. Magának jólétemény lesz a halál. Tanglich!

És így tovább. Az élbetegek és képzelt betegek egymás után besorozódnak. Egy két nap múlva már csak a valódi beteg marrt jelentkezni, a kit természetesen ki is tettek.

— Magánosomagfogalom a tábori postákkal. December 5-től bezárólag december 16-ig minden tábori postahivatalhoz újból lehet csomagokat küldeni. A csomag súlyja legfeljebb 5 kilogramm, terjedelme pedig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati cikkeknek kívül különny nem romló élelmiszereket füstölt húst, számit, sajtot, kétszerűltet, csokoládét, konzervet, stb. és dohányt, szivart is. A burkolat csak viaszos vászon, vagy vizálló más szövet, avagy jól lezögezett falada lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy kőton vászonlapra úgy kell írni, mint a postai leveleknél. A vászonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani, hanem tartósan oda kell varru. Céliszert, ha a címrát másolatla a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szállítóelőltre „sajjt veszélyemre” szavakat felírni. B szállítóelőlvél szelvényére csak a feladó név és lakast szabad feljegyezni. Bementésüket gj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnek bérnyúl okból nem lehet-ne kézbesíteni, a tartalmat a rászoruló legénység közt osztják szét.

— Furcsa gyászjelentést kaptunk egy pesti nyomdából. Annak rendje és modja szerket fekete gyászkeretben a következők irás: Fejér Miklos és Fekete Péter fájdalomtól megtört szivvel tudatják, hogy Német-, Ausztria és Magyar ország akaratát előlt meghajolva forrón szerzett gyermek, rokon stb. a szövetséges Belgium Királyság, az öszes európai érdemrend tulajdonosa 2 hónapi kínos szenvedés után a szorgalmas Bertalót (a 42 cm.-es) a halotti szentség-ekkel ellátva jobblétre szenderült. Koszoruk mellőzését és csendes részvételt kérünk Antwerpen, 14. okt. 16. A solai viszontlátásra. Grey ap. Nikita nagyatyja, Poincaré, nőnye, Manuel mostoha tivére.

Legújabb hírek a háborúról.

Bpest, dec. 9. Főhadiszállásról: Nyugotgaliában támadásunk folyamában van. Lengyelországban déli harcveralon nyugsóló van — ellenség szakalona támadási Pietrovkov vidékét miként eddig is, most is megtörnek szövetségesek szivóságán utolsó héten, csupán a mi katonáink itt kettőszoruleszák orozst ejtettek foglyul. Félőbb északra németek eredményesen folytatják a hadműveleteket. — Höfer.

Miniszterelnökség sajtóosztálya

Fa-eladás.

A Vajda-erdőben, Uj-Förhéno szőlőhegy mellett épület — valamint tűzfára alkalmas tölgy, fenyő és oser szálfák árverés utján eladatnak.

Az árverés hetenkint kétszer hétfőn és csütörtökön délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Hétfőn dec. 14-én lesz az első árverés.

Falnak-Korpavár, 1914. dec. hó.

PICK VILMOS

Telefon-zám 96.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is ösztönözti — Az Érdekes Ujságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendszeres heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat rónak a kötelességeket felismerő képes hetilapokra is. A világháború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem olgítható ki a művelt közönség jogos érdeklődését.

Az Érdekes Ujság, melyet a különböző hatereteken nemcsak kiküldött fotóriporterei képviselnek, hanem szenzációsabb szenzációsabb felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájó szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetesen korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktuális parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Ujsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzációsan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Ujság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olcsó és művészesen szép krónikáját fogja nyújtani a világeseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és időszerűsebbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek Az Érdekes Ujság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlíkezni fog egymásra a két lap, h-nem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden het csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, mely az Érdekes Ujságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot ugys, mint a szenzációs világesemények új művészi és olcsó krónikáját és ugys, mint Az Érdekes Ujság szolgálatkészségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kegyébe fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezetett Az Érdekes Ujságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos oszár-út 78. sz. alatt.

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-ÚT 43. SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. —

Elsőrendű éttermek és kárház, esténként magas színvonalú hangverseny.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NYILTTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. **Gyermekek 7 éven**
felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyársainkat. Az élelmisség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félére 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Báné Kovács János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

SPORT ?!

Szalmaláng ég még ma is sok lélekben Csak pillanatnyi a lelkesedés, pedig most kitartó munkára volna szükségünk. Ezt mutatja a valóság. Sokan, nagyon sokan idejüket arra áldozták fel, hogy a sokféle melegítő a hadbavonulatlaknak rendelkezésére álljon. Ezeknek minden szabad percük a házá. De mennyien élnek még hőgyeink most is egyedül kedvenc szórakozásuknak? Pedig most alig van nemesebb szórakozás a magyar asszony számára, mint a melegítő ruhadarabok költése. Jout s más efféle, — hagyjuk ezt a békésebb időre! Hajdan a tépészkészítés volt a magyar asszony főfoglalkozása. S ma? De hagyjuk ezt! Hőgyeink, menjünk a Hadsegélyzőbe pamutéri! De kössük is meg, ha elvittük! Lássuk a nemes versenyt, ki az igaz magyar asszony?! A honvéti nemes munkájából mindonkinek ki kell a magaj részét vennie. Vagy ez a lelkesedés is csak — idősebb sport volt amely a háború kezdetén volt idősebb?

**Pártoljuk a Vöröske-
részt egyletet!**

Őszi, esti fohász.

Ha úgy látta jónak kegyelmed,
Hogy e harcokat elrendelled:
Uram, tél, tavasz, nyár, ősz vezérlőjét
Kérlek, egeid bús felhőjét
Ne hagyj harcossaink felett!
Vér szét a síró fellegel
És gyujtsd föl ragyogó napod,
Hogy köszönthessék hajnalod,
Mint fénylő, meleg biztatlansod,
Csodatevő simogatásod.
S a földet, hol fejük lehajtyák,
Hol a Te nagy neved sóhajtyák:
Áldd meg a földet és mezőket.
Űzd el a viharos felhőket,
Az ellenséget és a halált — —
S harcossainknak adj: szép, szelíd éjszakát.

Háborús közgazdaság.

Egyre szaporodik azoknak a kormányrendeleteknek a száma, amelyek a háború okozta kivételes helyzetben a gazdasági élet folytonosságának fentartását és biztosítását célozzák. Az utóbbi időben egész oszó ilyen rendelet látott napvilágot, amelyek közül legfontosabb az új moratórium, valamint az ország közlekedését biztosítani hivatott hatósági ármegállapítást, a lisztkeverést és a kenyérsütést szabályozó rendeletek.

De ezzel még ninosen kimerítve a kormány gazdaságpolitikai intézkedéseinek a sora, mert a törvényhozás a végrehajtó hatalmat oly messzemenő jogkörrel ruházta fel, hogy a gazdasági rend irányítását csaknem teljes szabadsággal végezheti.

Igy egészen bizonyos, hogy már a közel jövőben várható valamelyes kivételes intézkedés a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegpublikálási köteleessége te-

kintetében. Szakkörökben ez a kérdés sűrű megbeszélés és vita tárgyául szolgál és a legellentétebb véleletek állanak egymással szemközt; az egyik szélső felfogás szerint a háboruban egyáltalán a lehetetlenség a mérlegkészítés és ezért a kereskedelmi törvény vonatkozó rendelkezésének teljes felfüggesztését sürgeti, míg a másik vélelet azt vallja, hogy kivételes intézkedésre e tekintetben egyáltalán ninosen szükség, mert mérleget a háboruban készíteni éppen úgy lehet, mint békében. A kormány valószínűleg a közép utat fogja választani és bár a mérlegkészítési és közzétételi köteleességet egyszerűen megszüntetni nem fogja, mégis egyes fontos mérleg-tételekre nézve rendelt uton olyan könnyebbségeket fog deklarálni, amelyek számolnak a közgazdaságnak a háboruban való megzavarásával.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegkészítéséről nyagban folyik ez a diskusszió, pedig ugyanez a kérdés fölmerül az egyes kereskedőkre és a közerc-

Óh béke jöjj...

Ijeden, kiáltozón, sirva:
Kereslek fénylő, szent Békességet,
Bús alázattal várva, hiva. ;
Nincs nagyobb ur e földön nálad!
Hogy elvonultál, messze mentél,
A világ lángban áll utánad.
A szíveket vad, lobogó lüz járja,
A szemek tiszta lákre elborult,
Rávetődött a harcok árnya.
Az élet halálra van szánva...
Óh Béke jöjj puhán, fehéren
S ragyogva borulj rá a világra.

Osváth Eszter.

Böröczi néni.

— Karcolat. —

II.

Egy szép napon fia megöcsült. A leányos ház-nál tartották a lakodalmat. Böröczi néni öröme nagy volt. Dicsőkedve mondotta: Lássák, semmit sem kell tennem, elelem hozzak a kését. Milyen jó is annak, akinek meye van.

És csakugyan, mintha fordult volna egyet a világ Böröczi néniék háza körül. Minden ragyogott a tisztaságtól. Minden a legnagyobb rendben volt. A rémregegyek füzetei is szépen egybarakra feküdtek a búhos kemence kuckójában. A menyecskek is mindig csak tisztán és csinosan lehetett látni, sőt Böröczi néniék állandóan hangyá öltözete is szabályosabb formákat kezdett fölvenni, úgyannyira, hogy állandóan hogyes szög alatt tartó kontya is dorékszögű állásban kezdett elhelyezkedni. Az utóbbi időben az ivást is mintha alább hagya volna, mert amíg még életében nem tett vasárnap menyével együtt ment a templomba. Érzékeny lelke volt, sirva jött a temp-

Osram **dróflámpa**

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel

Magyarországi Képviselet: Finger és Pia, Budapest, VI., Hajós-utca 41. szám.

seti alakzatú cégekre is. A magános kereskedő üzleti viszonyai is nagy változást és gyakran megrendülést szenvedtek a háború által. Künnlévőségeik valódi reális értékét ők épp oly kevéssé tudják ma biztosan megállapítani, mint akár a részvénytársaságok és ezért reájuk nézve is meg kell szabni azokat az enyhítéseket, amelyekre a törvényhozás a kormányt felhatalmazta. Az egyes kereskedő, avagy társas cég, amikor az évvégi mérleget elkészíti, ugyanazokkal a nehézségekkel találkozik az értékelés tekintetében és ezért kereskedőink érdekében óhajtandó, hogy a kormány a mérlegkészítési rendelkezéseket ezekre is kiterjessze.

A kereskedelem érdekében továbbá szövéni kell tenni, hogy az ármegállapításról szóló rendelet a detail-ágak tekintetében igen nagy diszkrecionárius hatalmat ad a közigazgatási hatóságoknak, amelyben tisztára reájuk van bízva annak a megállapítása, hogy a detailkereskedelem milyen árban árusítja a gabonaméreteket és a lisztet. A mérték mincsezen számszerűen megállapítva, mert a rendelet csak azt mondja, hogy a detailár a megállapított maximális árát csaknem tulságos aránytalanul haladhatja meg. Ezzel a közismert tapasztalatok szerint a kereskedőket teljesen kiszolgáltatták a hatóságok esetleges végzatioinak, miért is követelni kell, hogy az egyes ármegállapító bizottságok a maximális árak megállapítása alkalmával egyttal állapítsák meg a szóbanforgó cikkeknek a detailkereskedelemben követelhető árát is. Természetesen ügyelni kell arra, hogy ez a detail-ár oly mértékben szabassék meg, a mely még lehetővé teszi a detailkereskedőnek üzlete folytatását.

Általában véve a háborus gazdasági politika a termelőnek és a fogyasztónak — bár elismerjük — jogos igényeit, teljes mér-

tékben szem előtt tartja és könnyen megessék, hogy e két malomkö között a kereskedelem károsodik. Ezért fokozott kötelessége a kereskedői érdekképviseleteknek és főleg a kereskedelmi és iparkamaráknak, hogy a háborus gazdaságpolitika előkészítésében tevékenyen vegyenek részt és a kereskedelem jogos igényeit a lehetőséghez képest érvényesítsék.

Ez a szempont a legutóbb kiadott negyedik moratórium-rendeletben már nem érvényesült kellőképpen, mert a pénzhitelre nézve előirt 10%-os tőketörlesztés kereskedelmünk nézve, amely a háború folyamán csaknem teljesen meg van fosztva minden végzetessé válhatik. Hiszen közutdomás szerint a pénzhitelre nálunk normális időben sem történik általában nagyobb törlesztés, mint 3-4 havonként 10%, úgy hogy ha a háború negyedik hónapjának elteltével már ugyanilyen 10%-os törlesztést szab meg a moratórium-rendelet, ezzel a normális idők mértékét szabja a háborus állapotra is. — Ausztriában a kereskedelmi és ipari körök agitatioja keresztül tudta vinni két hónappal ezelőtt, hogy a már megjelent moratórium-rendeletre előirt általános 25%-os tőketörlesztés 10%-ra szállítottatott le. A kereskedelemnek nálunk is léteérdeke megakadályozni legalább azt, hogy a háború tartamára a már eddig megszabott 10%-os pénzhitel-tőketörlesztésen felül még további tőketörlesztés telesség kötelezővé a jelenlegi moratórium-rendelet lejáratát után. Erre nézve már most is célszerű volna országos mozgalmat indítani, mert hiszen az imént megjelent moratórium-rendelet mutatja, hogy e kérdés eldöntésénél a kereskedelem széles rétegeinek érdeke egészen mellőzöttet.

Használjunk hadisegély bélyeget!

Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

HIREK.

— **Jótékonycélu előadás.** Az Állami polgári leányiskola jótékonycélu gyermek előadását holnap délután 3-5 ig tartja az „Uránia” mozgószínházban. Műsorá a következő: 1. Nachter Oigánytáncok. Előadják: Hofrichter Emma és Mantuano Mariska urhölgyek. 2. Kötők: Kiss Józsefől. Szavalja: Tarr Rózika k. a. 3. Meglepetés. Farkas Imrétől. Előadja: Dónes Erzsébet 5. gimn. o. t. 4. Irenke születés napja. Hajtai Élektől. Személyek: Irenke — Grünhut Erzsébet, Mariska — Steiner Mariska 5. fégimn. tan., Mici — Sthle Klári, Estli — Tibold Jolán, Erzi — Neu Klári, Mári — Király Sári 5. gimn. o. t., Bözika — Harsay Gizella, Julika — Lajpezsig Alice, Kati — Kovács Anna. 5. A pesti kislány falun. Előadja: Lendvai Ilka 6. gimn. o. t. 6. Ahogy én képelem. Szavalja: Kiss Klári. 7. Nemzeti ima. Éneklők: Supkáné ur. Váry Jolán és Mantuano Mariska urhölgyek. 8. Élőkép. Szereplők: Mathia Mici, Weiss Edit, Heltai Beatrix, Weiss Zsófi, Szegeő Bella, Ferenczy Margit, Horváth Évi, Horváth Bözsi, Waigurszky Alice, Neu Lily, Németh Ilona. A mikor a rendezőségnek ismeretlen is köszönetet mondunk, reméljük, hogy a nagyközönség támogatása nem fog elmaradni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai ker. jótékony ügyelet részéről nagyságos Dr. Szekeres Józsefnek elnök 50 drb hóspakát küldött a hadsegélyzőnek, amely nagylelkű adományért ez uton is köszönetet tejezi ki a hadsegélyző.

— **Vitézségi érem egy leánynak.** Grác-ból jelentik nekünk: Azok azok az ukránjai leányok között, a kik Bukovinában maguk is fegyvert ragadtak és a férfaikkal együtt harcoltak az orosz ellen, van a gráci egyetemnek egy halgatója, Halcskó

lomból haza, mondván: Jaj, de szépen papolt a tisztelőes úr!

Ingerkedve mondtam neki: Ugyau mit papolt? Mondta-e azt, hogy: „Mindenhátó Atyánk, ki a ma gasban vagy. Szemünkönként kántort ne adj!”

— Ugyau ne csúfolódjon, ugy szavalj az, kérem alásan, hogy nem lehet senkinek szava rá.

Szomszédjának ellullott négy suldójá, Bőrczei néni kapta magát, átment, mondván: Már átvők, mondok, hogy szomszédasszonyt felvigasztaljam.

Mindennap kártyát hányalott magának. Abban az utcában lakott egy „jósnó”, aki jó pénzért kész örömmel adta a bankot. „Lis redibus” szabású jóslatok ezrestet meg, amelyeket aztán Bőrczei néni úgy magyarázott, hogyau neki tetszett. Mindig levelet várt, a levélhirdető úton úlfelen elfogta. De hogy honnét, kitől várja a levelet, azt maga sem tudta. Menyének persze nem mert szólni, mert az korbában tartotta őt.

Néháspaján azért a szeg mágis csak kiütötte a zsakot. Például volt nek egy nem annyira széles, mint inkább hosszúak kurtje. Az eleje veteményes, a vége szilvas volt. Szépen szokott rajta gyümölcs teremni. Midőn már bamvasodtak a szilvak, a gyermek közölgyné kezdett a gyümölcsös felő assz-pontosulni. Bőrczei néni réssu állt. Történt azonban

egy holdvilágtalan este, hogy míg a néni bent tett-vett egyetnást, az ebada vásott kolykei alapsan megkopasztották a fakát, sőt az egykírók a nagy igyekezelbe jó nagy ágat le is törték. Ott feküdt a földön dísztelennél. Képzeltéim, mily szemekkel nézett körül a néni másnap reggel. És ha a Genovésia és Kártigám helyett a Bánk bánt olvasta volna, bizonyára szive legmélyebb keservével kiáltott volna fel: „Nincs a teremésben vesztés, csak én!”

De így csak csendesen sirdogált és rögtön elküldött egy gyereket pilinkáért. (A menyő oda volt kapálni.) Jó darabig rendületlenül szopogatta, miközben keseregt mondván: Oh az átkozott kolykei, elvittek a szilvátam. Miből főzök most lekvárt, mit eszem a kenyérhez reggelire? Jaj de jó is az uraknak, azok kávéznak. Milyen jó is az a kávé!... Mert Bőrczei néni a kávézás sportjának rendületlenül hódolt. Gyakorolta is magát a piacon. Mert tetszik tudni, ott hűzdik meg szreúeny en kis sátor, amelyben a kávé, mint olimpusi nedűt csakoly hat krajcárkok ellenében mérik. A kávéművelet ott üldögélnék az X lábbal asztalnál és isznak, hogy ne mondjam, mint a kékfekőt Bőrczei néni törzsvendég volt. Most is ott van. Már rendelt is magának. Mialatt kájjal szreúszreúszolgi-ti így szól: Ilyen hidegben csak megérdemel az ember egy kis melegítőt?

— **Hogyne, hogyne.** — mondja a kávémérő, miközben rendületlenül mérésigélte a kávé a csésékbe mely áll 5 kanál feketéből és 2 kanál tejből. Megjegyzem, hogy a fekete nem látott sohasem szemkávét, hanem a pótkávé működik dühösen, melyből egy „stangli” négy „krajcár”. De azért jó, ugyzen jó, nekik.

A szomszédban lakó rendőrbiztos új butorokat szerzett, a régieket pedig eladta, többek között egy bőrdivat. is. Tárának hőse megvettét ott forinton. Odáallította a szoba főhelyére; a két ablak közé Boldognan mondotta: No most bejöhöt hoztam a királyt is mert bátrau mondhatom neki, hogy „tessen helyet foglalni!” Még az olvasás is jobban esik rajta.

Azután öveikig nem találkoztam vele. Engem a sors másfél vett. A loit alkalommal azonban megállítottam! Szobájában még minden a régi volt. A diván azonban több helyen beszakadozott, a rügök erőnek erővel felútlották föjüket. Bőrczei néni egészben összeötpörögdött. haja hőbörg. A pilinkát azonban még mindig kultiválja, ámbátor már kisbub adagokban. A ponyva-füzetekhez sem maradt hitelen. Időnkint elfveszi azokat és elmerengző gondolkozik azon, hogy ugyan kiütö-e a kigyó a ládából?

Zsófia, a ki az arany vitézségi érmet kapta. Az érmet november 10-én a legénység előtt Fleischmann tábornok tűzte a mellére.

— **Hindenburg távirata Székesfehérvár közönségéhez.** Sákra Gyula dr. polgármester Székesfehérvár közönsége nevében táviratban üdvözölte Hindenburg tábornagyot abból az alkalomból, hogy a király a 69. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. Hindenburg tábornagy az üdvözlőre a következő táviratban válaszolt:

Főhadiszállás. Ünnök és Székesfehérvár szabad királyi város polgármesterének szivesen köszönöm a jókívánatokat, melyek nekem végtelenül jól estek — Büszke öröm tölt el, hogy olyan ezred élére kerültem, a melynek soraiiban Magyarországnak vitéz fiait harsolnak az igazságos ügyért Von Hindenburg tábornagy.

— **Gyámoltuk sok sebesültjeinket.** A városnappal este vonat ismét sok sebesültet hozott a harcerekre. Városunkba, kik a gyógykezelés mellett valóban meggyógyultak, hogy a jövővi községben is gondjaink legyenek, mint a kik véreket értenek onnantól a esatamezőn, [holmi közveskedésben részveleljenek.

Gondoljuk meg mit áldoznak ők mindnyájan értünk s miud hálfával tartozunk mi nekik, akik itt honnelig szobáiban pihenünk. Ne feledkezünk meg róluk!

— **Az oroszok barbarizmusa Bukovinában.** Bukarestből jelentik: Az Adeverul bukovinai menekültek elbeszélései közli, melyből kitűnik, hogy az orosz csapatok kilenc helységet foglaltak és kiraboltak, a helységek lakosságát pedig lemészárolták.

— **Hósi halál.** Lohota István 17. honvéd gyalogezredbeli honvéd az északi harctéren hósi halált halt, benne Lohota József helybeli déli vasuti tisztviselő fivérével gyászolja

— **Megnyílnak a népiskolák.** A háború kiszámíthatatlan hátrányai mint az ország minden részében, úgy városunkban is éreztették hatásukat a mi állami népiskoláinkkal is, amennyiben azok megnyitása elé is eddigelő elháríthatatlan akadályok gördíteti, amelyeket a közel napokban a körzeti igazgató és városunk polgármesterének jóindulati közreműködésével valószínű sikerrelendő elhárítani, ugyanyira, hogy ha nem is a rendes keretekben, de legalább félnapos tanítással ha előbb nem, de újv után minden bizonyos sikerrelendő megnyitani ha közben valami rendkívüli akadályok nem gördülnek elé ismételtén a katonaság részéről. — A helyiségek részben a felszabaduló iskola helyiségek, ovodák s magánlakások lesznek, melyeknek kiúsztatása s berendezése a hó folyamán mindenesetre befejezést nyer.

Ugyan e helyiségekben elhelyezést nyernek és megnyílnak az iparostanonc iskolák is.

Mintholgy a beírások úgy a nép- mint az iparostanonc iskoláink is befejezést nyertek s sajnos tapasztaltuk, hogy a beíratkozástól nagyon sokan, sőt tömegesen tartózkodtak, figyelmeztetjük az illető intézetek vezetősége nevében őket, hogy ha a beíratkozások továbbra is elhanyagolják, velők szemben az idevonatkozó törvények értelmében a legerélyesebb megtorló intézkedések vétetnek fogamatba. A beírások az elemi iskolába a Nádor utcai ügyvezetett nagy ovodában, az iparostanonc iskolába pedig a Rozgonyi utcai régi iskola helyiségében eszközöltetnek és pedig a népiskolába délelőtt 9—11-ig, az iparostanonc iskolába pedig esteként 5—7-ig.

Természetes azonban, hogy a fontosakat nem szabad holt bizonyosra venni, mert időközben állhatnak be gátló körülmények, melyek a legjobb indulatú törekvéseket is megghiúsítják.

— **Egy név a fejfán.** A háború maga is egy nagy költemény, melynek stórfái a csaták. Ez a nagy hősköltemény tele van milliónyi apró balladával, ódával és elegiával melynek valamennyi egy-egy katona sorsa és élményei körül szövődik. Elképzeltetlen gazdagsága ömlik a csatáit éren a költő motívumak és a poétikus epizódusok. Emberek milliói kiköztek a szürke hátköznapiságból és egyszerre a regényes, kiszámíthatatlan, a esadályos, a véletlen és bízhetetlen események régióiba sórdáltak. A véletlen játéka kifogyhatatlan. Ilyen melábus játéklárol olvasunk egy megvar tisztnek, Mészáros Sándor I. houvéd gyalogezredbeli hadugyának. Mészáros Lajos, a Nemzeti Színház tagja fának egy leveleiben, a ki többek közt ezt írja a harctérről:

„Chyrovban megálltam egy sírnál. A fejfájára föl volt írva: Itt nyugszik Mészáros Sándor zászlós, I. houvéd gyalogezred, 1914 október hónapban, hósi halált halt. — Miután meggyőződtem, hogy élek, és ismeretlen, de ezredemből bajtársamat, névkonomat megíratam és elgondoltam, hogy a buta egy név engem is érthetett volna s helyette én pihennek a khyrori cirk-betűs temetőben.”

A levélről Mészáros Sándor akkor még maga is zászólós volt s csak később lépett elő hadugyára. Tehát neve, ezrede, tiszti rangja teljesen egyezett a chyrovi temető esodnes halottjával, a ki azonban nem ismert, mert a véletlen komor és titkoldzó költészetre a meglepetések ily bus játékaiban loli kedvét És ilyen picit. tünékeny epizód milliónyiszámra szövődik össze a háború fantáziában.

— **Az angol fantázia.** A világot rendítő angol most fölveté a kis Moric gyerekes szerepét. Megrajzolta újra az európai térképet s előlről ford színdírt Ausztria és Magyarországot s a német birodalmat egy jelentéktelen kis ponttá, talán Bajorország felére zsugorítja össze. Franciaország határát kiterjeszti Magyarország széléig s berajzolja Belső a franczia határok közé. Magyarország helyén Szerbia terpszkedik. Budapesttel a közepén. Oroszország elfoglalta a Keleti-tenger egész vidékét s területét, kinyújtja Berlinen tulig, úgy hogy az angol térképrajzoló a német birodalom fővárosát is odaadja az oroszoknak. És Anglia átjön a kontinensre s szomszédja lesz Oroszországnak és Franciaországnak. A német birodalom a három órák közé szorul. mint kis agór a nagy fogóban. Így képzeli el magának az angol kis Moric európai fölcsatást. De van annyi esze, hogy ezért a bődületes számtárgórt nem állalja maga a felelősséget, hanem ravasz ostobasággal azt írja a térkép alá: „A germán map published in Berlin — Berlinben megjelent német térkép. Ez persze együgyű hazugság, de nem s az első és bizonyára nem is az utolsó. a mit az angolok ebben aszörnyő háboruban termeltek.

— **Legszébb karácsonyi ajándék.** Gyönyörű kivitelű, művészi munkájú fémplakett jelent meg a közeli karácsony alkalmából a világháború és hős katonáink emlékére. Az emléplaketten, amely plüszhöz szerelve bronz- vagy ezüst szinben kapható, díszösségen uralkodó királyunk és a német császár hű portréi láthatók hadilobogók, fogvarek, csákok és babérok között. Egy szétterjesztett szárnyú turulmadár, karmai között karolt (avta cikkázó villámokkal ársztja el a velünk harcban álló hét elleneséges hatalom cimeireit. A plakett ózöpun szépen cizellált mezőben és a felírás: „1914 VIRIBUS UNITIS”, amely agg királyunk fenkölt jelmondatával szóban is kifejezésre juttatja a plakett szimbólumát. Az emléplakett amely azáltal állítható, vagy falra akasztható, 24 cm. széles, 28 cm. hosszú, igazán értékes dísz tárgy és a szébb karácsonyi ajándék. 75 korona és megrendelhető - a péz beküldése ellenében vagy utánvétellel, ingyen csomagolással, bérmentetve, az egyedül jogosított gyártóknál

Höcker H és Társa, műszaki kereskedelmi vállalat, Budapest IX., Üllöút 20.

Ugyanígy kivitelű plakett kisebb méretben és amelyen a turulmadár helyett a hét ellenséges hatalom cimere egy ágyúval, egy tenger alatt járó torpedóval és egy léghajóval van körülveve, szép város vagy feleke fára szerelve 3 koronáért, plüszhöz szerelve 5 koronáért kapható fenti cégnél.

— **KERESKEDELMILEG KÉPZETT IRODISTA,** aki a magyar nyelven kívül, lehetőleg a horvát nyelvet is bírja, gyári vállalatról január 1-én leendő felvételre kerestetik. Írásbeli ajánlatok, a bizonyítvány-másolatokkal, valamint a fizetési igény megjelölésével „Pontos és szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalhoz címzendők.

— **„Rözsavölgyi Album 1914. karácsonyra.”** a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőzött minden üzleti számítást és ennek eredménye, hogy az album tartalmanak összeállítás és kiállítás vároközösen futli sikerült. Országunk első zenemű cégtől csak jót vártunk és a legjobbkat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesül értékesebb operett, kabaré magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4 koronás album, Huszka, Jacobi, Szirmai, Zerkovitz világsiker aratót művei között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letében. Az album izlées és díszes kiállítás, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető lapunk kiadóiban, vagy az album kiadóinál: Rözsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű kiadó cégnél, Budapest IV., Servizia-tér 5. sz.

— **Nincs iskolahelyiség.** Lapzártakor értesültünk, hogy a hadvezetés és a népiskoláknak szánt összes helyiségeket lefoglalta s így azok megnyitása ismét bizonytalanul lóg a levegőben.

HIRDETÉSEK.

Fa-eladás.

A Vajda-erdőben, Uj-Förhéno szőlőhegy mellett épület — valamint tűzifára alkalmas tölgy, fenyő és oser szálfa árverés után eladotnak.

Az árverés hetenkint kétszer hétfőn és csütörtökön délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Hétfőn dec. 14-én lesz az első árverés.

Falin-Korpavár 1914. dec. hó.

PICK VILMOS

Telefon-szám 96.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a múltvi magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is öszintén jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események történetével járni, rendes heti második kiadás lenni. A rendkívül idők rendkívüli feladatokat rónak a kötelezettségeket felismerő képes hetilapokra is. A világháború nagy eseményei egymásra torlónak s egy halenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a múltvi közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző haterkek nemcsak kiküldött fotóriporterei képviselnek, hanem személynél személynél felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájó szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktualitást parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy héti várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát személynél személynél fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olvasó és művészi szép krónikáját fogja nyújtani a világeseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegesztőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azzal a melynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a múltvi magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a személynél személynél világesemények új művészi és olvasó krónikáját és úgyis, mint Az Érdekes Újság szolgálatosságának és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kegyébe fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt.

Gyermekeimnek nem adok élesztőtél készített tésztákat, ferjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kislányoknak a tészta kell, lepényt, tortákat s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból puddingot kapnak, mit a kislány Dr. Oetker-féle puddingporokkal készítek el, vagy pedig éremtel Dr. Oetker-féle dibons crémporral. Változatosság kedvéért kislányeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok mi egy kislány frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, tapalók és last not least voltak dacára olcsók.

NYILTTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
fel nőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert itt határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményéről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 160 szoba, 8 koronától kezdődőleg.

Előrendő éttermek és kárház, esténként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Elfőttelek árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánokovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerelt.

A hadseregszállítók.

A legnagyobb tömegfogyasztó a háboruban a hadsereg. Legalább 3 millió ember élemezéséről, ellátásáról, ruházásáról kell gondoskodnia a hadvezetésnek, nem is szólva arról a rengeteg anyagról, amelyet a hadiszerek pótlása igényel. Természetes, hogy a hadseregszállítás óriási arányokat ölt és hogy a kecsesítő nagy haszon a legkülönbözőbb rétegek körében felbreszti azt a vágyat, hogy ők is részesüljenek a hadseregszállításokban. Hogy nem mindig a szorosra egy-egy szakmához tartozók, hozzáértők és az illető cikkekben állandó foglalkozásuknál fogva otthonos elemek azok, akik a hadseregszállításokra pályáznak és ilyeneket néha el is nyerne, az a katonai szükségletet sürgősséggel mellett csak természetes. Ámde a közönségben uton-útfélen, kávéházban és villamoson suttognak a legexotikusabb hadseregszállításokról és szállítókról. Beszélnek, hogy a közös Ladógyminisztérium bécsi

palotájának környéke állandóan meg van szállva magyar vállalkozóktól, ügynököktől, közbenjáróktól és főként budapesti ügyvédek-től. Mint a saskaraj, úgy lepi el a hadseregszállítások immánját osztogató hadvezetést a Jelerások hada. Az a nagy mozhóság, amelylyel boldog-boldogtalan a hadsereg révén akár hirtelen meggazdagodni, egész bizonyosan más hadviselő országban is megnyilvánul, mert hiszen természetes dolog, hogy a vállalkozás a mindenkori kínálózó alkalmakhoz simul és háboru idején a háborus ipar és szállítás a legjobb üzlet. Csak hogy nálunk, úgy látszik, ezeket a természetes és jogosult határokat a háboru kapitalisztikus kiaknázásának vágya áltepte és aligha pusztá ellenzéki viszkete, hanem a közérdek szemmel tartása volt indító oka ama felszólalásnak, amely a képviselőház most lefolyt rövid ülészakán a hadseregszállítók dolgai körül elhangzott.

Háborus időben a hatóságok megkritizálásának nincsen helye. Ég a házunk és

egészen el vagyunk foglalva az oltással. — Fokozott mértékben áll ez a hadvezetésre amely bizonyára a legjobb szándékokkal van eltelve és amely a hadseregszállítások terén is kétségtelenül szigorúan teljesíti azt a kötelességet, hogy az államvagyon kezelése körül a legnagyobb lelkiismeretességgel járjon el. Arról, hogy holmi exorbitáns árakat fizetne a hadvezetés a hadsereg számára szállított cikkekért, nem igen hallottunk. Sőt nap-nap után meggyőződhetek az érdekeltek arról, hogy a hadvezetés egyáltalán nem az a fejős tehén, amelynek némelyek képzelik. Nem is itt van a baj. Illetékelen, nagy haszonról és szállítási nyereségről katonai hatóságaink pontossága és jártassága mellett alig lehetett beszélni. De igen sok panasz hangzik el azért, hogy igen sok illetékelen egyén jut hadseregszállításhoz, avagy ilyen szállításokból eredő közvetítő haszonhoz, akiknek erre semmiféle hivatásuk nincsen és akik az illető cikk szállítástól teljesen távol állanak. Így például magunk

Ne sirjatok.

Írta: BANEKOVICH JANOS.

Csendes éj borult a kis falucskára s a nappali munkában elfáradt édes anya pislogó mécsesével ott virraszt beteg gyermeke nyoszolyája mellett, ki csak néha-néha pillant fel azas álmából.

Az apa a jó édes apa, ki gyámola, vigasztalója lehetne az édes anyának, korán-nagyon korán elkötörtött az élők sorából oda, honnét nincs többé visszatérés. —

A gondoktól s a fájdalomtól megtört, megviselt, öszerkeskadt anya szivremegve becségeti, dedégeti, szőlítgatja beteg gyermekét, hogy az életnek, e mai nem sejtett rettenetes jelennek vi-szanyerje s újra mosolygói lássa.

Elhagyott, öres magányában, a rozant kis kunyhóban, a kétségbeesés maradt csak egy vigaszt, csak egy reménységre maradt immár, a mindenek vizsgálója, a hatalmas Ur, ki jöltető álmot hozott az imában s virrasztásában kimerült s felzaklatott lélekére. — S a ki a jétékony álom kézepét, megtal-gatva a könyörgő, osodkló édes anya kérését, leszállt,

hogy visszaadja e nyomorult életnek dedégetett, egyetlen gyermekét.

A fájdalomtól megnyhült édes anya álmából ádrdedve felvidul, arcán menyői boldogság ömlik szet, látván, hogy nem esdekel, nem könyörgött az Égke-hez, a Menyői Atyához hiába. —

Az apróság felmosolyog, meglevenedik, majd csakhamar lábrakel s nem sokára kint a patak mentén gondatlanul szedi bok-étabs a sok tarka virágot a jó édes anyának, ki boldogan végzi kenyérkereső, terhes munkáját, hogy magzatának örömet szerezzen, ki majdan az élet alkonyán támasza lesz.

Az idő kereké pedig jár — mindgyere jár — s a kis apróság, — ki a szerető anyának oly sok gondot, oly kevés örömet, de tengennyi aggodalmat s sokszor keserűséget is okozott, mind in-kább felesperedik, szívében a gyermeki szeretet mellett egy másik érzés is tanyat üt, boldogság után vágyódik, szerelémről álmodik, szíve megoz-zal, hogy megfelezzék azzal, ki felül a holdvilágos esztéken oly sokszor ábrándozott s kinek oly sok szép nótát énekelt a fonóban s a fozókabában. —

De mi történik?! Háboru szele suhan végig az országban s hadba szőlítja az edzett ifjakat a nyalka

logénykéket, megtorolni a gazságot, melyet a közös edesanyán, a drága hazán az orgyilkosok hada elkötvetett. —

S az itu, az édes anya egyetlen támasza is hadba száll, arcán az imádot s az édes anya csókja-ajkán a vidám nóta, kalapján az Edes adta bokréta s lelkében az itthon hagyottak képe s kedves emléke.

De ott van, ott jár immár a nemzeti titokor alatt ezernyi társával az eddig ismeretlen sivar csatamezőn, keblén a clenodiummal, melyet a jó édes anya rejtett oda induláskor, lelkében az lstenbe vetett vizsgáló édes reménységgel s bizalommal. —

S esodlát! . . . Bár a golyók záporában küzdve küzd s míg az itthon maradtak bujkálva rettegnek s a csatlak hirtétől is megremegnek, ő ott jár ezer bajtársával száz vesszéllyel küzdve, szörva a halált a gaz ellenfélre s golyó még sem találja. —

A kicsi kunyhóban az édes anya, buzgó imát rebegve térdel a Szűzanya képe előtt, kit kenyer nélkül, gyámoltalanul, mindenkitől elhagyatva hagyott itthon gyermeke s kiért buzgó imában esdekel.

A harcok poszton áll, a csatazaj elcsendeséd-tel fel-fel tekint a csallagos égbe s egy mély sóhaj-ással elszállt lélekben a kis falu két kis háziokjába

1/2 Watt- Osram-Lámpa

Új villamos
fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra.
Pótolja az ilylmpát! Szécsencere minél!
Egyszerű és olcsó szerelés!

is tudunk róla, hogy egy nagy textil-cég óriási szalonna-szállításokat kapott, egy-kévék oszmákát szállít a hadseregnek, egy bankár szörme-bekécsket. Hogy ezek a nagyon is feltűnő esetek utat engednek azután kombinációnak és pletykának, azon nem lehet csodálkozni. Mert a dolog természetes rendje az volna, hogy a textil-cég szállítson fehérműt vagy rubaneműt, a hentes, avagy zsiradékgyár szállítsa a szalonnát. Az pedig egyenesen lázió, hogy ügyvédek egyszerre felosznak a legkülönbözőbb cikkek szállítóinak. Hiszen van ennek az országnak tekintélyes kereskedelme és tanult vállalkozó-gárdája, amely külön-külön művel is érti a maga szakmáját. Hogy a kontárelv éppen a hadsereg ellátásánál jusson diadalra, az bizonyára nem válhatik gazdasági megbízhatóságunknak valami nagy hasznára és dícsőségére.

Nem tudjuk és a mai publicitási viszonyok között nem is kutatjuk, hogy ezek az outsider hadseregszállítók és környezték az ágens-ügyvédek és politikus ügynökök szállítási kötelezettségeiknek hogyan felelnek meg. Beszélnek olyan esetekről, amidőn ezek a kiváló vállalkozók óriási károkat szenvedtek, mert a hadvezetőség a meg nem felelő leszállított árut egyszerűen visszautasította. Már ez is mutatja, hogy a hadvezetőség legfeljebb a szállítások kiadása körül enged a kívülről reája gyakorolt nyomásnak

hol szerettei már bizonyára édes álomba merültek — Az egyik kis kunyhóban ott látja a megtört ös auyát, — másikkban az álmadozó Édest, ki kincseket őri a kis szalagocskát imádságos könyvében.

Vasárnap van. — A falu kis templomában tel hangzik a lelképásztor vigasztaló szava, majd esendes imára kuleselődök a kezek a hadba vonultakért, a szenvedő sebesültéért, s a szenvedések gyötrelmei közepett elhunyt vitézéért. —

„Az ima mind esendesebb, a fohász mind sűrűbb lesz végre hangos zokogásban tör ki az imádkozók serege s a vigaszt hozó könyvek árja folyik az áhílatos hívők árán le, mire az ámen véget ér.

„Ne sirjatok!” Szó a vigasztaló úró! Hisz a mindeneket megtört baltalmas Ur, ha mindenki elhagy is — voltunk maradt. Győzelemre viszi győzeleinket, vissza hozza gyermekeiket, a sok fájdalmat a keserűséget a viszontlátás örömeivel fogja pótolni s a fájo lelki sebekre vigasztaló győgyírt fog csopogtatni s szeretteiket viszontlátása megzavart boldogságokat újra vissza fogja állítani.” —

„Ne sirjatok!” Szó a lelképásztor s elhallgat, szeméből titkon kitörő az addig visszafogott könyvetek s szava zokogásba fulva elhallgat. Felharsan a vigasztaló szolozsma, majd elhallgat az orgona méla bús hangja is s a sírástól megkönnyebbült lelkek megvigasztalódva térnek haza kicsi kunyhóikba, szeretetükért imádkozva. —

A harcetlen minden esendes, szerte a halottak ezrei bavernek s a fidezeken egy hatdókkó vívdók

A meggyötört test megmozdul. Arca mosoly ömlik el, tán édeset álmodik. Álomában bizonyára ott jár a kis falucskában, karjai édesen nyulnak, ajka csókra nyílik, majd esendesen sutlog, tán a zokogókhoz szól, tán azt autógia melótt szédőlt örökre lehúnnya: „Ne sirjatok! Ne sirjatok! —

és befolyásnak, de a szállítások lebonyolításánál és átvételénél az államkincstár érdekei által vezeteli magát.

A háború még folyik és a végét be nem lehet látni. A hadseregszállítás jó és óhajtott üzlet marad ezután is és a roham mindig nagyobb és nagyobb lesz, mert egyes példák lebegnek az emberek szeméi előtt, amelyekben egy-egy szállító mesés kincsekre tett szert. A háború e játékosainak gárdája tehát egyre nagyobb és nagyobb lesz. Éppen ezért a hadvezetőségnek a hadsereg és az államkincstár érdekében kötelessége lesz végül is erőlyesen szakítani azzal az irányzattal, amely a képesítés és hozzáértés nélküli szállítást tette rendszerré. A hadsereg szereze be a maga szükségleteit a megfelelő szakmabeli iparvállalatoktól és iparosoktól, vállalkozóktól és kereskedő-cégekktől és ne avasson iparosokká és gyárosokká olyanokat, akik soha életükben nem szolgáltak a kereskedelemhez és az iparhoz. Ezt az outsider konkurrenciát a hadseregszállításokban iparunk és kereskedelmünk erőlyesen verje vissza. A hadsereg-szállítás nem lehet menedékhelye a háború alatt szünetelő foglalkozási ágaknak.

Harcotéri levél.

Az alábbi humoros levelet egy postaltást írta barátjának. Ugy látjuk, hogy a mi katonáinkat a jökéds és humor még akkor sem hagyja el mikor a schrapnellék röpökének el fölöttük. Ebben ismerünk a mi valódi magyar bakánkra,

Kedves Komán!

Itt görnyedek jár vívni vörökörösztös kórházban. Egy olyan parfüm karból illatu szobában, oszt visszagondok arra a gaz orosza ki golyót küldött jaz enyém térgyenbe. Dejszen az apja mindent ha visszamegyek én is belüvök vagy egyet. Mán ezért hála a jó Istennek pár nap mulva visszamegyek a szárdhoz. Hogy milyen világ volt ott Galiciában azt lehet. Gyüttek az oroszok oszt futottunk hol ok hátál, hol mi elől, csak az volt a fő, hogy fussunk. De azért jó egy párat ellettünk ám mi is Nekünk az volt a hivatásunk ott, hogy telegrancsozunk, de nem löbhetet a hívást hallani mert nagyon dörgött a schrapnell oszt odébb mentünk, de ott még nagyobb volt a dörgés elbujtott egy deunkbe oszt lekapsoltuk jaz masanóriát oszt telegrancsozunk de amit telegrancsozunk gyítt vagy 15 orosz oszt észrevettek beunthak. mi voltunk 30-an oszt elkezdtek lödözni oszt engem a gané müglött, vagy 5 percig nem is lödöztek de akkor már vagy 15 orosz halott volt.

Odamentek de már csak vagy 16-an mert a többi meghalóztott oszt el szédük a puszkájuk, meg én egy tisztnek a tőkfordóját, most is rajta van a fejemen. Aztán mi mentünk a csapatunk folé de én hamarosan ledltem, mert fájt jaz térgyem. Vagy tíz percig ott öldögéltem, gyüttek az apólok oszt elvitték. Olan nagy ur sem voltam életemben, vagy két km. uton két ember vitt gyaloghíntón. oszt elvitték egy orvosho ki megkínzott és kinevezett sebesültnek oszt azt mondta imetűt „Adrusport in Zug”.

De gondoltam magamban az apád szentjét megláttuk s oszt most meg zuga visznek, hogy a fogam fájjon emmá mégia csak sok

Mondtam neki „nicht zug hier spitalbau mara-

dox” azt mondta, hogy ja-ja spital Wien. Mondok emmá beszéd, osztán löttettek olyan lántos Pulmann vagonyba oszt gyüttnék. Mikor Munkács faluho értünk begyüttek görökös urak, meg lénsasszonyok azt szívt meg cigarettát kúndtak még ömát körtég süteményt adtak. Jól befaltam oszt má este volt lefeküsdém aludni. Gyüttek szép urt kiasszonyok oszt kertek, hogy írjam alá a nevemet, vagy hatvanszor oda biggyesztettem az én böcsületes nevem a könyvükbe. oszt egy olyan bájos angyal mögkérduzt, hogy mi is vónék civilbe. Mondok neki, hogy postatíz. Nem akarta elhívni, de az orosz kabát szebből kivételtem az arképes igazolványomat s mutattam neki. De az volt aztán a baj, hogy megmutattam, mert addig könyörgött mig oda nem adtam, neki. Goudoltam magambau légy Ruzsám boldog ó. m. a. f.

Aztán begyütt egy doktor uraság s mondta hogy akinek fájt a sebe jelentkeznek mondok az enyim fájt. Rögyent összapukoltak oszt kivitték oszt egy automobila ültettek oszt elvittek a kórházba s ott újból bekötözték a térgyem és azt mondták 2 napig ott kó maradtam. Má mondok marad itt a fenye én Wuebe akarok meunni addig nyavalyogtam mig el nem vittek vissza s vonatho, oszt most itt vagyok Bicséb. Az agg szűz apaca neki két barátáságos simogató praclija alatt s gyögynök szép csödesen.

Az összes ismerősöknek üdvözet téged ööl, ökököl. B.

H I R E K.

A polgáriskola előadása.

Kedden délután az Uránia mozgóban a szokottal nemesebb és szentebb céllal járó előadás volt. Művész lelkek ideálismánának reflexú tudókölt két órán keresztül és sok szorjalom, kitartás, türelmes munka eredményét láttuk a műsoron. Hofrichter Emma begödőjátéka Mantuano Mariska kísérő-mellett (Nochiz, Gígnyútanok) művészi szép kettős egy technika, mint kivétel tekintetében. Tarr Rózsika bájos szavalata (Kötőkű Kiss Józsefől), csillogó szép gyögyszem volt az előadás keretében. Nem kiöszb dicserét illet meg Dénes Erzsébet szerepét, a kis gimnazistát, aki Farkas Imrétől a Meglepetés szavalta. Kezűtan Irénke születésnapja jött, egy kis darab, a diáklányok szobájának az interieurje. Apró, eleven képek mozogtak a rosszul világított színpadon s minden mozdulatuk nyomán jöködr, derű és tetszés fakadt. Fözűk nevűket a dícséret füzérébe s emlegessük őket dícsérettel, mert Grünhut Erzsébet, Steiner Mariska, Süle Klári, Tibold Jolan, Neu Klári, Király Sári, Harsay Gizella, Lajpeig Alice, Kovács Anna, mindannyian jól élték szerepükben. Lendvai Ilka szavalata (A pesti kis lány lánka) igaz érzést és megértést, de egyuttal előadó ráteremtésével is tolmácsol. S aztán jött Kiss Klári szavalata (A hogy én képelem), a kis cukros nippes-é igaz sikerrel. Hatásos előkép rekesztette be az egész előadást, amelynek művészi háttérét Supkánó uró, Vály Jolan és Mantuano Mariska urbólgyek Nemzeti ima-éneke adta.

A jelen borjúban ennek az édes kis óráisnak viruló zöldjéret mondunk köszönetet annak, vagy azoknak, akik a nemes célért fáradozva önzetlenül teremtték meg nekünk az élvizeset kedd délután!

Pártoljuk a Vöröskereszt egyület!

Használjunk hadise- gély bélyeget!

Ne adjunk alkoholt ka- tonáinknak!

— A tél hadjárat. A hivatalos jelentések egyre sürbben emlékeznek meg a szelkről, hófúvokról, fagyokról, a melyek a tél elértezték jelenik be. A tél hadjárat megkezdődött és bennünket, a kik itthon maradtunk, egyre jobban foglalkoztat a győztes kérdés, hogyan fogják katonáink viselni a tél szenvedéseit? A B. Z. am Mittag katonai munkatársra erre a kérdésre a következő felel:

— Az életről, a mely a lövésárkokban folyik, egyáltalán nem szabad hamis képet alkotni. A katonák nem fektetnek huszonnyó óra hosszat az árkokba, puskával a kezükben, hanem úgyzólva csak egy részük állt őrt, hogy az ellenség minden mozdulatát idejekorán jelentsen a mögötte lévő haderőnek. Ezeket az őrket meghatározott rendszeres időközönként felváltják. A többiek a lövésárkokba vájt lyukakban és barlangokban tartózkodnak. Ezek a mélyedések a háború folyamán egyre lakályosabbá lesznek, szalma, takarók, szőnyegek, párnák vannak felhalmozva az ilyen földalatti barlangokban, a melyekből még a kicsi kályha sem hiányzik. A huszonnyó óras őrizetet ilyen körülmények között minden nagyobb nehézség nélkül el lehet látni, huszonnyó óra múlva pedig ugyis felváltják az egész legénységet, a mely most már olyan helyre kerül, ahol jobban tudnak róla gondoskodni.

Sok tekintetben a száraz hideg még sokkal kellemesebb, mint az a hosszantartó nedves, esős idő, a mely még rövid idővel ezelőtt is uralkodott.

Nem szabad elfelejteni, hogy a fagy a lengyelországi teretep járhatóbbá teszi. Sok ut, a mely azelőtt puha volt és ezért szekerék egyáltalán nem járhattak rajta, most szilárd réteget kap és egész sor hosszú és nehéz kocsis akadály nélkül közlekedhetik rajta. A moesaras vidék, a melyre eddig lépnem sem lehetett és abszolút katonai akadály volt, az erős fagyra minden terhet elűri. A legdöbögő is befagy és így minden további nehézség nélkül el lehet kelni rajta. A csapatok működését tehát a tél hadjárat — legalább is Lengyelországban — sok tekintetben megkönnyíti.

Nem szabad elfelejteni, hogy az oroszok a lövésárkok és védelmi állások ásásában rendkívüli ügyességet fejtenek ki. A tél idő ebben is megátalja? ket: mert ha a talaj keményre fagyott, egyáltalán lehetetlennek válik, hogy ők árkokat ássanak.

Nehézebb lesz a hadvezetés ezzel szemben a hegyes vidéken, így Szerbiában és az orosz-török határon. Az összes utak hóval vannak takarva és használhatatlanok. Természetesen azonban, hogy kitűnő csapatunk csakhamar megfogják tanulni, hogy alkalmazkodjanak a természet sokja súlyosabb viszonyokhoz és így a tél sem fogja megakadályozni őket, hogy diadalmasan harcoljanak tovább.

— Mi lesz a népisikolákkal? Damokles kardja nem lógott oly bizonytalanul a levegőben, mint a mi népisikolánk sorsa a háború megkezdése óta mostanáig. — Bár a háborús idők sok mindent idudoklattá tesznek, azonban amikor olvassuk, hogy az oroszoktól oldozott Zemlén vármegye minden iskolájában az ottani tanfelügyelőség jelentése alapján a tanítás a rendes mederben folyik, pirulás nélkül mégsem álmhatjuk meg, hogy ugyanakkor a mi városunk 42 osztályában a tanítás még mindez ideig nem kezdődhetett meg. S ha a Dunántúl minden

városában tudtak módot találni, hogy az apró nemzedék ne csatangoljon a zúllás lejtőjén, nálunk szinte kellene végre módus virvendit len. hogy 27 szer lakósu városunk e tekintetben ne maradjon szegény folyja a Dunántulnak. Nem áranunk ezáltal reámutatni, hogy kiknek kellene e valóban abnormis állapotok megváltoztatásán közreműkölni, de szegényekesünk nem titkolhatjuk el akkor, amikor Zemlén vármegye tanfelügyelősége jelentheti, hogy minden iskolájában folyik immár a tanítás s nálunk mindig a bizonytalanság homályában lobog — Bizunk azonban derék Polgármesterünk ígretében, hogy jóvá hó folyamán meg less a mód adva s e valóban élető kérdés a nyaközönység óhájára kedvező megoldást fog nyerni.

— Ót honvédhuszáról. A Frankfurter Zeitung főhadiszállási tudósítója, Geyer Szigfried lapja december 9-diki számában írárt ir arról az öt honvédhuszáról, a ki Orosz-Lengyelországban őrdjárt betevét az oroszok hadállásaiba és lelőt egy orosz hercegi rangban lévő tábornokot. Az esetet már ismertették röviden, de érdekesnek találjuk az új leírásból is kivenni néhány adatot. A huszárok a mint észrevettük, hol vannak, elbujtak egy erdő mellékösvényére s lovukról leszállva, harcra készen elhelyezkedtek. Tudták, hogy elvessztek, de legalább drágán akarák életüket odadni. Az erdő közelében két orosz erőt vonult el. Az erdő marsolása oly zajt ütött, hogy a megijert huszárok kapálózását nem hallották meg. A huszárok a gyalogosok közé akartak lőni, de az őrmester várakozást parancsolt. Csak öbuzsuztak egymástól. „Szervuszok”, mondotta az őrmester. „Szervusz, szervusz” és a legények kezest adtak egymásnak. Ez volt búcsujuk. Végre elvonultak az erdek és tüzeket következtek. Előt lovalogott egy tiszt „Lőjtek?”, kérdi az egyik huszár. „Még ne. Majd jön valami nagyobb vad.” A tüzéség után nagy sörke automobil görndi. Három őriási prömes bundából tisztet feje látszik ki. Ezek főtisztok. „Szervuszok, itt az ideje!”, mondja az őrmester. Ujra suttog a „szervusz” és öt golyó repül v az autó felé. Az egyik tiszt, egy kiállással hátraesik. Az automobil megáll, a soffőr lozugrik de a tisztet egyike ráordit valamit, a soffőr visszastókik a helyére és a kocsit továbbviszi, de a lövésékre iszonyu zúrvazar keletkezik, az oroszok azt hiszik, hogy váratalan az ellenség kelepészjáb estek, ösze-vissza lövölöznek s az öt honvédhuszár az est homályában szerencsésen elmenekül. Az automobil másnap az osztrák és magyar csapatok kezébe került: elakadt az uton, mert elromlott a gépezete. A holt tiszt akkor is benne volt. A soffőr arra kérte a katonákat, hogy a tisztet temessék el tisztességösen és jelöljék meg sírját, mert tábornok és előkelő ur. — Ugy írja le a Frankfurter Zeitung tárcája ezt a huszárkalandot, a melyet itt kivonatosan ismertettünk.

— Felhívás a közönséghez. A lakánnyákon kívül elhelyezett és a harctérről visszatérő katonák birtokában volt tárgyak közül több felszerelési cikk veszedőbe ment az által, hogy azt a közönség szétlurcolta.

Értesítem Nagykanizsa város közönségét, hogy a talált katonai felszerelési tárgyakat, ukymint: ruhákat, felszerelést, takarót, latsovetet, kerpépart, szerszámokat, odényeket, lövészszámokat, nyergeket, kézi löfegyvereket, kardokat, löszereket, tüzéségi lövedékek hürveit a katonai parancsnokágunk vagy a legközelebbi katonai hatóságunk haladéok nélkül be kell szolgáltati.

Akik a fentebb felsorolt tárgyakat be nem szolgáltatták, azok az 1878. évi V. t. c. 365. §-ában foglalt vétségét kivitik el és megfélelőleg büntetettek. — Fatka s k. rendőrfőkapitány helyettes.

— Magyar kir. államasutak üzletvezetőségétől. A Kaposvár — barsci vonalon 4815-ös

4816. — A Somogyoszob — barsci vonalon 4815-ös egész vonalon, 4814-es Nagytád — Barsc között, a 4818 és 4819-es Somogyoszob — Nagytád között. — Az Adonypusztaszabolcs — tapolcai vonalon 1111, 1112, 1121 az egész vonalon, az 1122-es Adonypusztaszabolcs — Alsóórs közö. — A székesfehérvári — paksi vonalon Székesfehérvár — Bördönd között 6321, 6322, 6325, Adonypusztaszabolcs — Paks között a 6311, 6316-os. — Budapest — keleti p. u. Adonypusztaszabolcs 1111, 1112 es. — A Kaposvár — sídóki vonalon 4307, 4308. — A Somogyoszob — balatonszentgyörgyi vonalon 4712, 4715. — A Tapolca — balatonygyörgyi vonalon a 6518, 6511, 6523, 6524 és 6533. — Az 1121. sz. vonatot Tapolca állomásról már folyó év dec hó 15-étől nem indítjuk. — Ezen forgalom korlátozással egyidejűleg folyó év december hó 15-től kezdve Székesfehérvár — Bördönd állomások között a 6323. számú vonatot forgalomba helyezték úgy, hogy ezen vonattal az 1105-ös közvetítéssel a 6314. számú vonatok közvetlen paksi csatlakozást létesítnek.

— „Rózsavölgyi Album 1914. karácsonya” a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellözött minden üzleti számítás és ennek eredménye, hogy az album tartalmának összegyűjtése és kiállítása várakozáson felül sikerült. Örszágunk első zenemű cégőlt csak jót vártunk és a legjobbat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesen értékesebb operett, kabaré magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4 koronás album, Huszka, Jacobi, Szirmai, Zerkovitz világsiker aratói művei között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letétben. Az album izlése és díszes kiállítása, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető lapunk kiadóiban, vagy az album kiadója: Rózsavölgyi és Társa es. és kir. udvari zenemű kiadó cégélt, Budapest IV. Szervia-tér 8. sz.

— KERESKEDELMILEG KÉPZETT IRODISTA, aki a magyar nyelven kívül, lehetőleg a horvát nyelvet is bírja, gyári vállalatától január 1-én leendő felvételeire kerestetik. Írásbeli ajánlatok, a bizonyítvány-másolatokkal, valamint a fizetési igény megjelölésével „Pontos és szorgalmas” jelleg alatt a kiadóhivatalhoz címezendők.

— „BERLIN” nagy mozgószínházban Nagykanizsa legelőb mozgószínházban szombaton és vasárnap nagy szenzációs slager műsor kerlt bemutatásra. E soha nem látott szépségű műsört őriási áldozattal szerette meg az igazgatóság. Nemcsak előrendelt filmek fogják gyönyörködtetni a u. é. közönséget, hanem az első műsorismák tartalma is általános telészéssel fog találkozni.

Legujabb hírek a háborúról.

Budapest, dec. 16. Főhadiszállásról: Galióiban és Déllengyelországban visszavonult ellenséget egész arconvalon üldöztek. Lisszónál, Krononnál, Jaslonál és Biala völgyben nagyobb orosz erők elűllatást fejtenek ki. Dunajeg völgyében csapatunk harcolva Zaklienig nyomultak előre Bachoutát és megint előfelváltják. Déllengyelországban ellenséges hátrédek elől harc utó visszavonulni kényesertültek szövetéségek elől. Kárpátokban oroszok Latorea völgyben nem tettek le előnyomulásról. A Nadvornai Bistrica felső völgyében ellenségeknek egy támadását visszaverték. Przemysl helyőrség újabb nagy kirohanást tett, mely alkalommal magyar honvédek kiűllítették magukat és drótvényes akadályokkal elűllott támaszpontuk rohammal történt elfoglalásával miként rendezten, ezáltal is foglyokkal és zsákmányolt géppuskákkal tértek vissza a várba. — Höfer.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is ösztönöz jelzi — Az Érdekes Ujságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események történetével igazolni, rendes heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat rójak a kötelességüket felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes ujság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Ujság, melyet a különböző harcatereken nemcsak kiküldött fotóriporterrei képviselnek, hanem szenzációsán szenzációsabb felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájó szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az ujság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktualitást parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényyszerhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Ujsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzációsan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és önálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Ujság olvasójának gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olvasó és művészesen szép krónikáját fogja nyújtani a világ-eseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegfejtőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Ujság tartalmától. Ugyazaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, mely az Érdekes Ujságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagrunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a szenzációs világesemények új művészi és olvasó krónikáját és úgyis, mint Az Érdekes Ujság szolgálatkészségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kegyébe fogadni, mint ahogy páratlan sikerre vezetett Az Érdekes Ujságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt.

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztákat, fírfom, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból pudingot kapnak, mit a kitűnő Dr. Oetker-féle pudingporokkal készítek el, vagy pedig crémét Dr. Oetker-féle diboua erémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitűnően frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, tapalálók és last not least voltak dacára olvasók.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felntöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni verseny társainkat. Az ölelmesség nem

ÁLL

gyébből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vagyuk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

**Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált**

„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszoba al. — 150 szoba, 5 korosztól kezdődőleg. —

Elsőrendű éttermek és kávéház, estőnkint magas színvonalú hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Évi előfizetés: Egyszer 10 korona, félév 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A köszén-kérdés.

A háború közgazdaságában igen fontos probléma a köszénrel való ellátás kérdése. A vasutaknak, az iparnak és a fogyasztó közönségnek egyaránt érdeke, hogy a köszéntermelés és szállítás a háború folyamán is zavartalan legyen. Ausztriában legutóbb kormányrendelet jelent meg, amely biztosítja a kormány beavatkozását nemcsak szükség esetén az árak szabályozására, hanem ezen túlmenően a bányaművekben kényszerűzem elrendelésére és az eladott köszénmennyiségek rekvirálására. Ezzel az osztrák kormány melyen belenyúl állami érdekből a magánjogokba és a rendelet nyomán éppen ezért meglehetősen nagy izgalom támadt.

Nálunk, biztos értesülésem szerint, a kormány ilyen messzemenő beavatkozást nem tervez és nem kell attól tartani, hogy az osztrák köszén-rendelet mintájára hasonló magyarrendelet lát majd napvilágot. A mi viszonyaink az ilyen kormánybeavatkozást

sem is indokolják. Nálunk a vasut szükséglete a kitermelt hazai mennyiség tekintetéből teljesen biztosítva van. Az ipar megcsökkent szénigényét bányáink a háborúban is ellátják. Marad hátra a nagyközönség házi fűtési szükséglete, amely speciális okoknál fogva nincsen teljesen biztosítva, de amely semmiféle kormányrendelettel nem biztosítható. A helyzet e tekintetben a következő:

Nálunk a nagyközönség túlnyomórészt porosz szénrel fűtel és nem akarja megszokni a magyar szenet. Főképpen a főváros lakossága van e tekintetben elkényeztetve és abban a hitben él, hogy a hazai szén szobafűtésre alkalmatlan. A porosz közszén hozatala azonban lényeges [fennakadást szenved, részint azért, mert az osztrai termelői rövidkét produktója a háborús helyzet következtében nagy mértékben apadt, részint pedig azért, mert a vasuti szállítás minden panasz és sürgetés ellenére lehetetlenül csekély. A porosz köszén elmaradása végre is

reá fogja kényszeríteni a főváros lakosságát, hogy ráfanyalodjék a hazai szurrogátumokra, tehát a magyar köszénre és briketere, amiképpen a liszt tekintetében meg fogja szokni, hogy a finom nullás buzaliszt helyett árpa-val, rozsszal, sőt burgonyalisztet kevert kevereket egyék. Csak hogy a baj az, hogy bányáink ezt a tüzelőszükségletet [nem képesek teljesen ellátni. A fővárosokban a téli időben az összes fűtőszükséglet háziszénben mintegy 250 vaggon. Ebből legfeljebb 10—12 vaggon nyert fedezetet briketben, míg a többit szénrel kellene fedezni. Ennyit azonban hazai széntermelésünk nem képes leszállítani és erre üzleti érdekből sem lesz hajlandó, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a magyar köszénbánya régi és állandó vevőkörét nem fogja szén nélkül hagyni egy szeszélyes és véletlen vevő kedvéért, amely csak kényszerűségből hajlandó elfogadni jobb híjján a magyar szenet és amely ismét visszatér a drágább porosz szénre, míhelt a kényszer megszűnik. A főváros hatósága igen nagy

Tűzkoresztségen.

Az első ütközet benyomásai.

Egy közönségtől beszélgettünk a minap, aki kórházban fekszik. Nem diszittete mellett a derek köz-katonának a dicsőség érdemkeresztje, névtelen hőse annak a titáni küzdelemnek, a melytől lőtört vir meg a monarchia az orosz néptenger ellen. Erdőmrend helyett egy tallérnyi nagyságu sebhely van a szive alatt, a melyen orosz golyó ütött lyukat. Átfurta a kis, hegyes golyó a tüdejét s a hátán, centiméter távolságra a gerincétől hagyta el a testét. Tíz ütközetet küzdött végig, míg a sors őt is kiszemelte áldozatnak. Szívós fizikuma kiheverte a sebet s most már tul van minden veszélyen. Egyszerűen, minden cikornyá nélkül adta elő megsebesülésének történetét és a háborús élményeit.

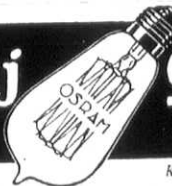
— A testvérésemmel együtt mentem a háborúba. Egy ezrednél szolgálnak s olyan szerencsések voltunk, hogy véltlenül egy századhoz osztottak be. Csak ott, minden szeretteitől ellagytava tudja meg az ember, hogy mit jelent az mikor a halál szou-

széd-ságában egy rokoni, vagy baráti szívet érez maga mellett. Együtt harcoltunk végig egy osonó ütközetet, mindketten, vakon bíztunk abban, hogy minket az Isten megóv minden veszélytől, mert van otthon, ki értünk bognak imádkozzék. Nem féltünk mi már legelőször sem, mikor utkozotba vitték, mert Isten kezében éreztem az életemet. Sőtét estészaka vonultunk fel az ütközet színhelyére. Talán egy pillanattal elfogott valami szorongó érzés, talán olyanféle, mint mikor a feleségemtől és két kis gyermekemtől búcsuztam el. De ez csak egy pillanattal tartott s aztán nyugodtan és vak bizalommal mentem tovább. Egy hegygeriac felém megálltunk, halk vezényszóra rajokba fejlődünk. Nem volt szabad hangosan beszélni, sem cigarettázni, vagy pipára gyujtani. Vártunk türelmesen, csendesen, míg megvirrad. Csak az volt a kellemtelen, hogy közben egészen beborult és koromsötétség ereszkedett ránk. A bizonytalanosság érzése kezdett ránk szakadni. Hazagondoltam. Vártuk, türelmetlenül vártuk a hajnalat pedig tudtuk mindnyájan, hogy közlünk nagyon sokra a hajnal megérkezésével az örök sötétség fog ráborulni. Az éjjeli hideg levegtől dideregni kezdtem. Mikor a sötétség oszlatozni kezdett s tárgyak kezdtek halványan kibontakozni a sötétségből.

örömömben szerettem volna felkiáltani. Közülből felőrárt feküdtünk még fedezékünkben s már tisztán kivethettük, hogy egy erővel állunk szemben. Még nem mondta senki, de tudtuk, hogy az erőt kell elfoglalnunk. Mind-egyikünk sápadt volt, mindenkinek a szívében ott eggett a halálra szantság érzete, kezünk mereven szorongatta a puskacsőreket

— Egyszerre megdördültek fejünk felett az ágyuk. Fejünk felett éles sivitással repültek a srappell-levegők az erdő fölé. Abban a pillanatban sűrű golyózápor zuhogott fejünk fölött. Az erdőszélen egy hosszú árokba ásta be magát az ellenség. Innen kellett nekünk kiverni. A lövésekre mi aztán felültünk folytonosan s közben megszóltak az orosz ütőgek ugyni is. A legborzasztóbb égvihar hangját tulbarosgta az az elképzeltetlen zaj, ami betöltötte a levegőt. Kitűnő fedezékünk dacára golyóink nagy kárt tettek az ellenségben, mert a zápor mind kezdett alább-hagyni s a golyók ritkábban hullani. Mi is megirgultunk egy kicsit s mikor láttam, hogy falubeli jó pajátsonnat letarították, a düh szorongatta torkomat s engem, aki otthon egy eszükölés látásra szédült a szokott elfoglálási, valami lögyözhetetlen gyilkolási ösztön fogott el. Már nem fáztam, a veríték csurgott

Az új

Osram - dróflámpák
Törekeetlenek

Képviselet és reklám Magyarország részére: Fingér és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

erőfeszítések tesz és dioseresen módon dolgozik a közönség szénszükségletének biztosításán, de eddigelő nem tudott módot találni a cél elérésére. Mindenesetre kitűnő rendszabály volt a főváros tanácsától a magyar szén árát határozottan megállapítani, mert azáltal legalább elejét vette az izzóráskodásnak, amely feltétlenül beállott volna, mihiely kiderül, hogy a köszénkészlet nem elegendő az egész fogyasztás ellátására. Készségtelen azonban — és ezt szepíteni teljesen elhibázott dolog volna — hogy a főváros lakossága a téli hónapokban nagy szénhiánnyal lesz kénytelen megküzdeni a segítés egyetlen módjával, egyelőre a fogyasztás nagymérvű megszorítása kínálkozik, akként, hogy minden család szorítsa meg köszénfogyasztását, vagyis a lakásnak lehető legkevesebb lakosztályát fűtse a háború idején. A németországi városi közönség az öngyelemzés és szerénység terén nagyszerű példákat nyújt, amelyeket közönségünk figyelmébe ajánlani kötelessége a sajtónak és a hatóságoknak.

Ami az ipar szénszükségletét illeti, a hazai szénprodukción ezt nagyjában képes ellátni. Igaz ugyan, hogy ez a széntermelés ma mintegy 20 százalékkal csekélyebb, mint a rendes időben, de e kiesés megtérül az ipari szénszükséglet körülbelül ugyanennyivel való megakadása révén. E téren egybeíránt igen sok függ az államvasutak magartartásától. Az államvasutak igazgatósága a háboru elején igen kulánisan viselkedett a bányavállalatokkal szemben és csakis szükséglete mértékéig ragaszkodott, a lekötött

mennyiségek szállításához az utóbbi időben azonban a vasutak szigoruan bekövetelik a bányáktól a szerződéses kvantumokat, ami által az ipari szénellátás szenved Ausztriában néhol már az iparban is jelentkezik a szénhiány és ottani ipartelepek ismételt fordultak hazai bányáinkhoz szénért, amelyről azonban ezek bőles előrelátással megtagadtak.

A kormány beavatkozása nem használható semmit sem a házi tüzelészn biztonságára, sem pedig az ipari szénszükséglet garantálása dolgában. A szénbányák amig is kitermelik a lehető legnagyobb mennyiséget, mert hiszen ez üzleti érdekük és végre ők jobban értenek a maguk üzeméhez, mintha akár katonai fenhatóság alatt próbálnák szaporítani a termelést. Erre legfeljebb akkor volna szükség, ha a Ladiállapot váratlan alakulása folytán egyes bányavidekeken a magántermelés fennakadást szenvedhetne, amitől azonban biztos értesülésünk szerint nem kell tartani, mert a bányák el vannak határozva, hogy produkciójukat az emberileg lehető legzsélső határig fenntartják.

Mindezekből látható, hogy a köszénkérdés, eltekintve a fővárosi közönség tüzelésénél, nálunk még egyáltalán nem akut és nem igényel olyan kormány-beavatkozást, aminő Ausztriában bekövetkezett és amely a saját hazájában a legellentétesebb elbirálásban részesül.

H I R E K .

Váltsunk meg az újvíi ádvözleteket.

Lehetetlen, hogy el ne szorjalon minden ne mesen érző magyar szive mindannyiszor, ahányszor egy-egy vérünk hősi haláláról értesülünk, vagy a haterőtlő viszatérő auro öszeronesoit katonáinkat látjuk, kik a kenyérfőzős többé alkalmasak nem lesznek. Hány könnyező édes anya, hány nélkülöz család hullajta keserű könnyeit, hallotta vagy nyomorultja felett, kik érettk, az itthonmaradtokéért, azok nyugalmáért, bekejeért, vagyontuak megóvásáért adták életüket, hullatták véréket s hagyták itt szeretőiket.

Hatlgasson el az önds, némuljon el a cífrakodás, az tres frázi-kodás s sablonos költészes újvíi gratuláció, hulljon a sok bélyeg költség sиб. mint ilyenkor elpoecskolunk a jöteknység p-sorselybe s a kenyér nélkülöknek, kesergöknek iparkodjunk letörölni a fájdalom, a szomorúság s a nélkülözés kioltotta könnyeit, hogy így méltóká s tegyük magunkat legalább nemiképen ama soka meg nem becsülhető öri-si áldozatra, melyet a hadbavouultak életök feláldozásában érettknek meghoztak.

Hogy alszik a cár?

III. Sándor cár trónlépte után elvesztette azt a bámulatos hidegvérét és nyugalmát, melyet trónörökös korában bírt. Mintha csak a trón bányonyu is megérezte volna azt a forrongó vulkánt, mely föl a Romanovok királyi széke építve van. Könyreze, mely feltette életét, egy a cár ellen alkotvet merénylő után azonnal elhatározta, hogy arra kéri unakodóját: hagyja el a fővárost, hol élete egy purgig sem biztos. Sándor cár el-into vonakodott ez a kérés teljesíteni, a visszavonulás gondolata bántotta,

később azonban, midőn Loris Melikov és az orosz bírodalom tisztivelő kijelentették, hogy bár készek a cárt minden pillanban feloldozni életüket, de teljes biztonságáért jótállani nem mernek, — csak akkor határozta el a cár, hogy Petervár közelében a Gacsina kastélyt választja egyedül állandó tartózkodási helyül.

Ez a kastély régóta lakatlanul állt és a termek egy része oly elhanyagolt állapotban volt, hogy ily állapotban a cári udvart nem fogadhatta. Azért egyjelen egész sor igazítást és javítást kellett megjeíteni, melyek eszközésére kizárólag a Probra-csenszky-érezed ama katonái alkalmattak, kik a kézművekben járatosok voltak. Ezek a katonák igen magas összegű bért kaptak munkájukért s azonkívül a munka megkezdése előtt éjjelen a kastély kápolnájában nagy esküt kellett tenniük, hogy az általuk végezendő munkáról soha egy hangot el nem árulnak. Az esküszögekét halállal, esetleg Szibériába való deportálással fenyegették.

E nagy titulum dacára is sok apró részlet zivárgott ki a közönségre s így a munkálatok jórészt ismeretesek, csak az orosz lapok nem merék és nem merik még most sem megírni, már azért sem mert a mostani cári is szokott Gacsinában lakni s épp ugy alszik, mint elődje.

Rebesgetik, hogy a cár hálószobájából egyenesen lépés és titkos út vezet le az istállóba, hol éjjel nappal felnyergelt lovak, utra teljesen kész állapotban állanak. Közvetlenül az istálló mellett van az örház, melyben nappal egy testőrszázad tanyásk, éjjel pedig kiváló erődítések járulnak ehhez őrszázatok stb. alakjában.

A cár hálószobájának csak két ablaka van, ezek éjjel vasutálakkal záratnak el. Ebbé a szobába három vagy ternen keresztül juthatni, melyeknek padlózata szőnyegekkel van borítva. A hálószobából se jobbra se balra nem vezet egyetlen ajtó sem más terembe. A három teremben minden éjjel nyolcra állig fel-felgyvezett testőr vigyáz. A legutolsó teremben, közvetlenül a hálószoba előtt vízraszt a napos tábornok, az őrség parancsnoka. Ennek és kőzainak természetesen nem szabad aludniok: a kőzökök egész éjjel szótlanul ültek a pamlagokon, melyek a falak mentében vannak elhelyezve. A napos tábornok kényelmes karosszékben ül, kis asztal előtt. A falban egy gomb van alkalmazva, melylyel az egész palota őrséget föl lehet lármázni.

A hálószobában a cár egész egyedül van; ha éji nyugalomra készül, saját maga zárja be beülről az ajtót, mely kivülről nem is nyitható ki éjjel. Nappal egy elmes kőzölek alkalmazatik rá, melynek segítségével kinyitható kivülről is. A hálószobákban alkalmazott őrről, melyet a megölt cár tartott folyvást magánál, szó sincs, mert a cár, ha egyáltalában alhat, csak egyedülletben tud aludni.

A hálószobában, két jelez csepengettyű van; egyik, a szolgáltatók tábornoknak szól. Kinek a cári személyesen kénytelen ajtót nyitni, ha szüksége van rá; a másik az egész őrséget riasztja föl. Amint ez őrségi szobákban a cári csepengettyű megszólal valamennyi vártán nem lévő őr tartozik a nagy folyosóra sietni s itt a cár parancsára várni.

Hát érdemes-e orszóra cárnak lenni?!

— A rémlátók. A háboru kitörése óta folyton akadnak s voltak itthon remegő nyavalyás alakok, kiknek nyomorult lelkével a látások, a tanítványjuk is megvadult s akik mindent a rémlét sőtét személyegű nézre nemcsak maguk önjönönek bóröket s nyomorult, ugy sem sokat érő életüket féltve, de uton utfelel suttogva örületökben mint belpökösök mindenki lelkét megfertözték, mindenki tisztán látását megromtani igykeznek, Sokszor szinte szögyöljük, hogy a rémlátók intelligens uri ruhába öltözött jól értesült alakok, kik politikával soka nem foglalkoztak, a hadászathoz éppen annyit értenek mint Kati néni a hősköltömeny gyártáshoz s uranfia

rólam s halomra szerettem volna lövöldözni a látha talan ellenséget. Egész délelőtt tartott a tűz. Egyszerre hallom, hogy tölem balra, a nagy zajban valaki oróitva felkiált. A százdósom hangját ismertem meg benne.

— Kitartás fiuk! Meg egy felóra s az erdő a miénk lesz.

— Az ágyunk ugy dolgoztak hogy öröm volt nézni. A gránát lövedékek olyan pontosan találtak, hogy a lövészárkok öriási vakondúrassá alakultak. Egyszerre kiejtja százdósom a vezényszót:

— No fiuk az Isten nevében előre Roham! ki kell venni a muszkákat mind egy szálig.

Ennél többet nem hallottam. Forró, szinte égető melegsig járta át a testemet egy pillanat alatt. A torkom ugy égett, mint a tűz. Iszonyu szomorúság éreztem. Felugrottam s valami soha sem érzett vadásg szállt meg. Rohantunk szilajul, vágatva előre. Megdermedt tagjaimba állati erőt éreztem. Rekedt ordítás ömlött ki a torkomban, de a töbök rémes ordításától nem hallottam a saját hangomat. Ugy rohantam a nedves csuszós földön, hogy minden pillanban azt hittem, hogy elbukom. A hangok végül egészen összefolytak és pokoli zúgássá olvadtak fel a fülemben. Eszre sem vettem, hogy az árokhoz értem. Vad félelemmel ugráltak ki belőle az oroszok fegyvereiket eldobálták, megadták magukat. Egy részek az iszonyatos ijedségben nem tudta mit tegyen, a fegyvert fejfelel tartva hadonászott, de csak addig, míg szuronyaink át nem járták mellüket. A tusa nagyon rövid volt, de borzalmas eredményű. Az árok egész hosszában halottakkal és sebesültekkel volt tele.

minden esetleges kellemetlen háborus fordulathat lebecsülnék a hadserveget, szídják a hadvezetőséget, de odamenni egyáltalán büzlük nekik, hja mert ott meg is kellenék mutatni, tulajdonképpen hát hogy is kell. Pedig a leghelyesebb kijáratú csak az lenne a rémlátókra ha valamennyit összehogdosnák s oda vitnők a harctérre taubizonyságot tenni, hogy miként tudnák ők a híresek legjobban csinálni? — Ugy bizony.

— **Karácsonya ünnepe** Szerdán délután 4 órakor a városháza díszteremben lesz a jóléti bizottság karácsonya ünnepe. A sok szegény gyermeknek impozáns ünnep keretében adják át a karácsonyi ajándékot, hogy jólétegyéggel feledtessék velük — a csatatéren küzdő családóft.

— **A kórházak karácsonya.** Csütörtökön délután kezdődik a kórházak karácsonyi ünnepe, amikor is a sebesülteknek kioszják azt, amit a jószívű emberek juttattak küzdő hőseinknek

Polgáristánk karácsonyi kiállítása. Azok az aranyos, szorgos kis kacsók, melyek katonáinknak oly sok melegítőt készítettek, a szives [sebesülte]k szász meg százfőlétséget készítettek el, hogy azokat holnap és holnap után az „Élő Magyar” palotájában kiállítsa eladják s a befolyó összeget harcosainknak s azok családjaiknak felszerelésre juttassák. István Áldása kísérje kis leánykátukat s azok vesztőit, kik jászivü gondoskodását a fogókóy gyermeklelkükbe is beültetik. Nézzük meg és vásároljunk!

— **60,000 cigaretta** Igazán gyönyörűség nézni amint a Hadségélyzében buzgólkodnak Farkas Vilma urhölgy vezetése alatt. A sebesülteknek karácsonyi ajándékként 60 000 cigaretta készítették s ezt izléses, nemzeti szaggal átkötött kis csomagokban kerül kiosztásra s minden csomag 4) db. cigaretta tartalmaz. De még munkásközre mindig szűkség van! Hölgyeim, hagyjuk most a zsurokat! Majd vigabbnapokra! Addig zsuroljunk a hadségélyzében — munkával a közérdekében!

— **Gyászír.** Özv. Gergely Istváné szül. Romeiser Margit mint neje, Gergely József mint testvére, egy a maguk, mint az összes rokonság és jó ismerősök nevében síjadalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett férj, illetve fivér és rokon Gergely István kir. járásbírósi iradatizst életének 45-ik, boldog házasságának 23-ik évében folyó hó 16-án d. e. 1/10 órakor hosszas és kínos szenvedés és a halotti szentségek átjatos felvétele után jobbletre szenderült. A meghaldogult hült tetemei f. hó 17-én d. u. 3 órakor fognak a nagygombai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. A szent mise Áldozat pedig a marcali róm. kath. templomban fog az Úrnak bemutatanni. Nagygomba, 1914 dec. hó 16. Áldás és léke lengjen drága porai felett, ki úgy munkássága, mint szeretetre méltó modorával mindenki tetszését s megelégedését kiérdemelte.

— **Jelenet a harctéren.** Kedves harctéri epizódot írt a minap hozzátartozóink egy szabtkai huszárhadnagy, a ki parancsöriztsi szolgálatot teljesít csapatainknál. A mult heten fontos jelentést biztak rá azal, hogy továbbítsa a hadseregparancsnoksághoz. A hadnagy lóra kapott és két óra múlva már rendeltetési helyén volt. Szembejött vele egy tiszt olyan ruházatban, mely egyforma külsőt ad valamennyiüknek. A hadnagy tisztelgett és megette a jelentést: — Százados urnak alázatosan jelentem, egy jelentést hoztam.

Erre a megzólított tiszt így felelt:

— Kedves fiam, nagyon örvendek, hogy olyan fiatalnak látszom Egyébként József királyi herceg vagyok.

A hadnagy a meglepetéstől alig tudott szóhoz jutni, ment-getőznie azonban nem kellett, mert a kimagyarázó szavakat helyette a mosolygó kir. herceg mondotta el.

— „**Rózsavölgyi Album 1914. karácsonya**“ a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőzött minden üzleti számítást és ennek eredménye, hogy az album tartalmának össze-

állításá és kiállításá várakozáson felül sikerült Országunk első zenemű cégtől csak jót vártunk és a legjobbat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesül értékesebb operett, kabaré magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4 koronás album. Huszka, Jacobi, Szirmai, Zerkovitz világsikert aratott művei között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letetben. Az album izléses és díszes kiállításá, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető lapunk kiadóiban, vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi és Társa es. és kir. udvari zenemű kiadó cégénél, Budapest IV. Szervita-tér 5. sz.

— **Köszönetnyilvánítás.** Franz Lajos és Fiai r.-t. a hadségélyző részére 200, azaz Kettőszáz koronát adományozott mely nem-slelkt adományért halas köszönetét fojezi ki a hadségélyző.

Pártoljuk a Vöröske-
reszt egyeletet!

Használjunk ha dise-
gély bélyeget!

Ne adjunk alkoholt ka-
tonáinknak!

Képes levelezőlapok
dus választékban
jutányos árban kaphatók
Ifj. Wajdits Józsefnél.

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban

izlésesen kiállítva,

JUTÁNYOS ÁRON KAPHATÓK

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan
eszközöltetnek.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is őszintén jelzi — Az Erdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásává igazolt, rendszer heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat róznak a kötelebbséget felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódának s egy hetenkint csak egyszer megjelenő bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Erdekes Újság, melyet a különböző hartekeken nemcsak kiküldött fotóriporterrei képviselnek, hanem szenzációsnál szenzációsbab felvételekkel keresnek fel maguk a barcoló katonák is, nem egyszer fájó szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem sorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktualitási parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőtt ki „A Kis Erdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Erdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzációsan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Erdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Erdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olvasó és művésziösen szép krónikáját fogja nyújtani a világ-eseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és időszerűbbek, mint a mai időkben. „A Kis Erdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Erdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Erdekes minden hét csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, mely az Erdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határára is. „A Kis Erdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot ugysis, mint a szenzációs világesemények új művészi és mint a krónikását és ugysis, mint Az Erdekes Újság szolgálatkészségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyasolyan szerettettel fogja kezébe fogadni, mint ahogyy páratlan sikerre vezette Az Erdekes Újságot is. „A Kis Erdekes” kiadóhivatala V., Vilmos eszár-ut 78. sz. alatt.

Gyermekeimnek nem adok éleztől készített testáztat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kistesnyeknek a tészta kell, lepeny, tortákat s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból puddingt kapnak, mit a kitudó Dr. Oetker-féle puddingporokkal készítek el, vagy pedig ermet Dr. Oetker-féle díbona erépporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközöként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitudó frissítő utótel. Mindezen ételek változatos, tapasztalás és last not least voltok dacára olesők.

NYILTTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közöltékkert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jeleníti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„**OTTOMÁN**”- cigarettapapirt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43. SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. —

Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétlőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. Egy év után 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Bánkovich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerinti.

Feldult Karácsony.

Bent a gyermekszobákban szeretettel föllállított karácsonyfák, kint a csatatereken gyűlölettel irányított fegyverek.

Bent a karácsonyfák gyertyáinak szelid lángja világít le a mosolygó gyermek arcokra; kint felgyújtott falvak rémes tüze ont fölkény a dühlől eltorzult arcu vitézekre.

Bent a szent öröm teszi lázasan dobogóvá a kisdedek szívét, kint dörgő ágyuk idegengretelő szava töli el félelemmel a küzdők keblét

Bent a karácsonyfa ártalmatlan rakétáiban tapsolva gyönyörködik a gyermekszem; kint durrogó kartácsok és mozsarak magvai söprik el az életet, gyújtják fel a házakat s nyujtanak borzalmas látványt.

Bent a szülők és rokonok hűségese ragaszkodása öleli a boldogságtól kipirult kisdedeket; kint a gönös árulás juttat ezeket a halál martalékává.

Karácsonyi vers.

Óh Megváltó ne jöjj le most e földre!
Emberszerető lelked itt közöttünk
Menthellenül örökre összetörne.

A próféta s apostolok hitének
Leomlott már hajdan szilárd alapja,
A Hit csupán csalódását siratja.

Ha hét sebet kapott egykor a szived,
Most millió mérges nyíl sebzén meg,
Ma újra keresztre feszítenének.

Egy biblia van itt: a véres fegyver;
Filtiszteusok harci zaja ver fel
Egy egész Téged felejtő világot.

Ne halld a sóhajt, mely haldoklók keblén
Az élőmlő vér forrásán fakad ki:
Hogy az életnek így kell megszakadni.

Honnan ezek az ellentétes képek és jelenetek?

A haláltörő háboru anyaga jár földünkön, irgalmatlan kardját suhogtatva.

S a béke anyaga számkivetve bujdosik, elvesztívén hatalmát az irgalmas embereken —

Soha, soha ilyen kegyetlenül feldult karácsony!

Pedig nem ez akartad Te szent kisdéd, mikor emberi alakot öltve. leszállottál az égből az emberek megváltásáért! Nem!

Küldetésed világosan megjelölte az anygaloknak a Te születesedkor az égből hangzó éneke: „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség a jóakaratu embereknek.”

S az utolsó vacsorán Te mondtad a tanítványoknak: „Békességet hagyok nektek! Az én békességemet adom nektek.”

A békesség, a világ békessége volt, tehát a Te küldetésed oka s tanításod célja, melyet a legtisztább szeretet sugallt.

Ne lásd az embert állattá fajulva
A hogy évszázadok sok építményét
Vérszomjazó dúvad-ként szertedulja.

Ne lásd az ősenber vad, Káim-arcát
Ki öldöklő szándékkal tör egymásra,
Hogy az Isten-kultusz: sírját megassa.

Óh, ez a tömeg nem hisz s nem szerel már,
Ember voltát avult rongyként ledobta —
A kárhözát nyitott pokla felett áll. . .

NAGY LAJOS.

Nyugodjatok csendesen!

Irta: BANEKOVICH LÁNOS.

Egy édes bucu csók, egy forró ölelés, egy utolsó könnytel pillantás a kis családra s kifordult a szekér utra. hol a hangos sereg már sorakozott. Vidám notázás s a zene lelkesítő hangjától zajos az utca; majd lassan-lassan mind csendesebb lesz,

Az a legtisztább szeretet, mely nemcsak a felebarátot, hanem az ellenséget is szeretni tanította.

Az a legtisztább szeretet, melynélfogva még Péternek a tanítványnak sem engedte meg, hogy szenvedés éjszakáján a Te védelmedre, — kardot rántson, — mert kimondtad, kik fegyvert fognak, fegyverrel vesznek el.

S e betöltés: szolt nemcsak Péternek, hanem minden Téged követő embernek!

Honnan mégis, hogy a fél világ fogcsikorgatva fog egymás ellen kardot, hogy kard által vesszen el?!

Onnan, mert az európai társadalmak egy része lecsuszott arról a biztos, a Megváltó kezétől rakott alapról, melyen pedig a legszilárdabb a társadalmak élete, a kereszténység alapjáról.

Mivel pedig a kereszténységnek élető ereje, mindent lehetővé tesz, ezrete és tápláléka a szeretet: ez a szeretet elhagyva, falkadhatott-e ebből más eredmény, mint a

mignem elhalnak az utolsó akkordok is s a fordulónál elterik a hangos sereg, otthon hagyva a válas kerüti emlékeit s a kenyér nélküli kis családot. —

Csendes, elhagyott lett a kis falu, de még inkább a kis háziko, melyben a hadba vonult édes apa minden ruhadarabja oly fájó emlékeket ébreszt fel az otthon maradtok lelkében, mintha már is elköltözött volna oda, honnét nincs többé visszaterés. —

Élhagyott, üres lett a meleg családi otthon s a néma csendet csak az otthon maradt édes anya hangos zokogása zavarja meg, ki ráborulva apró poronyaira, ontja a könyek valóságos tengerét.

A kis apróságok mit sem sejtve bámulva néznek: mit tudják ők, hogy mi történt, hova ment az édes apa s megjön-e valaha? Örülnek az aranykrajcárnak, melyet a hadba vonult könyező édes apa nyomott a bucsuzáskor apró kacsókba.

A hadsereg pedig megy-megy tova vidám notázás közt, szinte azt hinné a szemlélő, vendég-szegek meennek. — Pedig hej, beh sok szempillán rezeg, de sok barázdált arcon folyik le a fájdalom-tól kisaított enyhítő könnyár; — de sok szív facsa-

½ Watt- Osram-Lámpa.

Új villamos fényforrás

600 től 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra.
Pótolja az ilyenlápát! Szécserece ninos!
Egyeztető és olcsó szerelés!

szeretlenség, mely elűzte a békét s földelte a háborút.

Ezért sirathatjuk most az elűzött békét, mert helyette urrá lett a háború, ez meg földulta a karácsony ünnepével eddig összeszótt nyugalmat és boldogságot. S mi okért szakadt el a társadalmak a keresztény szeretettől?

Megmondta ezt régen egy nagy magyar gondolkodó, hogy a nemzeti eszme, ha elhagyja a kereszténység alapját, ha kivetkőzik a kereszténységtől megszentelt s legfőbb elvvé tett szeretet köntöseiből, veszedelmbe dönti majd az országokat.

Szava pontosan beteljesült!

Mert a szeretetnek mindent eltűrő, mindent megbocsátó, magát nem látó, másét nem irigylő, a bánködökkel együtt bánködő, az örvendezéssel együtt örvendező hatalma alól kiszabadult nemzeti érzési őrtől fölfuvalkodottságában, veszett kapzsiságában, türelmetlen hatalmi éhségében le akar gazolni mindent, ami csak nagyra látásának útjában áll.

Innen ered a szülők fájdalma életök virágjában letört hálk gyászos vesztén; innen a gyászoló hitvesek keserű panasza kenyerkeresőjük elhullásán; innen a gyermekek égető könnyei, taptalójuk, nevelőjük elmulásán.

Oh, a mostani karácsony örömeit is mily keserűvé, az ünnep nyugalmit is mily feldulottá teszi az a rémítő valóság!

Lesz-e ebből vizsgálódás?

Isten segítségével lesz, s a magyar szívek hősi bátorságát tudva, bizonyára kedvező vizsgálódás lesz.

rodik össze s száll-száll a lélek vissza abba a csendes kis kunyhóba, hova az álom békelélt anyaga is leszállt immar azóta.

De nem, — nem mehet ez így, a magyarnak sirni nem szabad, el kell fojtani minden fájó érzést, csak egynek, a legnagyobbnak, a legnehezebbnek, a legszenficibbnek, a hazaszeretet szent tűzének szaba! csak lobognia a felzaklatott magyar szívben. —

Szível meg a honvéd, — dübörgő vonatok ezrelék szállítják a csataterreket őket, hol vídám, gazdag tort ül a kérielhetlen kaszás, a rémítő halál. —

De mit! — Előre! Mindig csak előre, hátra nem nézni soha, — oda — oda az ellenség után, szórni a gyilkos golyózáport, míg nem leszáll az éj, elnémül a csatazaj s a honvéd a sáncban őrt áll.

A végtelen határu égbőltről a csillagok miliárdjai s a teli hold rémületen bámolják a rettenetes pusztulást, melyet eddig az éj sötétje eltakart.

A holttestek ezrei hevernek, haladókül hőrönek szerte a csatamezőn s a sirt-ások szerszámának tompa koppanása zavarja csupán a temetőt nema csendet. —

S a honvéd jár-kei, lelke messze, messze jár a kis faluban, hol haladókül gyermekére borulva zokog a jó édes anya. —

De halga! Csendes nesz hallik s a honvéd fegyveréhez kap. Sötét alakok bontakoznak ki a távoli erdő sűrűjéből s mind közelebb-közelebb hűmpölyög az ár.

Egy pillanatot s a fedezékek megelevenednek,

Ámde ez a tudat még nem elég vi gasztalás, az elért eredményt biztosítani is kell. —

S vajlon lehet-e ez?

Bizonyára lehet, ha a háború után visszatér győző és legyőzött a keresztény szeretet hamisítatlan világfelfogásához.

Majd ha nem békenapokat rendezünk, ahol cifra szavakkal magasztaljuk a béke áldásait, titkon pedig fegyvert köszörülünk; hanem valóban a béke munkáját folytatjuk egymás kölcsönös megértésével, megszerettségével, támogatásával s az emberi jog és méltóság kifejtésével.

Majd ha mindenkinek Jekét átjárja a közös szeretet érzelme, az emberi közösség magasztos gondolata, mely nem a nemzetizti különbségek kiélesítésével, hanem az emberi művelődés ügyének vállvetett támogatásával igyekszik szolgálatot tenni a világnak: akkor majd nem lesz többé gyermekeit a harcban való cseleért sirató anya, férjéért zokogó özvegy, apa után esengő gyermek.

Ennek a korszaknak előveteléréért emeljük Hozzád esengő szívünket, kised Jézus, hogy ne legyen többé a Te békét jelentő születésed ünnepe földült karácsony, hanem lebegjen a Te megérkezéseden örvendő emberiség felett a: Béke!

KOVÁTS ANTAL.

Pártoljuk a Vöröske- reszt egyeletet!

mint hangyából, megmozdul a csendesen pihenő sok harcos s tűzre készen várja az ellent.

Megfordulnek az ágyuk, sirva, búgva reptelnek a gyilkos lövegek, ropognak a fegyverek. pokoli zúrvárvan, óriási tűz s a honvéd leeresztve fegyverét eltérül a fagyos, kemény rogn.

Ottthon harangoznak. Az édes anya szívet razo zokogas közt roskad a sir szélére, melybe utolsó kis poronytát is leeresztették. —

Csendes, hangtalan az éj, a tabóri köztözn sütyos sebesültek felkúsznak szerte szét. A deres bajuszu, beesett arcu honvéd körülnez, az álom varázsolta mosoly, mely hazavitté volt, eltűnik ajkairól s a fájdalomt okozta nagy kínok közt fel-fel jajdul, majd újra ájulatba esve elpihen.

A kis kunyhóban immar minden csendes, sa feszület előtt térdelő édes anya imára kulcsolt kezekkel alszik, a fájdalomtól meggyötört szív elcsendesedett, a zokogas elnémult s alszik-alszik a jó édes anya, elaludt örökre.

A honvéd felriad, lázas álmaiban apró gyermekeit előlét, egy édes mosoly s csendesen elcsenderedik.

Ott van — ott jár a kis falu határán, mar közelg a kis kunyhóhoz, — már nyit be a nyikorgó kis ajtón s szinte hangos örömben tör ki az álmodó, melyet csendes jótékony szendergős vált fel, s amely átnyúl az örökké-valóságba s vízi, — elviszi a föld sarától megváltott lelket a halhatatlanságba s kis családjához, a jó édes anyához az Egébe.

Karácsonyi levél.

Olvasssák mindazok, akik éreznék és látnak: békeséges szívűek és áldottak szerettel!

Édes kis Jézuska! Szeretném, ha most te jonnél ide hozzám, megfogadnád a tollat tartó jobb kezemet, — mint a tanító a kis diákét — és te vezetnéd a tollamra fehér papíron. Mert szöveget akarok írni és sokan. Olyan szelid, áldott levelet akarok mostan írni, amilyen szelid a rózsaszínű gyertyácskák eszege, mosolygós, édes kis lángra a karácsonyfán: s olyan áldottak, mint a karácsonyi-kalács, a fehérbrósszu asztalon. Kalács, amit az anyám két áldott keze készített. . . . Jöjj fehéringes glóriás kis Jézuska s vezesd a fehér papíron az én kezemet!

Csak egy pillanatra röpöjjen be az én lelkeembe is, akkor: midőn majd megszólalnak a szent ajfőkör a harangok a városban és künn a mezőn, Názárelh kertjében, messze, meghajolnak a szikomorfák s kinyitják kelyhüket a fehér liliumok. . . . Szent éj-félkör röpöjjen be egy pillanatra a lelkem hajlékába, hogy szeretettedben boldog lehessenek. . . . Fehéringes kis Jézuska!

A te két néző, szelid gyermek-szemed meg fog azért engem ismerni, ha katona ruhá is van rajtam és a fegyvert szorongatom a kezembe és szurony van az oldalamon. . . . A lelkem melegen lobogó lángra, szeretetem lángra kúll majd az én két szigorú szememre s ha te megpillantod ezt, beröpögz az én lelkeembe is egy pillanatra s nem nézsz azt, hogy nekem nincs kiesi, szelid fehér ingeském, hanem katona-ruhám van és szurony az oldalamon s éles-töltények a tölténytáskámban. . . .

Emlékszem rá, hogy már volt egyszer nekem puskám és volt hozzá trombitám és kis dobom is. . . . Nagyon régen volt. Akkor még kiesike voltam és este báluló két szemmel hallgattam az édes anyámat, mikor a kis Jézuskáról beszélt, ki esengety-szóval jön a szent estén a jó gyermekekhez és egy nagy kosárban hozza az ajándékot. . . . Mikulás bácsi és az angyalok segitenek neki. . . . Én jó kis fiú voltam. . . . Azt hiszem. Mert kaptam puskát, trombitát és dobot. Nagyon szerettem mind a hármat. . . . A puská csak kiesike volt: szép sárga volt a fájja s a pléh-cső végébe egy zoldfonalú logó parafa-dugót kellett tenni: ez volt a töltény. . . . A trombita még kisebb volt: csak olyan hosszú, mint egy zsebkés: szép ezüstös színe volt s a tölcséres piros karika volt fessze: a hangja meg olyan szelid volt, mint a mesziről szűrődő nyájkolomp szava. . . . És dobot is kaptam: ez piros és fehér kokcakkal volt díszítve és nem mertem nagyon verni, mert féltem, hogy beszakad a papír tejeje. . . . Szerettem a kis puskát, az ezüstös trombitát és a papiros dobot. . . . Mert te hoztad mindezt a kosárba, kis Jézuska.

És most megint van puskám. . . . A vállamra akasztották. . . . De ám ez egészen más puská: ez nagy és vas esőve van, hideg és nehéz: vasgolyót tesznek bele és nem parafundog: rémeset dörmök s a golyó úgy kiszalad belőle, hogy nem lehet megtalálni. . . . csak ha belemegy valakibe. . . . Az első puskámon a parafa-dugó mindig csak meg volt: a durranás után a fonalon akadt meg: mert erre volt kötvé. . . . Milyen más most ez a nagy, acélosított puskám. . . . Mert ezt nem te hoztad a kosárba fehéringes, kiesi Jézuska. . . .

De van nálunk dob és trombita is. De ezek sokkal nagyobbak, mint az anyémek voltak. Ha én megfujtam egyszer az ezüstös kis trombitámat, akkor a többi kis falusi gyerekek mind körém álltak s tágranyilt szemekkel s nyitott szájjal hallgattak. . . . De ha most belefújnak ebbe a nagy trombitába, így „trár-trár-trár-trár!?” Akkor mi mind rohannék

menydörgés, ordítás, sívítés között előre! előre s ha riador a kürt, szúrásra emeljük a nagy puskánkat. Egészen másként van, mint az én kicsike trombitámmal és dobommal. Ugy-e ez azért van, mert ezeket nem te hoztad a mosolygós, titkos szelíd szent estén, nagy nagy kosaradban, kis Jézuska...? Ha te hoztad volna, úgy a puskámba itt is csak parafadugó lenne, — és nem fáj; — s a trombita szavára mindenki bámulva megállana, s nem ordítva rohanna előre...?

Édes kisi Jézuska!... Ne haragudj, hogy én elmondtam: nem azért tettem, hogy a te drága, kisi, törékeny ajándékaidat, miket nagyon régen hoztál nekem, mikor még kicsike voltam, hogy azokat lekiesinyeljem! Nem, nem... Nagyon szeretném, ha megint eljőnnél hozzám és a többiekhez mind-akozhok, a kik a szent éjjelen nagy puskát fognak szorongatni a kezükbe; — szeretném, ha megismer-nél minket a katoná ruhában is és azt mondanád, hogy mi jók vagyunk, hogy mi nem vétettünk a sa-ját lelkünk parancsára semmit, hogy mi mindent előre megbeszátottunk, hogy a szívünk ismeretlen mélyén szeretjük mindazokat, akik ellen vétetünk kell, akik a szent, az áldott, a nagy éjszakán puskát fognak szorongatni fagyott kezükbe...! és elven-néd ezeket a komor, hideg vaspuskákat s a te ko-saradból adnál nekünk, — mint régen nekem, — kicsike puskát, — ezüstös trombitát és dobot két kis pálcikával...!

Edes kis Jézuska!... Jogi, őji el hozzá-m is egy pillanatra: ismerj meg énnek a katoná köpeny-ben is, és add, hogy a szent estén, mikor majd mo-solygós, édes, meleg könnyekkel önteni kezik a ka-rácsonyfa rózsaszínű gyertyácskái, — hogy ekkor legalább álmomban lehessen a te kisi tanítványod, egy éppen olyan fehéresing kis gyermek, mint te, kinek kisi, pléhesűvű puskája, ezüstös trombitája s papír dobjá van...

Akkor jöjj ha majd itt nálunk a városban meg-szólálnak a pásztor-mise hangjai és másutt, messze Názáreth és Bethlehem mezőin meghajolnak az éj-szakában a szikomorfák is kinyitják kelyhüket a fe-hér liliumok... Röpöpnj be a lelkünk hajlékába, hogy a szent estén szeretetben mi is boldogok lehessünk...! Fehéresing glóriás Jézuska...

Rátkui? R. K.

HIREK.

KARÁCSONYRA.

*Meressül löree anyji sok vessélyen
 S szerel ünneplé is megérem,
 Lessék mégegysszer boldog és szabad
 Hol szereltem is együll lessnek oélem
 Egy estén, a — karácsonyfa alatt.*

*S még egysszer akkor hebleme sárom
 Öreltem anyiul aggódó családom,
 Kig ssembebel, az örömköny fakad,
 Hogy lelkük édes vigassra lalaljon
 Kéig egysszer ott a — fényes fa alatt!*

*és, hogy ne seítsen semmi se a lelkük,
 Didám lessék majd én is celük együll.
 Meri meg tudni azt nekik nem szabad,
 Hogy az az este, melyel együll tölünk:
 Sücsu less a — karácsonyfa alatt!*

Szelergony lábor, 1914. decz. 16.
 Nagy Gyözö.

A Háboru humora.

Hát odalött.

A tartalékkórházban fekszik egy sebesült. Besz helyre kapta a golyót, olyan helyre, mint Györgye hereg, csak még valamivel lejjebb. Az orvos, amikor először levette a kötélkelet, fejesóvalva szolt rá a katonára:

- Ej, ej, hát nem szégyenli ezt a sebet?
- Miért szégyenleném? Beszülettel kaptam.
- De hátul! Maga szaladt!
- Nem szaladtam én uram. Csak évődtem az ellenséggel.
- Hogyan?
- Hát úgy, hogy nagyon rosszul lött az istenadta. Egy golyója se talált. Nagyt puffant-keveset ártott. No, mondok magamban majd én megmutatom ennek, hogy hova lőjön.
- És?
- Megmutattam.
- Nos!
- Hát aztán odalött.

Hadi fogság nem gyávaság.

Homonnáról írja egy olvasónk ezt a háborus esetelit.

A vasuti állomásra orosz foglyokat hoztak. A közönség édeklődvé nézte őket s különösen feltűnt közöttük egy óriási termelt nagyszakállas kozák. Megkérdezte tőle, hogy miképpen jutott fogságba s a kozák, aki éppen akkor evett meg egy nagy darab szalonát, derűs nyugalommal válaszolt a hozzá inté-zett kérdése.

— Egy erdőszerű állottunk, amikor feltűntek messziről a magyar katonák. A többiek befutottak az erdőbe, én azonban bevártam a magyarokat, felemeltem a két karomat és olfogtak.

— Nem gondoltam arra, hogy ez gyávaság?
 — kérdezte egy hevesvörű fátalembur.

A nagy kozák elmosolyodott.
 — Megfordult az eszemben az is, de azután úgy gondoltam, hogy inkább legyenek egy percre gyáva, mint egész életemen át halott.

Meddig tart a háboru?

A sadagorai csodarabbit megkérdezték, hogy mit gondol, meddig fog tartani a háboru?

- A böles rabbi ezt felelte:
- Aki tudja, az neu mondja. És aki medja, az nem tudja.
- Mégis ki tudja, — faggatták tovább.
- Mindenható odafönt, csak az tudja.
- De neu mondja...

— Egy százeszer körönás adomány. Az Eternit-Művek Hatschek Lajos cég hadsegélyezési célokra 100.000 koronát adományozott, melyből 50.000 koronát Magyarország részére nagyméltóságu báró Harkányi János kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur. még az Ausztriának szánt ugyaneuven összeget, azaz szüzetu 500.000 koronát Felsőausztria helytartóhoz lefizette.

— Az eszkadron esze. A harcoznak is megvan a maguk derűje s a háboru után akkora nekudta-irodalom szűltök, hogy még száz esztendő múlva is tallózhaz a nevetésre éhes ember. Most még aratni is lehet, mert még el sem szállt a puskapor füstje a harcterök fölül. A legkedvesebb históriát onnan hoztuk a déli határtérrel, a hol na-gyokat szólnak még az ágyuk és magyar katonák nótás kedvvel, nótás szívrrel kergetik maguk előtt a rácot. Ott vitézkedik egy huszárszkadron is, mely-

nek szinmagyar legényeisé közé egy szép napon be-állít egy negyvennégy éves bécsi zsidóember, a ki addig kiléncelt, a míg végre fölesaphatott katonának, huszárnak. A legények eleinte bizalmatlanul fogad-ták G. bácsit, mert mit is keresne a huszárkózi egy olyan se ide, se oda bécsi kalmár. De G. bácsi bebizonyította, hogy az Isten is huszárnak teremtette. Nem mintha a lóhoz sokat tudna, hanem mert any-nyi esze van, mint valami magántudósának. Akár m-kellett, G. bácsi mindig szerzett, vagy tanácsot adott, hogy lehetne szerezni. Ha másoknak a szeme szik-rázott az éhséglől, az ő százádnak volt mindig mit emni. Ha széna kellett, szerzett, ha szalonu, rekvi-rált. A század hamarosan úgy megszerzett az öreget, mintha ott nőtt volna föl a Duna-Tisza között. A tisztek is szerették, mert G. bácsi minden óhajúsa-ukat valóra tudta váltani. Egyszer fölősbajt a kapitány, hogy tej kéne. G. bácsi hozott. Máskor meg finom-ban fehérruhát kívántak a tiszt urak olyan helyen, a hol durva sem volt. G. bácsi szerzett. Finom gyolcsból valót, mert csak akkor éj valamit, ha elő-rendü. A földéritesnél ő tudott mindent legjobban, míg végre is kápiár lett és vítezi medálját akasztot-tak a mellére. Ekkor banketet adott a tisztelőre a század. Megjelentek a tisztek is és a kápiány fel-köszönti az eszkadron eszt, a kit annyira elfogott a hazafias láz, hogy negyvennégy esztendőös korával beállt huszárnak. A legszebb erény a hazafiaság.

G. bácsi fölősbajt:

- Jo, jó most már rendben van...
- Micsoda? "A hazafiaság?"
- Nem. Tetszik tudni, én esőbe kerültem.

A bíróság rámondta, hamis bukás volt. A nyakamba szótak másfél esztendőcskét, én pedig eljöttem lu-szárnak?

- Miért?
- Mert jött az — amnesia!

Óriás derültség tört ki a huszárközből s a ka-pitány kezét fogta G. bácsival, mondván, hogy emelt fővel járhat embertársai között, mert csalást, hamis bukást még ilyen értékes módon nem tett jóvá senki.

— Katonatiszt az utazóládában.

Az angol lapok mostanában sokat foglalkoznak egy Kühn Ottó nevű nemet fátalembur furcsa esetével, a'ki kettepen akart megérözni angolországi fogságából, hogy utazóládába záratta, aztán podgyászkeüt feladatta magát egy hajóra; ám rajta vesztett!, mert a láda összedől és még angol területen rakadnak elében tartalmára. Kühn Ottó Amerikába kereste kenyerét, mikor kitört a háboru és őt, ki tartalékos tiszt a német hadseregben, hazaszolitotta. A fátalembur nyom-ban hajóra is ült, ám az angolok elfogták és egészen az utóbbi napokig a többi nemet deportált köztül, őrizték. Namrég beleegyezett az angol kormány, hogy a német nők, gyermekek és azok a férfiak, kik nem alkalmasak katonának, hazatérhessenek. Ezek-ura is keltek és egyikük hatalmas faládában magvált viite — Kühn Ottót is. A láda szerencsésen eljutott Tilburg kikötőjéig, a hol a Batavía nevű hollandi hajó várt a németekre. Mikor itt a vonatból kirkáltak a podgyászokat. Kühn Ottót ledobták vagy tiz lábnyi mélységbe, azonban a hős fü ekkor sem ártotta el magát. Szerencséje azonban csakhamar cserben hagyta, mert etról az esztől annyira megrongálódott a láda, hogy mikor a hajóra akarták vinni, széjjel dől és Kühn Ottó eszméletlenül — kiesett belőle. Váratlan megjelenése a láda melyből, melyben 15 órá töltött, persze, nagy meglepetést kellett, arról pedig már szó sem lehetett, hogy utját folytassa. Miután magához térítették, az angol rendőrség leratározta és alkalmasnak meg fogják büntetni merész kísérle-téért. Pedig vállalkozása oly érdekes és oly hősi volt, hogy megérdemelte volna a sikert.

— Komiszkenyér. Mikor először járt hira, hogy a háboru szótól árnyáktól rá fogja vetni a mi szép, fehér buszonyterünkre is, úgy láttuk, hogy

ez a hír nemcsak, hogy nem kedvetlenítette el az embereket, de mintha valami fölemelő érzés kelt volna nyomában. Azt sugta nekünk ez az érzésünk, melynek az igazságosság volt az alapelve, hogy a mi párhelybeli kényelmünk fénye a sáncdrákokban küzdő drága katonáink jóvoltára homályosul el és mivel ma az ő jólétük, egészségük, látlásuk a fontos és nem a miénk, azt irtuk akkor, hogy akár a zakbonyérnek is vidám mosolya és könnyű lelkü élvezői leszünk, mielőtt hadsergünk érdeke ezt a helyzetet diktálná ránk. Hadsergünk, katonáink érdeke — tetük akkor hozzá a soha nem szunnyadó és ma már megokolt gyanu sugallatára — ámde nem azoké, kiknek a háborúhoz sincs egyéb közük, mint, hogy alkalmat keressenek benne a meggazdagodásra. Mert a mily föl emelő érzés közösen szenvedni szent célokért, épp oly boszontos és törhetetlen dolog volna, ha csak néhány háborus spekuláns érdekében kellene szűkebbre szabnunk megszokott életrendünk kereteit. A hős is elesik a csatamezőn, de azért még senki nem kereste a halált, hogy a károgo hollóknak, varjak sőtét csapataján adjon táplálékot. Már pedig bármilyen lelkiellendőségünk is disszonáns hangot kellesztésünk mai ünnepi szimfóniájába, észre kell vennünk és szóval kell tennünk, hogy a mi helyzetünk, mióta a megfakult háborus kenyérnek élünk, inkább hasonlít a balkeféhez, mint az áldozatra kész önteláldozáshoz. Az általános szükségesség ugyanis csak azt parancsolja, hogy ne együnk tiszta buzakenyert, hanem olyant, melybe más lisztet is kevertek, az a kenyér pedig a melyet a hadsági ruzelet megenged a számunkra, kitűnő, ízletes (látlék lehetne, hiszen még a tiszta rozskenyér is az, ám a mit velünk öntetnek, háborús kenyér címe alatt, abban a háborus karaktert ugyan megtalálhatjuk, de a kenyérnek — nyomát sem. Nem akarunk általánosítani: itt-ott kaphatunk megehető kenyert is, de a mivel az esetek túlnyomó többségében megkínálunk bennünket, az oly élvezetellen, hogy a netven háboruban ostromolt Páris közönsége is meg ütökött volna rajta. Ezzel a kenyérről már nem gazdasági helyzetünk akar megéltetni, hanem tisztán a káprsi spekuláció, mely prepotens göggyében azt hiszi, hogy minden ő érteke törtenék és a kenyérből is azért vonatják el a buza-liszt egyrészt, hogy gyanus illatú, kinyomozhatatlan eredetű, az egészségre ártalmas pépmasszát kenyérstílusban ránk drága pénzért. Ennek a felfogásnak így lepezletlen erővesztése pedig törhetetlen. Miatán szabályozták azt, hogy mit kell elvonni a korábbi buzakenyérből, sem volna szabad elfeledkezni arról sem, hogy mit tesznek a helyébe, mert hiszen nem az a fontos, a mi háborus kenyérünk alkotó részeitől elmarad, hanem a mi a kenyérbe belekerül.

— A barátságos népfelkelő. Mióta a háborútotl összezavart világban csakugyan az egykirályi-egyeigény módjára sorakoznak az emberek, azóta szerzi, se száma azoknak a színpados jeleneteknek, melyekben a nép egyszerű gyermeke vállon vergeti a kengyelmes urat, a kit nem ismer és biztosítja a jóindulatáról. Ezeknek a hőismert jeleneteknek egyik legkedvesebbje jászódotl a mi nap a németországi Kamene városka vasuti pályaudvarán, a hol a kamenei hőgály sorában van a trónörökösnek, Frigyes Vilmos porosz hercegnek ifjú felesége is és szeretetudományokkal látja el az átutazó katonákat. A mult hét egyik napján népfelkelő katonák utaztak keresztül és természetesen a hercegöt is elhallmozta ajándékokkal. szeretetteljes bájos mosolyt osztván ki köztük meleg telenimdekét és életimickekkel. A fontosas asszony oly buzgón végezte dolgát, hogy ugy meg-hatoltságában egy hatalmas szál népfelkelő meg nem állhatta, hogy hozzá ne lépjen és vállat barátságosan megvergetve, így ne szóljon hozzá:

— Rounden van kedves kisasszony. Legyen nyugodt, ha visszatérünk, lesz rá gondunk, hogy férjhez menjen.

A hercegasszony boldogan mosolygott, ám egy szóval sem világoztotta föl a derék népfelkelőt arról, hogy ajánlatlanul elkésett, mert a asszony már asszony és ha csak nem vagyunk túlságosan követelők, nem is ment rosszul férjhez. A lobbanékony szívű legény azzal a hittel ment a háborúba, hogy egy bájos kamenei leányka imádkozik az épszenbenmaradásáért.

— Mese a szomorú városról. A Ruszkija Wjedomosti című orosz lapból való a következő jellemző sorok, melyek annál jellemzőbbek, mert orosz lapból valok:

— Ha egyszer megöregszem és unokám arra kérnek, hogy életemből meséljek nekik, akkor történetem legérdekesebbje a következőképpen fogkzódni: Egyszer egy szomorú, álombamerült fészékbe érkeztem. Az utcákon csak kevés ember járt és esti nyolc órára ezek is eltűntek. Lámpa csak itt-ott ágott, ugy, hogy az órámon nem tudtam megmérni az időt. Újságok helyett kétoldalas apró papírrugók jelentek meg, melyek csak hivatalos jelentéseket tartalmaztak és — sajtóhívaták Találkoztam fiatal leányokkal, kik szomorúan, leverten és magúsan bolyongtak, mert senki sem volt, a ki udvarolna nekik. Nem találkoztam egyetlen elegáns hölgygel sem, színháznak nyoma sem volt, mindössze néhány mozi volt nyitva s ezek is olyan öreg képeket mutattak, melyeket már néhány hónapja láttam egy orosz faluskában. És ennek a pár mozinak sem volt közönsége.

— Nagyapó. — fogják kérdezni unokám, — hogy hivaták ezt az elátkozott fészket?

— Párisnak, gyermekeim

— Egy százados halála Bründl Iván 48. ezredbeli százados ma reggel fejbe lötte magát. — Tettének oka túlságos időssége.

— Karácsony ünnep. Ritka szép ünnep folyt le tegnap a városához közgyűlösi termében. Közel 1000 gyermek kapott karácsonyi ajándékot a hadsegélyző ügybuzgósága folytán. A teremben a katonák zenekar és a főgimn. énekkar adott elő néhány alkalmi darabot s azután Lukács József főgimn. tanár bevezető szavai után, megkezdte Dobrovics Milán az ajándékok kiosztását. Hozott lett az esti órákban a város a megajándékozott apróság örömeitől. A hadsegélyző még igen sok ruhát és élelmiszert is osztott ki ez alkalommal.

Má delután felhárontól a kórházak karácsony-ünnepre veszi kezdetét, s ott a főgimn. énekkar szereplése mellett osztják ki a sebesültek között a közönség megemlékezésének ajándékát. A karácsony-ünnepet a hóvéd kasszáryában fejezik be este hét órákor.

— Az Est és a háború. Az újság hírszolgálatát a háború állítja a legnehezebb, a legfárasztóbb és a legköltésesebb feladatok elé Száz-zorosan nehéz a feladat, amikor a magunk laboruját vivjük, amikor a mi tüzihelyünk nyugalmáért harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden új-ajogalvos megatlantja már és tudja, hogy a hírszolgálat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy vidékekre kell tekintettel lennünk, mert amikor a hadsergünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradozunk és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditervbe és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar iradoalmi és újságírás leg-főke-lőbb képviselői, ott vannak minden haretében, s a táborokból küldik lelkesmerőket, hű tudósításokat és ismertető, szines cikkeket, úgy, ahogy ők maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy bemesak itthoni közönségnek, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban lévő külföldi sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapja közé. Hogy pedig még szorosabban legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háború kitörése óta ezerzárma küldi ennek az újságnak a kiadója As Estet a tábori postákon és

a kórházakba, s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok óta meszi harcoló, vagy idegen kórházakban, gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot Az Est kiadóhivatala Budapeston, VII., Erzsébet-köut 20. szám alatt van.

— Szenszációna műsor a „BERLIN” nagymozgó színházban. A „Berlin” nagy mozgó minden bétén meghozta a kinematográfia legújabb és legművészeisebb alkotásait, melyek utolérhetetlenül juttatják kifejezésre azt a műizlést és magas nyívt, melyek a „Berlin” nagymozgó mindenkor előadását jellemesték. A „Berlin” nagymozgó karácsonyi díszelőadása is kibálszta a kinematográfia legdrágább gyönyöreit és túlsz nélkül állíthatjuk, hogy a „Berlin” nagymozgó karácsonyi műsorához hasonló és kitűnő összetételben esztén a közönség mozi-műsört még nem látott

Használjunk hadise-gély bélyeget!

Ne adjunk alkoholt ka-tonáinknak!

Képes levelezőlapok
dus választékban
jutányos árban kaphatók
Ifj. Wajdits Józsefnél.

STREM, és KLEIN
NAGYKANIZSA.

Fűszer, csemege,
gyarmatáru
és lisztnagykereskedés.
Kenderfonó- és
kötélgyár.

A Magyar Általános Hitelbank okorosztyáának, az Aussigi és Hruschoi részgályogyraknak vezérképviselői.

A Kőbányai Első Magyar Részvény-Serfözöde főraktára és képviselete
A magyar szent korona országai vasutas szövetségének nagykanizsai kerletre szerződött szállító.
— Alapítottát 1865-ben. —

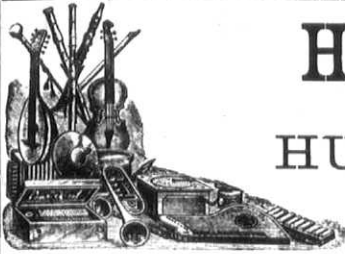
A világhírt Messmer- és Lipton-teák egyedüli elárúsítása.

Gazdasági és kerti veteménymagvak, valamint mindenmenny gépolajokban állandó nagy raktár.

Rizsben és kávéban állandó nagy raktár Fiume- és Trieszben.

Magy. kir. lőporárúly és az összes löszerek bevásárlása.

A „Magyar Automobil Club”
autó-benzin és olajállomása.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sórn dü minőseget ajánlok a következő árak mellett.

Széküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy caakis jó és az értéknék megfelelő hangszereket szállítok, ennélfogva megengedem a kieserlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kpr.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 150, 2, 260 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kpr.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 140 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 160-tól 3 kor.-ig. — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Citorák.

Princitóra, jávorfa gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Princitóra palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Princitóra egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népcitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű, fél v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utánc palisándefából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1 a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászskürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt: 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B: 110, 120, 132 kor. — Halikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezst billentyűkkel: 8 billentyűvel 16 kor., 8¹ billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófőták: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob roz faabronccsal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabronc és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromszoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 9 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona

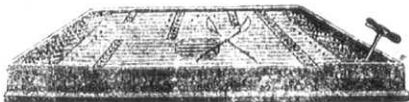
Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1. szám

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is ösztönöz jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendszerint második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat róznak a köztársaságokat felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző harcelemek nemcsak kiküldött fotóriporteri képviselnek, hanem szenzációsnál szenzációsbab felvételekkel keresnek fel maguk a barcoló katonák is, nem egyszer fájo szívvel volt kegyetlen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktuális parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy héttig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből útt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáfűszekedik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzációsnan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olvasó és művészesen szép krónikáját fogja nyújtani a világeseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és időszerűbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlekeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azaz a mélynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a szenzációsnak világesemények új művészi és olvasó krónikásként és úgyis, mint az Érdekes Újság szolgálatkészségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kezébe fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos oszár-ut 78. sz. alatt.

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztákat, ferjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Mithogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vaesorára gyermekeim tejből és tojásból puddingot kapnak, mit a kiltűnő Dr. Oetker-féle puddingporokkal készítek el, vagy pedig erémet Dr. Oetker-féle dibona erémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vorós darát adok mi egy kiltűnőn trissió utóétel. Mindezen ételek izletesek, taplálók és last not least voltak dacára olcsók.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, mint hogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetősi rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelmezli, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 160 szoba, 5 koronától kezdődőleg.

Élsőrendű éttermek és kávéház, esténként magas színvonalú hangverseny.

Délzalai Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagykanizsán.

Alapított 1870-ik évben.

Részvénytőke: 500,000 Korona. Tartalékalap: 775,000 Korona.
 Elfogad betéteket könyvecskékre és folyószámlára.
 Kölcsönöket nyújt: egyszer es törlesztéses jelzálogi kötelezőkre és folyószámlára.
 Leszámitol váltókat.

A Takarékpénztárral egyesült Önsegélyző Szövetkezetnél
1915. január hóban új évtársulat lép életbe,

hol a legjutányosabb feltételek mellett

1 korona heti befizetés alapján 325 korona, 2 korona befizetés
 alapján 650 korona kölcsön és így tovább engedélyeztetik.

NÉV JEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban
izlésesen kiállítva,

JUTÁNYOS ÁRON KAPHATÓK

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan
 eszközöltetnek.

KIRÁLY-SÖRFŐZDE

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

NAGYKANIZSÁN.

Telefon: 36. szám.

A vállalat üzemét teljesen kibővítette, a legmodernebb gépekkel és hygienikus berendezésekkel szerelte fel, a sörgyártás terén elért legújabb vívmányok mind tekintetbe vétettek a gyár új berendezésénél, úgy, hogy a gyár a legkiválóbb minőségű sörtét gyártja.

Gyors és pontos kiszolgálással állandóan érett, tartós és magas foktartalmu zamatos sörrel a t. c. vendéglős uraknak és fogyasztó közönségnek készséggel áll rendelkezésre.

TERMÉKEK:

**Király és márciusi sör,
dupla márciusi sör,**

továbbá a hírneves közkedveltségnek örvendő

**Nagykanizsai Szent István sör
valamint Bajor és Bak sör.**

Betegeknek, lábadozóknak mint tápanyógyitalt ajánlja

Dupla-Maláta Táp-sör-ét.

Termel továbbá legjobb minőségű **Malátát** bécsi, pilseni és müncheni módszer szerint; azonkívül hizlalási célokra **Malátacsirát** és **Sörtörkölyt.**

Főlerakat:

SOPRONBAN, Szeder-utca 4. sz.

Telefon: 78. szám.

FIUMÉBAN,

Kiviteli telep:

Via G. Parini I.

Telefon: 332. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánikovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét, hogy az előfizetési díjat minél előbb szíveskedjenek a „ZALAI KÖZLÖNY” kiadóhivatalába beküldeni, hogy a lap szétküldése fennakadást ne szenvedjen. E lap előfizetési ára: Egy évre 10 kor. Negyedévre 2 kor. 50 fill.

Elmult . . .

Elmult. — A szeretet, a kereszténység, a béke várva-várt, mindenkor legkedvesebb ünnepe, mely hasonló körülmények között alig szállt le közénk valaha. — immár ismét a múlté, az emlékezősége.

Oh! nem a megszokott, régi örömteli karácsony volt ez. — nem a fehér szárnyú, békét hirdető angyalok, — gyilkos puska, ágyulövegek, pusztító bombákat szállító repülő, légi járművek szedelik át a léget s a diazóitól szolozsma égbezálló Langjait, a kardok, szuronyok esengése, a lövegek sívításán, a nehéz ágyúk s mozsarak bömbo-

lése, a szeretetet lábbal tipró vad elleneink csataordításai, a sebesültek jajkiáltásai s a haldoklók rémes hörgése harsogtak túl. — Az örvendezők helyett a könnyező édes anyák, kesergő hitvesek, lemondásbeli árak s az árván maradt síró gyermekék jövészékletét látjuk, halljuk s olvadunk össze a kesergőkkel, összefacsarodott szívvel, bánatos, szomorú lélekkel, résztevő bensővel, — megrettenve a vádságtól, mely elleneinket velünk szembe tüzelte, belekényszerítvén édes hazánkat, véreinket egy ily fertelmes, gyilkos hadjárathoz, ezreket, milliókat hurcolva az önzés vágóhídjára.

Oh mily messze-maradt, mennyire megtagadta önmagát a felebaráti szeretet, mily állhatatlan, romboló munkára ragadta a létűnt év a hite-hagyott emberiséget, mily lelket szívet remegtető torát űli az önzés, az emberi hatalmi vágy az elbizakodottság, az Istenlőt eltávolodott szeretetlenség, ezer és ezer család szívére borítva a bánat s a keserűség szomorú fátömlét.

Vajjon mikor vonulnak el a borús fellegek, mikor lel végre a szívekben állandó tanyát az isteni szeretet! Mikor olvad fel az emberiség nagy tömegének szívét borító jégburok, mikor vész ki a lelkekből a rut önzés, a birtokvágy, a bekéltenség s rideg szeretetlenség! Tánjón ez el őb Uristen mind közölünk! A létűnt évvel változton meg az emberiség lelke, hallgasson el mielőbb a gyilkos fegyverek rettenetes bömblőse! Térítsd magába a fékevesztett emberiséget, önts szeretetet a sívár lélekbe! Elégeld meg véreink közdeleit, szenvedéseit! Elégeld meg a pusztulást, a halált osztogató kogyetlenkedést! Szárítsd fel a sírók könnyeit, vigasztald meg a kesergők szívét! Küld le mennyeli sugaradat, a béke angyalait, töltsd meg a szíveket a szeretet, a béke édes érzésével s e sokat zaklatott s szenvedett szegény magyar népra küldj egy örvendetesebb, nyugalmasabb, verőfényesebb s e szomorú létűnt évnél boldogabb, újévet

B. J.

Mig elmegyek én.

Mig elmegyek én a véras csalára,
Addg Te vigyázz édes anyja rája.
Te segítsd át minden kis veszélyen,
Te tanítsd meg őt imádkozni értem.
Ugy szeressed, amint még sohasém,
Mond, hogy ő az én édes Mindenem.
De ha elhullok, hogy az mégse fájjon,
Mondd meg Néki, hogy azt üzentem én,
Hogy nem volt más az egész, csak egy

Jálm.

NAGY, GYÓZÓ

48. gy.-e. egyéves önkéntes

Szomorú tucsu.

Lehullt a fákról az elsárgult levél. Kődben bujkál a téli napsugár s ha néha-néha ki is bukkan s szürke fohók közül, nincs már melege.
Pusztá a mező, néma az erdő, téli szemfádlí borult az egész nagy természetre.
Halott a természet s vele kivonult az ő év is, a jó öreg Szilveszter apóval bacsut vett tőlünk.

Mily fájó is ez elmulást végig nézünk, mily fájó a visszaemlékezés azokra, kik ez évvel megjártak már a földi élet kalváriáját s abba a jobb világba költöztek, a melytől mi élők annyira borzadunk. S ugyan miért borzadunk, mikor ebben a földi életben annyi a küzdes: a fájdalom, a testi és lelki gyötrellem, sokakra névbe anyagi nyomor, a nélkülözés és ami ennek nyomában jár, a bán, az orkölés zollás, a kétségbeesés és sok minden, a mi az ember életét megkeseríti, szívünket összefacsarja, szemünkől könnyet sajtol s életkedvünket, munkabírásunkat előbb utóbb megőrli. — Hiszen ott a föld melyében, a koporsó szűk deszáj között, a szomorú fűrák tövében, a sárgult levelek alatt már nem fáj semmi, már nem sajog a szív, nem vergődik a lélek kétség és remény között Ott már örök béke honol, a miért annyiszor hiába sóvárogunk az élet nehéz küzdelmeiben. És mégis létünk, ösztön szerben itörtünk ettől a békés világtól, ettől a néma esendőtől, mert változatlan, mert örökké tart, mert nem tudjuk, hogy mit rejt magában s mert nem tudjuk, hogy elvágjuk-e az örök átom által a léleknek minden keserveit. — Álmodunk-e a siron túl is?

Hogy akik elköltöztek körünkől, kiknek hűlt tetemei már-ott a föld melyében porladnak, álmodnak-e vajjon mit álmodnak? Megszűnt-e rájuk

néve a lelki gyötredés, tudnak-e rólunk itt maradtokról s érzik-e azokat a bajokat, melyek közt mi szeretet és szerető hozzátartozói-e földön vergődünk? Vagy elpusztult-e létükkel együtt minden szenvedésük? Avagy egy szebb, boldogabb, mert pusztán lelki életnek váltak részeseivé? A vallás miszticizmusa ad ezekre a lelki kétségekre feleletet, de a tudomány soha.

Szerencsés hatandó, ki bizik a lélek örök életében, ki bizik ebben, hogy a siron túl egy végtelen világ örökléte körül az alkotóztettek elé, mely Isten uel egyesít s megdicsőít.

Ebben a rettenetes háborúban amikor úgy húl az ember mint ősszel a fákról a sárguló levél, hull, mielőtt megért, megcsúrgolt volna, élte virágában, mindazzal a sok szép reményvel, amit hozzáfűztünk, kétezeresen apoljuk lelünkben a hitet, mely megvizsgált azért, hogy akinek sirját nem láthatjuk, azok ma már egy szebb életnek váltak részeseivé, melyben kárpótlást találunk minden fájdalomért, mely ésen a földön érté őket.

Mert a ki nem hiszi, hogy-e földön túl is van élet, azt csakugyan kétségbeesett gondolat foghatja el erre a gondolatra. De a ki bizik Istenben, hisz az örökkévalóságban, annak fájdalmát kell, hogy megnyihitso az a hit, hogy a ki sokat szenvedett — nem magáért, — nem csupán övéért, — hanem

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel és

Egy százéves szinlap.

Néhány hete, hogy Óváry országos képviselővel utaztam. Utunk alatt sok minderről szó esett a kúpán. Ki ezt, ki azt hozta elő. Beszélgettünk. Egyszer csak Óváry képviselő egy darab papírost vezet elő zsebéből s azt mutatta meg utátrásainak. Érdekes dolog, egy százéveset szinlap. Én engedelmét kértem, hogy lemásolhassam. Már akkor az volt a tervem, hogy közlésemet a Zalai Közlönyben. Hiszen, érdekes, tanulságos és szórakoztató is a jelen háború napokban. Szól pedig a szinlap szövege imbecis szórul-szóra:

Kegyes engedelemmel. Mai napon Tanfőtörtékn, azaz 20-ik Decememberben 1814 Veszprém-ben, és (Titt) Uri személyüknek óhajtott ki-vánásokra, és az Köz-Jónak hasznárrt egy bizonyos Társaság által elől fog adatni, A' Mestroséges Ravasz-ság! Egy Vig-Játék, mely felvonásokban. Személyek: Telekes, Fő-Hadi tiszt . . .

GondosHázi, Markos, Bálint, Telekes meghitt jó barátai . . . Füleki, Fegyverviselő tiszt a Telekesnek hitelése . . . Lakos, Városbéli, . . . Leski, GondosHázi hív Szolgája . . . Karakai, Iugyeuol harag semély . . . Ravasz. Telekes szolgája . . . Bartóka, Kaptarsai — Telekes Tselédjai . . . Mikó, Mátyus, Markos szolgái . . . Bordás, Bálint szolgája . . . (A személyek Veszprém városának jelenben is ismert úri családjaiknak tagjai közül valók.) A játék helyezettik a' Telekes Háza előtt Kzután következik A' Tsalfa Özevgy vagy a Temperamentumok. Euygölvönjáték egy felvonásban.

Személyek : RósaTelekes, fiatal gazdag özvegy . . . Lomhaú úr, falusi Gavallér . . . Dörgö, Fő-Sztrázma-mester . . . Gróf Lillomszessz) . . . Tanácsos Ar-bay . . . György, az Jnassa . . .

A játék helyezettik RósaTelekes szobájában. A többi tudva vagyon.

Kezdődik hetedfél órákor.

egy egész országnak, a magyar hazának javáért s vére hullásával segített egy nemzet megmenteni az emberiségnek s miket itthon maradtakát megóvni a háború nyomorától. Annak a lelke névtelenül is megdicsőül és egy szűbb és örökké tartó életben részes a halál után — 8 akinek van a hátréren elesett halottja. enyhítse annak szivétől ép élel fájdalomát az a tudat, hogy szeretőit hozzatartozója vagy tartozói egy szűbb jövőért ontották vértüket s az ő tetemükből a jövő Magyarország hatalmas fája fog kisaradni, melyért nemcsak élni volt érdemes, de meghalni is. Hiszen a fák is elhulló leveleikkel táplálják a földet, melyben gyökérük van s a természetben sem egyéb a félt, mint egy új életnek előkészítő stádiuma. Ezzel a megnyugtató tudattal bucsuzunk el tőled öreg Szilveszter apó s lépünk át az új, tán boldogabb esztendő körében.

ch.

Váltsuk meg az újévi üdvözlöketek.
Pártoljuk a Vöröske-reszt egyeletet!

Használjunk hadise-gély bélyegeket!

Ne adjunk alcoholt ka-tonainknak!

A magyar gazda a csatátóron.

Ezer esztendőnek előtte lovasseregek jöttek kelet felől. Apó mokány paripák úgy futottak, mint a szellő s báránybőr-süvegük mellett szaltol hgyes-kedett És a krónikások megírják, hogy vad n-p, kogyetlen, pogány, a ki a szállításunk, meg a hold-lisennék áldoz paripát a földistenhez fohászkodik, a mikor meghasad a folyamok lástán a jég. Ebből a vad, harcos, pogány nemzetségből, a magyarból szelid-békesség embereinek lón. Egy lsten imádnak, de azért miutha tisztelőnek a földistest is, a ki a kalászt, a magot, az életet adja. Tiszteletk vertikével, szolgálják munkával, ismos karjuk minden erejével. De azért megmaradtak vitézeik, szilajnak s a mikor veszedo-lomb van a föld, kifogja régi harcos szolgáit, a lobat az eke elől és arra felé küldi huszárfiát, a honnan ellenséges lovak nyertése halik Hosszú ezer esztendőnkön keresztül így volt és így lesz a jövőben is. A magyar katonának nincsen párja kerek a világon s a magyar katona a magyar gazdából lesz. Róluk szólnak a vitézi énekek, őket csodálja a nagyvilág. A hősi virtus, a katonavilágéggé benne piroslik a vérükben és még a kemény porosz ezredek is a magyar békától tanulták meg ebben a háborúban, hogy kell szuronyal, puskaggal kiemelni árkból az oroszt, a szerbet. Balladák érzékes vesnek erőt rajtuk, halva a magyar parasztyerek vitézségét és miutha besirna hozzánk a szobába valami távoli ének a melyek a ritmusát a magyar lelek szaba meg és a mely úgy szól, hogy ünnepe párja a magyar ka-tonának. És ezt nemcsak mi tudjuk, hanem tudják mások is Boroevics gyalogsági tábornok, a ki a magyar gazdából, földetűró parasztból leti katonái ismeri, így nyilatkozott róluk a magyar gazda-szövetségnek:

A magyar gazda, a nemzet a gyöngye, kiválóan harcolt, vitéz, kitartó, az időjárás viszonylagaival és a nélkülözésekkel szemben majdnem érzék-letlen, mindig jökevény engedelmis és ragaszkodó, mint egy jó gyermek. A magyar gazda örömmel adja veretjének és vérének utolsó cseppjét is.

Éu 36 évvel ezelőt, Szerajevó ostrommal megtanultam a magyar gardát becsülni, ma Tomaszow, Grodek, Przemysl és még sok más csata után csodálom.

Az lsten tartas meg Magyarországot legerősebb oszlopait: a magyar gardákat!

Boroevics, gyalogsági tábornok.

HIREK.

— **Boldog újévet kívánunk olvasóinknak.**
— **Értesítés.** A helybeli kath. főgimnázium-ban az előadások eszentul is eddigi helyiségünkben, a reudes időben, januar 4-én fognak megkezdődni.
Horvát György, igazgató.

— **Köszönetnyilvánítás.** A polgári leányiskola által f. hó 15-én rendezett előadás 481 K 1 s fillér tiszta jövedelmet juttatott a harcvasválti katonák téli meleg ruhaneveléshez szükséges anyag beszerzésére s leányiskolai varrásoknak. Ezen eredmény nemcsak annak köszönhető, hogy a társadalom, átérve a nemes célt, minden lehetet megváltárolt, de a nagylelkű felülfizetők áldozatkészségének is, a kik örömmel járultak hozzá a mindenünket védelmező hősök szenvedésének enyhítéshez fölszólásokkal felöltözött (a) Urhölgyek: Fürst Sándorné 2 K Grünhut Henrikká 10 K Kaán Irma 2 K Dr. Neumann Edéné 2 K Radnai Jenőné 2 K Stern Gyuláné 2 K Dr. Tamás Jánosné 1 K 20 f., Weisz Tivadarné 4 K. b) Urleányok: Kemény Lujzika 2 K Tamás Ida 1 K 40 f., c) Urak: Armuth Nathán 8 K Blau Ottó 2 K Gold-

hammer Károly 2 K Kertész Lajos 2 K Krátky István 1 K Németh Zoltán 2 K Rosenfeld József 5 K Steiner Zsigmond 2 K, Továbbá több N N. Összesen 13 K 80 f. Az Összes telelfizetés 66 K 40 f. Fogadják nemességeküket igan köszönetnek. Az Igazgatóság.

— **Értesítés.** A polgári fiú- és leányiskolában a tanítás január hó 4-én rendszeresen megkezdődik ugyanazon helyiségekben, a melyekben karácsony előtt folyt. Az Igazgatóság.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Hadseregölő közönetül fejezi ki mindazon hölgyeknek, akik a sebesült katonák karácsonyi ajándékainak, — a ajartatásnak készítésénél szives segítségükkel támogaták a Hadseregölőt.

— **Katonánk karácsonya kiskisziseán.** Hogy milyen nem-szelék lakozik a parasztgyűnya alatt, azt fényesen beigazolták kiskisziseai derék polgár-társaink a letűt karácsony alkalmából, amikor Szabó István ottani igazgató kedzésére a sebesült odűlő sth katonák karácsonyára 4 doboz cigarettát, 2 kgr. cukrot, 1 csomag teát, 6 üveg rumot, 82 üveg bor, 4 tál savanyó paprikát, 1 tálba szalonalt, 8 kenyeret, 104 kalacsot, 10 tál kősonyát, 1 stl malacot, 19 tál peosenyét, 14 tál süteményt stb. hoztak össze, melyhez járult 15 korona készpénz, a hitelvisztereket-külön adománya a helyi jóléti bizottság szivar és cigarettá adománya, miből karácsony előestéjén a hadikat megvendégelték, kik boldogan ültek körül az asztalukal, miután karácsonya ünneplőketk befejezték. Megható volt nézni, amint Szabó István igaz-gató szép beszéde után egész otthonosan elhelye-zkedtek s nem egynek görödlt a megváltoztatótól szeméből. Bár az egész ünneplő a legnagyobb rend-be végződött, mégis szomorú meglepetésben volt karácsony napján részök, amennyiben az örses kima-radási engedélyeket bevonták s a legéjszékét a la-kosság legnagyobb megbotrántoktatása közepett gyakorlatosni kivonultaták. Hogy ez mennyiben szolgá a hazafias érzés fokozására az a helyzet nem apostrofáljuk, de hogy az egész dolognak ki volt a szerzője az illetőnek mennyiben volt most és más-kor is igaz, azt a hír elmondója Szabó István igazgató s a kiskisziseai tanítók szivesen igazolják.

— **A salamegyei tanítók internátusára.** A „Patria” potkávgyár 10 koronát volt szives küldeni. Hálás köszönettel rendeléstei helyére jutattuk. A helybeli ipartestület pedig 20 koronát.

— **Nem volt jogos a v. képviselőválasztás.** Két hazhoztája az irányadók egy hangos csoportja s hogy megsemmisítették indítványozta.

Bár az ország más városban szintén megtörtént hasonló módon a v. képviselőválasztás, azonban nem tarjuk helyesnek épen e háborús idő alatt az eféllelkel is igazatni az amugy is fel rakított lelkeket s kizárni belőle épen azokat, akik a háborúban éretünk véreket ontják s az abban való részvételre az ijthon törtéteknél méltóbbak lehetének. — Mert ismerjük mi már jól azokat a feltalokoló urakat, akik ilyenkor törtétnak s amikor a kütyög hívja őket legelőbb-ször otthon felejtik magukat, csak egy választások alkalmával kőnek ismerettségét rövid időre a városához nagy természet s aztán össze a kő a többit. No de hát ez megszokott magyar betegség.

— **Megsemmisült millárdok.** A bázeli lapok jelentése szerint Oroszország hadi kiadása december elsőéig 5047 millió rubelre rügnek. A kiadások 6800 millió rubel erejéig hát 4vve szőlő kötvény és kincstári jegyek által vannak fedezve. A francia pénzügyminiszter pedig a usponkint harminc millió frankot költ a háborúra, de az összeg való-szintűleg még növekedni fog.

— **Mit mondanakja malmok?** Szegény itthon maradtak, kik a nagy drágaság közepette alig tudunk ma holnap létezni, a malmok tulajdo-

nosaink is kiszolgáltatva már-már drága pénzen sem juthatnak liszthez sem. Vajon meddig fog ez élmiszerünk önkény tartani, mikor fog a hatóság teljes joggal beavatkozni s az egész vonalon az élelmi szer uszortát és önkényt megszüntetni, hogy a kik véreiket a haremzőrő becsátják, legalább pénzüket megkapják: azt, amit a duslakodók hét lakat alatt őriznek s a nemzet véreire s zsebére spekulálnak.

— **Fiatal holtak.** A jelen szomorú napjaiban már alig tűnik fel, hogy sok reményteljes élet hervad el ideje előtt. De, ha nem a harcokban éri utól a halál a kiknek életkedvük és ifjúságuk a hazaszorítot oláráru a legszebb áldozat, kétszeresen fájó haláluk. Kriech Mátyás önkentes, Sörlei Jenő infanterista s Láng Jenő az idő előtt kidúlt három iju. Mindegyik reményei s büszkesége volt családjának s ma — csak emlétként él s gyász maradt utánuk, amely három családra borult korai elmulásuk miatt.

— **A honvédekaszárnyából.** Megható módon ötte meg Molnár százados bugzók dára folytán a 20. honvédezer karácsony vigiliáját. A kaszárnya udvarán olták a ballehemi jászoly volt felállítva, s három szép karácsonyfa. P. Bórácz az udvaron szép szonoklatot tartott s azután általosság következett, amelyet az önkentesek és a főgimnaziumi énekkar számai rekesztettek be. Lovag Sipniewsky erodes lelkes szavai után a katonák zenekar hangjai mellett oszlott szót a városból meghívott és meglepett ügyesszámú közönség, amely igaz elragadtatással beszél honvédeknek karácsonyestéjéről.

— **Kassai levél a kárpáti harcokról.** Egy asszú állami tisztviselő levelet írt egy rokonának s érdekes részleteket fest az oroszok kárpáti kudarcairól. Az írást a következőkben ismerjük:

— Kedveseim! Olivástok bizonyára a kárpáti szorosok körüli harcokat s azt, hogy egyes szorosokat tanácsosnak látta a hadvezetésnek kitüntetni, de hogy miért, azt különféleképpen lehet megmagyarázni, amivel porosa a hadvezetésnek nem tördőhet, a stratégiai szükségesség és nem a nép véleménye a mérvadó. Azonban meggyújtásokra közelítem azt, a mit az újságokból csak sorok között lehet olvasni és azt sem oly számszerűen határozottsággal, hogy ez a szoros-átengedés csak kolpoe volt, amely megszerzésben sikerült. Az oroszok azt hitték, hogy a mi csapataink visszavonultak a Kárpátok alól és nagy bátran megszorítottak Hononná felé. Ott azonban a miénk bukkantak fel és jobbról, valamint a frontól támadták egyszerre. Az orosz nem tudott visszafordulni, mert hátulról is verték. Így aztán belekényserült az ellenesség a takasányi völgybe, melynek két oldalán felállított gépfegyvereknek lövőtűzű pusztitást végeztek. Azonkívül vagy huszszor fogoly orosz maradt a bekerített részben, kik természetesen megadták magukat a 117 tisztjökkel és katonasandájokkal együtt. Tegnap reggel egy fogságba került sebesült orosz tiszt kijelentette, hogy a csata kimondhatatlanul bosszantó volt; ő két lovasszreddel együtt mint elővéd menetelt egész nyugodtan, amikor láthatatlan helyről két oldalról soritába fogták őket a miénk gépfegyverei s alig maradt két óráz ember a két lovasszreddől. A többi ott maradt. És ez a csata a mi derék honvédekünk dicsőségteljes harci ténye, öltök lövonalban alig negyven kilométernyire folyt le. Egyes kisebb, eltérő csapatok a birtfai vasút vonaláig elmerészkedtek, ahol porosa nyomban elfogták őket.

— **Nagy István foglal Szerbia egy kis községében helyezték el magyar népfelkelőket.** Vigyázzak az utakra, kísérték a trént, néha verkedtek is egy-egy arra lévő őrszáttal, szóval dolgoztak magyar katonához illően.

Az egyik népfelkelő — földmivelő civilben — annyira otthonosan érezte magát a benszülőtteköl

elhagyott faluban, hogy kiment a környékre és nagy szerényen kimért magának néhány lánce termőföldet. Javában spekulált, hogy hol is fogja majd a házat ráépíteni, hol lesz a buzaföl, melyik a búkányos — amikor odaért a századparancsnok.

Mit csinál Nagy István?
— Kinéztem ezt a kis földet, kapitány uram.
— De hiszen nem a miénk! Szerb föld ez.
— De az lesz! — vágta ki büszkén Nagy István és spárgával kezdte keríteni a háza helyét.
— **Kolera.** A Szerbiából jövő katonák burkolóit Horvátország területére is a kolera. Rumán 10. Mitrovicén 40 koleraeszt fordult elő a katonák között, 10 halálos kimenetelű volt: A szükséges intézkedések meglejtettek.

— **A kirgizeket verik a magyar bakák.** Egy tartalékos hadnagy írja ezt az érdekes levelet az északi harcokról:
Az elmúlt három hónap alatt sok megröplálatoson mentünk át, de megosztoktok már minden veszedelmet. Stép paripámát kilőtték előlöm, de az ilyen kis incidenst fel se veszi az ember. Most az Ázsiai félvad oroszokat állították velünk szembe, de ezektől sem ijedünk meg, bár a harcmodorunk szokatlan, szinte féltelmesnek tűnik föl az első pillanatra. A magyar katonát azonban a legbarbárabb harcmodor se hozza ki a sodrából. Ha csak lehet, rohamra mennek ezek az ázsiai vadak. Ilyenkor fegyverüket balkezükbe szorítják, a jobbjukban isten tudja minek, nagy köteg szalmát tartanak maguk elé és hatalmas éles kést szorítgatnak a foguk között. Így indulnak rohamra. A magyar baka, azonban csak az első pillanatban hökéket meg ettől a furcsaságtól, azután a kirgizeknek is olyan dühvel rohant, hogy a vad ázsiai horda ordítva futott s nem egy hagyta ott a handzszárt szorító fogát. Ma lesmet nagy határa, előnyomulása készülnek.

— **Mikor a varjak kárognak.** Egy sebesült katonatiszt beszélte el, ugy amint következik. A déli harcokban súlyosan megsebesült. Melegték mind a két lábát és a karját. Elestett, a társai azt hitték, hogy meghalt s tovább rohantak az ellenség oldalszélére. Sokáig maradt eszméletlen állapotban mikor magához tért siri csend volt körülötte, már a nap lehasnyalóban volt. Csak nagysokára jött tudatára annak hogy ő harcra élt fel. Meg akart mozudni, de rettető fájdalom érzett s ekkor jutott eszébe, hogy ő megsebesült. Csodálatosképpen nem gondolt semmire, csak nézte a tova uszó felhőket és gyönyörködött a nap nyugatában. Egyszerre csak károgaat hall a levegőben, fáradt szeméit a hang irányába fordítja s látja, hogy két varjú a levegőben károga éppen fölötte. Ekkor gondolt a halálra. Tudta,

hogy menthetetlenül elveszett anyai ereje sem volt, hogy kiálthatott volna. Egy néhány pillanat átgondolta ifjúságát és szép reményeit, de hirtelen mint örület lóg meg az embert, eszébe jutott, hogy ez a két varjú kivívja a szemeit Minden erejét megfeszítette, hogy megfordulhasson. Sokáig tartott, mert végtagsait mozdítani sem bírta. Végre sikerült; egy végtelenül boldog főhöz hagyta el fáradt ajkait, elvesztette eszméletét. Mikor újra magához tért — a fiatalág ereje volt ez — szantitász katonák tették saroglyára s életét megmentették.

— **„BERLIN” nagyszorgó színházban** ma csütörtökön napján Silyesteri előadás tartatik. 1915 Újév napján pénteken is főnyes előadás lesz, melynek műsora előrendű kepekből van összeállítva. Minden egyes kép a kinematografikának legszebb alkotása. Szombaton és vasárnap új műsor. A „Berlin” nagyszorgó igazgatósága szépen megköszöni a n. é. közönség szives párfogását és kéri a t. közönséget, hogy az 1915. évben is szíveskedjék föl pártolni. — Boldog újévet kíván nagyrabecsült látogatóinknak.

Irodalom.

— Az „Uj Idők” 20 ik karácsonya.

Most 20 esztendeje, hogy a magyar családok kedvelt hetilapja az „Uj Idők” első száma megjelent. E 20 év alatt az egész ország intelligenciáját hódította meg Herceg Erenecz kitűnő hetilapja, melynek eszéi karácsonyi számában a szerkesztő Herceg Ferenex új regényt kezd el, „Malgádeu két élete” címmel. Nagy Endre bájos elbeszélése „Felségem a Zsuzsi”, Tormay Cecilé művészi erejű legendája, Zilahy Lajos szépségekben gazdag verses meséjéteka „9 rongyos katoná”-ról! Szabolcs Mikály lendületes karácsonyi legendája, Ujhelyi Péter vezárkari százados cikke a tüzérségről, a Pillanat felvetelek gazdag rovata stb. Ezek még változatossá a lap szöveg részét. A jó és rossz isléseiről kép és cikk számol be éppen úgy, mint a tábori levelek postai osztályozó és gyűjtő állomásairól. A háborus képek egész sorozata az északnyugati és déli hadterek érdekes epizódjait mutatja be és ott találjuk közöttük a német császár és hat fiának továbbá a trónörökös négy fiának kedves pillanat felveteleit. Az Uj-Idők előzetési díja félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot kívánságra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest. VI. Andrány-ut 16.

27133

1914.

MIRDETMÉNY.

Nagyanizsa város rendezett tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező alsónyiresi vágásterületen a szalfák eladás tárgyában az 1914. évi december hó 29. és 31-ik napján és 1915. évi január hó 2, 5. és 7. napján d. e. 9 órakor mindenkor a helyszínen nyilvános szóbeli árverés tartatik.

Kelt Nagyanizsán, 1914. évi december hó 24. napján.

DR. SABJÁN GYULA s. k.

polgármester.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap jelent meg a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is öszintén jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendezes heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat róznak a kötelességüket felismerő képes hatlapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzációsan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olcsó és művésziessen szép krónikáját fogja nyújtani a világ-eseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegfeszítőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökre jelenik meg és egész terjedelmében azal a mélynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a szenzációs világesemények új művészi és olcsó krónikáját és úgyis, mint Az Érdekes Újság szolgáltatásához az az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt.

Gyermekeimnek nem adok élesztőt készített tésztákat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vacsorás gyermekeim tejből és tojásból puddingot kapnak, mit a kitudó Dr. Oetker-féle pudding-porokkal készítek el, vagy pedig erémet Dr. Oetker-féle dibona erémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitudó trissitót utóétel. Mindezen ételek izeteseek, taplálók és last not least voltak dacára olcsók. I.

NYILTTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell na lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„**OTTOMÁN**” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák a. — 150 szoba, 5 korlától kezdődőleg.

Élsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalú hangverseny.